

**NEUVOSTOLIITON KOMMUNISTISEN
PUOLUEEN OHJELMA**

JOHDANTO

Lokakuun suuri sosialistinen vallankumous aloitti uuden aikakauden ihmiskunnan historiassa, kapitalismin luhistumisen ja kommunismin voimaansaattamisen aikakauden. Sosialismi on voittanut Neuvostojen maassa, saavuttanut ratkaisevia voittoja kansandemokratian maissa, siitä on tullut satojen miljoonien ihmisten käytännön asia ja koko maailman työväenluokan vallankumouksellisen liikkeen lippu.

Yli sata vuotta sitten proletariaatin suuret opettajat Karl Marx ja Friedrich Engels kirjoittivat "Kommunistisen puolueen manifestissa": "*Aave kummittelee Euroopassa — kommunismin aave.*" Kaikkien maiden proletaarien miehuullinen ja uhrautuva taistelu on lähentänyt ihmiskuntaa kommunismiin. Ensin kymmenet ja sadat, sitten tuhannet ja miljoonat kommunismin ihanteiden innoittamat ihmiset lähtivät rynnäkköön vanhaa maailmaa vastaan. Pariisin Kommuuni, Lokakuun vallankumous, Kiinan ja monien muiden Euroopan ja Aasian maiden sosialistiset vallankumoukset — sellaisia ovat kansainvälisen työväenluokan kommunismin voiton puolesta käymien sankarillisten taistelujen tärkeimmät historialliset merkkitapahtumat. Kuljettiin valtava taival, kansan onnen puolesta taistelleiden ihmisten veren kostuttama tie, maineikkaiden voittojen ja tilapäisten tappioiden tie, ennenkuin *kommunismista, joka aikoinaan oli vain haave, tuli nykyajan suuri voima, yhteiskunta, jota rakennetaan maapallon valtavan laajoilla alueilla.*

Kansainvälisen vallankumouksellisen liikkeen painopiste siirtyi 20. vuosisadan alussa Venäjälle. Vladimir Iljitsh Leninin johtaman bolshevikkipuolueen ohjaamana Venäjän sankarillisesta työväenluokasta tuli tämän liikkeen etujoukko. Kommunistinen puolue oli sosialistisen vallankumouksen innoittaja ja johtaja, historian ensimmäisen työläisten ja talonpoikain valtion järjestäjä ja johtaja. Koko maailman työtätekevien suuren opettajan, kuolematon Leninin loistava nerous valaisee ihmiskunnan tietä kommunismiin.

Astuttuaan poliittisen taistelun areenalle kommunistien leniniläinen puolue kohotti korkealle maailman ylle vallankumouksellisen marxilaisuuden lipun. Marxismista-leninismistä on tullut yhteiskunnan vallankumouksellisen uudistamisen mahtava aatteellinen ase. Pitäen ohjeenaan Marxin-Engelsin-Leninin oppia puolue on jokaisessa historian vaiheessa ratkaissut tehtäviä, jotka on määritelty tieteellisesti sen ohjelmissa.

Hyväksyessään II edustajakokouksessa vuonna 1903 *ensimmäisen ohjelmansa* bolshevikkipuolue kutsui Venäjän työväenluokkaa ja kaikkia työtätekeviä taisteluun, kukistamaan tsaarin itsevaltiuden ja edelleen porvarillisen järjestelmän ja saattamaan voimaan proletariaatin diktatuurin. Tsaristinen järjestelmä pyyhkäistiin pois helmikuussa 1917. Lokakuussa 1917 proletaarinen vallankumous hävitti kansan vihaaman kapitalistisen järjestelmän. *Ensimmäisen kerran historiassa syntyi sosialismin maa. Alettiin luoda uutta maailmaa.*

Puolueen ensimmäinen ohjelma toteutettiin.

Hyväksyessään VIII edustajakokouksessa vuonna 1919 *toisen ohjelmansa* puolue asetti tehtäväksi sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen. Kulkien ennen tuntemattomia teitä, vaikeudet ja puutteet voittaen, neuvostokansa toteutti kommunistisen puolueen johdolla Leninin laatiman sosialismin rakentamisen suunnitelman. *Sosialismi voitti Neuvostoliitossa täydellisesti ja lopullisesti.*

Puolueen toinenkin ohjelma on toteutettu.

Neuvostokansan suorittama suurenmoinen vallankumouksellinen urotyö on saanut liikkeelle kaikkien maiden ja maanosien kansanjoukot ja innoittanut niitä. Maailman yllä kiittää suuri ja puhdistava ukkosmyrsky, joka tietää ihmiskunnalle kevättä. *Euroopan ja Aasian maiden sosialistiset vallankumoukset ovat johtaneet sosialistisen maailmanjärjestelmän muodostumiseen.* Kansalliseen vapautukseen tähtäävien vallankumousten mahtava aalto lakaisee pois imperialismin siirtomaajärjestelmää.

Kolmannes ihmiskunnasta rakentaa uutta elämää teellisen kommunismin lipun alla. Työväenluokan ensimmäiset joukko-osastot, jotka ovat karistaneet yltään kapitalismin ikeen, helpottavat luokkaveljiensä uusien joukko-osastojen voittoa. Sosialismin maailma laajenee, kapitalismin maailma supistuu. Sosialismi tulee kiertämättä kaikkialla kapitalismin tilalle. Se on yhteiskunnan kehityksen objektiivinen laki. Imperialismi on voimaton pysäyttämään vääjäämätöntä vapautusprosessia.

Nykyinen aikakausi, jonka pääsisältönä on siirtyminen kapitalismista sosialismiin, on kahden vastakkaisen yhteiskuntajärjestelmän taistelun aikakautta, sosialististen vallankumousten ja kansalliseen vapautukseen tähtäävien vallankumousten aikakautta, imperialismin luhistumisen ja siirtomaajärjestelmän hävittämisen aikakautta, se on aikakautta, jolloin kansa toisensa jälkeen lähtee sosialismin tielle ja sosialismi ja kommunismi voittavat koko maailman mitassa. Nykyisen aikakauden keskiönä ovat kansainvälinen työväenluokka ja sen tärkein luomus, sosialismin maailmanjärjestelmä.

Nyt Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue (NKP) ottaa kolmannen ohjelmansa — kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen ohjelman. Uusi ohjelma tekee luovalla tavalla yleistävät johtopäätökset sosialismin rakennustyön käytännöstä, ottaa huomioon maailman vallankumouksellisen liikkeen kokemuksen ja ilmentäen puolueen kollektiivista ajattelua määrittelee kommunistisen rakennustyön päätehtävät ja tärkeimmät vaiheet.

Puolueen korkeimpana päämääränä on rakentaa kommunistinen yhteiskunta, jonka lippuun on kirjoitettu: "Jokainen kykyjensä mukaan, jokaiselle tarpeittensa mukaan." Täydellisesti toteutetaan puolueen tunnus: "Kaikki ihmistä varten, kaikki ihmisen hyväksi."

Proletaariselle internationalismille uskollisena Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue noudattaa aina taistelukutsua: "Kaikkien maiden proletaarit, liittykää yhteen!" *Puolue katsoo Neuvostoliitossa suoritettavan kommunistisen rakennustyön neuvostokansan suureksi kansainväliseksi tehtäväksi, joka vastaa koko sosialistisen maailmanjärjestelmän, maailman proletariaatin ja koko ihmiskunnan etuja.*

Kommunismi täyttää historiallista tehtäväänsä, vapauttaa kaikki ihmiset yhteiskunnallisesta epäyhdenvertaisuudesta, kaikenmuotoisesta sorrosta ja riistosta, sodan kauhuilta ja saattaa voimaan maailmassa kaikkien kansojen *Rauhan, Työn, Vapauden, Tasa-arvoisuuden, Veljeyden ja Onnen.*

Ensimmäinen osa
SIIRTYMINEN KAPITALISMISTA
KOMMUNISMIIN
ON IHMISKUNNAN KEHITYKSEN TIE

I. KAPITALISMISTA SOSIALISMIIN SIIRTYMISEN
HISTORIALLINEN VÄISTÄMÄTTÖMYYS

Lokakuun vallankumouksesta alkanut ihmiskunnan maailmanhistoriallinen käänne kapitalismista sosialismiin on yhteiskunnan kehityksen lainmukainen seuraus. Selvitäten yhteiskuntakehityksen objektiiviset lait marxismi-leninismi toi esiin kapitalismille ominaiset ristiriidat, niiden vallankumouksellisen purkautumisen ja yhteiskunnan kommunismiin siirtymisen väistämättömyyden.

Kapitalismi on viimeinen riistojärjestelmä. Kehitettyään valtavasti tuotantovoimia se muuttui sitten yhteiskunnallisen edistyksen mitä suurimmaksi esteeksi. Kun 20. vuosisata — tuotantovoimien jättimäisen kasvun ja tieteen valtavahan kehityksen vuosisata — ei ole vielä tehnyt loppua satojen miljoonien ihmisten kurjuudesta eikä ole antanut yllin kyllin aineellisia ja henkisiä hyödykkeitä maapallon kaikille ihmisille, niin siihen on syyppää vain kapitalismi. Tuotantovoimien ja tuotantosuhteiden välinen syvenevä ristiriita asettaa tinkimättömästi ihmiskunnan tehtäväksi lahonneen kapitalistisen ulkokuoren murtamisen, ihmisen luomien mahtavien tuotantovoimien vapauttamisen ja käyttämisen koko ihmiskunnan hyväksi.

Miten omalaatuista kapitalismin synty ja kehitys maassa tai toisessa lieneekin, tällä järjestelmällä on kaikkialla yhteiset piirteet ja lainmukaisuudet.

Maailmankapitalismin kehitys ja työväenluokan vallankumouksellisen taistelun kehitys on vahvistanut täysin oi-

keaksi puolueen ensimmäisessä ja toisessa ohjelmassa esitetyn marxilais-leniniläisen erittelyn kapitalismista ja sen korkeimmasta vaiheesta, imperialismista. Tämän erittelyn perusajatukset esitetään alempana myös tässä ohjelmassa.

Tärkeimmät ja ratkaisevat tuotantovälineet kuuluvat kapitalismin aikana vähälukuiselle kapitalistien ja maanomistajien luokalle, kun taas väestön suuri enemmistö on prolettaareja ja puoliprolettaareja, joilla ei ole tuotantovälineitä ja joiden on sen vuoksi pakko myydä työvoimaansa ja luoda työllään yhteiskunnan hallitsevien luokkien tulot ja rikkautet. Muodostaan riippumatta porvarillinen valtio on välikappale, jonka avulla pääoma hallitsee työtä.

Kapitalistisen suurtuotannon — voiton tavoitteluun, lisäärvon anastamiseen tähtäävän tuotannon — kehitys johtaa itsenäisten pientuottajain syrjäyttämiseen, saattaa heidät raskaaseen riippuvaisuuteen pääomasta. Kapitalismi riistää laajassa mitassa naisten ja lasten työtä. Sen taloudellisista kehityslaeista johtuen muodostuu väistämättömästi valtava työttömien armeija, jota häviöön joutuva talonpoikaisto ja kaupunkien pikkuporvaristo alituisesti täydentävät. Työväenluokan ja kaikkien työätekevien riisto voimistuu jatkuvasti, yhteiskunnallinen epäyhdenvertaisuus kasvaa, omistavien ja omistamattomien välinen juopa suurenee, miljoonien ihmisten kärsimykset ja onnettomuudet lisääntyvät.

Kokoamalla tehtäisiin miljoonia työläisiä ja yhteiskunnallistamalla työprosessin kapitalismi tekee tuotannon luonteeltaan yhteiskunnalliseksi, mutta kapitalistit anastavat työn tulokset itselleen. Tämä kapitalismin perusristiriita — tuotannon yhteiskunnallisen luonteen ja yksityiskapitalistisen omistusmuodon välinen ristiriita — ilmenee tuotannon anarkiana ja yhteiskunnan maksukykyisen kysynnän jäämisenä jälkeen tuotannon laajenemisesta ja johtaa ajoittaisiin tuhoisiin talouspuliin. Pulat ja teollisuuden lamakaudet vuorostaan köyhdyttävät pientuottajia vieläkin enemmän, tekevät palkkatyön riippuvaisuuden pääomasta vieläkin suuremmaksi, johtavat vie-

läkin nopeammin työväenluokan aseman suhteelliseen ja toisinaan ehdottomaan huononemiseen.

Sitä mukaa kuin porvarilliselle yhteiskunnalle ominaiset ristiriidat kasvavat ja kehittyvät, kasvaa myös työtätekevien ja riistonalaisten joukkojen tyytymättömyys kapitalistista järjestelmää kohtaan, proletaarien lukumäärä ja yhteenliittyneisyys lisääntyy, heidän taistelunsa riistäjiä vastaan kärjistyy. Samaan aikaan muodostuu yhä nopeammin *aineellinen mahdollisuus kommunististen tuotantosuhteiden voimaansaattamiseen kapitalististen tuotantosuhteiden tilalle, ts. siihen yhteiskunnalliseen vallankumoukseen, joka on proletariaatin luokkaliikkeen tietoisin ilmaisijan, kommunistisen puolueen, päämäärä.*

Maailman vallankumouksellisen uudistamisen tärkein liikkeellepaneva voima on työväenluokka, johdonmukaisin vallankumouksellinen luokka. Luokkataistelujen kulussa se järjestyy, luo ammattiliittonsa ja poliittiset puolueensa, käy taloudellista, poliittista ja teoreettista taistelua kapitalismia vastaan. Toteuttaessaan historiallista tehtäväänsä vanhan yhteiskunnan vallankumouksellisena uudistajana ja uuden järjestelmän rakentajana työväenluokka muodostuu paitsi omien luokkaetujensa myös kaikkien työtätekevien etujen ilmaisijaksi. Se on luonnollisesti kaikkien kapitalismia vastaan taistelevien voimien johtaja.

Sosialistisen vallankumouksen voiton ja sosialismin rakentamisen välttämättömänä ehtona on proletariaatin diktatuuri ja marxilais-leniniläisen puolueen johto. Proletariaatin diktatuurin korkein periaate on työväenluokan ja työtätekevien talonpoikaisjoukkojen vankkumaton liitto, jota työväenluokka johtaa.

Pääoman keskittyminen ja yhteenkokoontuminen, joka hävitti vapaan kilpailun, johti 20. vuosisadan alussa kapitalistien mahtavien monopoliyhtymien — syndikaattien, kartellien ja trustien — muodostumiseen, jotka saivat ratkaisevan merkityksen kaikessa talouselämässä, pankkipääoman ja valtavasti keskittyneen teollisuuspääoman yhteensulautumiseen ja pääoman voimaperäiseen vientiin

vieraisiin maihin. Trustit, jotka käsittivät kokonaisia kapitalistisia valtioryhmiä, alkoivat jakaa taloudellisesti maailmaa, jonka rikkaimmat maat olivat alueellisesti jo jakaneet keskenään. Kapitalismi astui viimeiseen vaiheeseensa — monopolikapitalismin, imperialismin vaiheeseen.

Kautta, jolloin kapitalismi levisi enemmän tai vähemmän tasaisesti koko maapallolle, seurasi harppauksellinen, katastrofaalinen kehitys, mikä aiheutti kapitalismin kaikkien — taloudellisten, poliittisten, luokkienvälisten ja kansallisten — ristiriitojen ennennäkemättömän kasvun ja kärjistymisen. Imperialististen valtojen taistelu menekkimarkkinoista, pääoman sijoitusalueista, raaka-aineista, työvoimasta ja maailmanherruudesta kärjistyi tavattomasti. Imperialismin jakamattoman herruuden kaudella tuo taistelu johti kiertämättömästi tuhoisiin sotiin.

Imperialismi on lahoavaa ja kuolevaa kapitalismia, se on sosialistisen vallankumouksen aatto. *Kapitalistinen maailmanjärjestelmä kokonaisuudessaan on kypsä proletariaatin yhteiskunnalliseen vallankumoukseen.*

Maailman kapitalismin erittäin korkea yleinen kehitystaso; vapaan kilpailun vaihtuminen valtiomonopolistiseksi kapitalismiksi; pankkien samoin kuin kapitalistiyhtymien valmisteleva koneisto tuotantoprosessin ja tuotteiden jaon yhteiskunnallista sääntelyä varten; kapitalististen monopolien kasvuun liittyvä elinkustannusten nousu ja työväenluokkaan kohdistuva syndikaattien sarron voimistuminen, imperialistisen valtion harjoittama työväenluokan orjuuttaminen, työväenluokan taloudellisen ja poliittisen taistelun tavaton vaikeutuminen; imperialistisen sodan kauhut, onnettomuudet ja hävitykset — kaikki tämä on tehnyt väistämättömäksi kapitalismin romahduksen ja siirtymisen korkeampityyppiseen yhteiskunnalliseen talouteen.

Imperialismin vallankumouksellinen luhistaminen ei tapahdu samanaikaisesti koko maailmassa. Kapitalististen maiden taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuus imperialismin aikana johtaa siihen, että vallankumous tapahtuu eri maissa eri aikana. V. I. Lenin kehitti uusissa

historiallisissa olosuhteissa sosialistisen vallankumouksen teoriaa ja loi opin sosialismin voiton mahdollisuudesta ensin yhdessä erillisessä kapitalistisessa maassa.

Venäjä oli heikoin rengas imperialismiin järjestelmässä ja sen kaikkien ristiriitojen solmukohta. Venäjällä olivat samalla muodostuneet myös välttämättömät edellytykset sosialismin voitolle. Venäjän työväenluokka oli maailman vallankumouksellisinta ja järjestyneintä, sillä oli suuri luokkataistelun kokemus. Sen johdossa oli marxilais-leniniläinen puolue, jolla oli aseenaan edistyksellinen vallankumouksellinen teoria ja joka oli karaistunut luokkataistelussa.

Bolshevikkipuolue yhdisti yhdeksi vallankumoukselliseksi vyöryksi työväenluokan taistelun sosialismin puolesta, koko kansan rauhanliikkeen, talonpoikaiston taistelun maasta sekä Venäjän sorrettujen kansojen kansallisen vapaustaistelun ja suuntasi nämä voimat kapitalismin kukistamiseen.

II. LOKAKUUN VALLANKUMOUKSEN JA NEUVOSTOLIITÖSSÄ SAAVUTETUN SOCIALISMIN VOITON MAAILMANHISTORIALLINEN MERKITYS

Murrettuaan imperialismiin rintaman Venäjällä, eräässä maailman suurimmassa maassa, Suuri Lokakuu pystytti proletariaatin diktatuurin, loi uudentyypin valtion, sosialistisen neuvostovaltion, ja uudentyypin demokratian, työtätekevien demokratian.

Vallankumouksen synnyttämä työläisten ja talonpoikien valta irrotti Venäjän verisestä imperialistisesta sodasta, pelasti maan kansalliselta katastrofilta, johon riistäjaluokat olivat sitä syöksemässä, pelasti Venäjän kansat ulkomaisen pääoman orjuutuksen uhalta.

Lokakuun vallankumous mursi sen taloudellisen perustan, jolle riiston ja yhteiskunnallisen epäoikeudenmukaisuuden järjestelmä oli rakentunut. Neuvostovalta kan-

sallisti teollisuuden, rautatiet, pankit ja maan. Se lakkautti tilanherrojen maanomistuksen ja toteutti talonpoikaiston vuosisataiset toiveet maansaannista.

Lokakuun vallankumous murskasi kansallisuussorron kahleet, julisti ja turvasi kansoille oikeuden itsemääräämiseen, jopa eroamiseenkin. Vallankumous ei jättänyt riistäjien sääty- eikä luokkaetuoikeuksista kiveä kiven päälle. Ensimmäisen kerran historiassa se vapautti naisen ja antoi hänelle samat oikeudet kuin miehelle.

Venäjän sosialistinen vallankumous järjeytti maailman kapitalismin koko rakennusta perustuksia myöten; maailma jakautui kahdeksi vastakkaiseksi järjestelmäksi.

Kansainväliselle areenalle ilmaantui ensimmäisen kerran valtio, joka esitti suuren rauhantunnuksen ja ryhtyi noudattamaan uusia periaatteita kansojen ja maiden välisissä suhteissa. Ihmiskunta sai varman tukikohdan taistelussaan anastussotia vastaan, kansojen rauhan ja turvallisuuden puolesta.

Lokakuun vallankumous johti maan sosialismin tielle. Vaikea ja ennen tutkimaton oli tie, joka neuvostokansan oli kuljettava. Vanhan maailman taantumukselliset voimat tekivät kaikkensa kuristaakseen neuvostovallan kehtoonsa. Nuori neuvostovalta joutui kestäväseen intervention ja kansalaissodan, taloudellisen saarron ja taloudellisen hävitystilan, salaliitot ja tihuteot, sabotaasin ja terrorin sekä monia muita koettelemuksia. Maan yhteiskunnallis-taloudellinen, teknillinen ja sivistyksellinen takapajuisuus vaikeutti tavattomasti sosialismin rakentamista. Voiton saavuttaneilla työläisillä ja talonpojilla ei ollut tottumusta valtion hallinnassa eikä kokemusta uuden yhteiskunnan rakentamisesta. Sosialismin rakentamisen vaikeuksia lisäsi monin kerroin se, että Neuvostoliitto oli lähes kolmekymmentä vuotta ainoa sosialistinen valtio maailmassa ja joutui vihamielisen kapitalistisen ympäristön raivokkaiden hyökkäysten kohteeksi. Kaikesta tästä johtui luokkataistelun kärkevä luonne kapitalismista sosialismiin johtavalla siirtymäkaudella.

Leninismiin vastustajat väittivät, ettei Venäjä muka ollut kypsynyt sosialistiseen vallankumoukseen ja että sosialismin rakentaminen yhdessä maassa on mahdotonta. Mutta leninismiin vastustajat joutuivat häpeään.

Puolueelta ja työväenluokalta vaadittiin viisasta ja kaukokatseista politiikkaa, vaadittiin horjumatonta lujutusta ja järjestyneisyyttä, vankkaa luottamusta omiin ja kansan voimiin. Maassa, jonka talouden sota oli saattanut äärimmäiseen rappiotilaan ja jossa pientavaratuotanto oli ylivoimaisesti vallitsevana, tavattoman vaikeissa kansainvälisissä olosuhteissa, teollisen perustan ollessa suhteellisen heikko, oli määritettävä oikea sosialismin rakentamisen suunta ja turvattava sosialismin voitto.

Puolue oli tämän historiallisen tehtävän tasalla. Leninin johdolla se laati maan perinpohjaisen uudistamisen suunnitelman, sosialismin rakentamisen suunnitelman. Lenin esitti syvällisen tieteellisen perustelun proletaarisen valtion politiikalle kapitalismista sosialismiin johtavan siirtymäkauden ajaksi. Hän kehitteli uuden talouspolitiikan (NEP), joka tähtäsi sosialismin voittoon. Maan teollistaminen, maatalouden osuuskunnallistaminen ja kulttuurivallankumous olivat peruskohtia sosialistisen yhteiskunnan rakentamista tarkoittavassa Leninin suunnitelmassa.

Puolue torjui tähän suunnitelmaan kohdistuneet hyökkäilyt ankarassa taistelussa heikkouskoisia ja antautujia, trotskilaisia, oikeisto-opportunisteja, nationalistisen poikkeaman edustajia ja muita vihamielisiä ryhmiä vastaan. Puolue nostatti koko neuvostokansan taisteluun Leninin hahmottelemien tehtävien toteuttamiseksi.

Kysymys oli silloin siitä, että oli joko tuhouduttava tai riennettävä täydellä höyryllä eteenpäin ja päästävä kapitalististen maiden rinnalle taloudellisessa suhteessa.

Neuvostomaan täytyi ratkaista ennen kaikkea *teollistamisen* tehtävä. Historiallisesti hyvin lyhyessä ajassa ja ilman ulkomaista apua Neuvostoliitto rakensi nykyaikaisen suurteollisuuden. Jo kolmen viisivuotissuunnitelman (vuodet 1929—1941) täyttämisen tuloksena Neuvostoliitto

muuttui mahtavaksi teollisuusvallaksi ja saavutti täydellisen taloudellisen riippumattomuuden kapitalistisista maista. Neuvostovaltion puolustuskuntoisuus kasvoi tavattomasti. *Neuvostoliiton teollistaminen oli työväenluokan ja koko kansan suurtyö, kansan joka ei säästänyt voimia eikä varoja, vaan antautui tietoisesti kieltäytyksiin tehdäkseen lopun maan takapajuisuudesta.*

Sellaisessa maassa kuin Neuvostoliitossa sosialismin kohtalo riippui suuresti mitä vaikeimman tehtävän ratkaisemisesta — hajanaisen pientalonpoikaistalouden siirtämisestä *sosialistisen osuustoiminnan* raiteille. Puolueen johdolla, saaden työväenluokalta kaikkinaista apua ja tukea talonpoikaisto lähti sosialismin tielle. Miljoonat pienet yksityistaloudet yhtyivät vapaaehtoisesti kollektiivitalouksiksi. Luotiin laaja valtion neuvostotilojen sekä kone- ja traktoriasemien (KTA) verkosto. Neuvostomaaseudun siirtyminen sosialistiseen suurtalouteen oli *suuri vallankumous talonpoikaiston taloudellisissa suhteissa, koko sen elämänjärjestyksessä.* Kollektivisointi vapautti maaseudun ainiaaksi kulakkien (suurtalonpoikien) ikeestä, luokkakautumisesta, köyhtymisestä ja kurjuudesta. Leninin osuustoimintasuunnitelman perustalla sai ikivanha talonpoikaiskysymys oikean ratkaisunsa.

Socialismin rakentaminen vaati laajojen kansanjoukkojen sivistystason kohottamista. Tämäkin tehtävä ratkaistiin menestyksellisesti. Maassa suoritettiin *kulttuurivallankumous.* Se vapautti työtätekevät joukot henkisestä orjuudesta ja pimeydestä, saattoi ne osallisiksi ihmiskunnan kartuttamista kulttuuririkkauksista. Maa, jonka väestön enemistö oli luku- ja kirjoitustaidotonta, on suorittanut valtavan nousun tieteen ja kulttuurin huipuille.

Sosialismi, jonka väistämättömyyden Marx ja Engels ennustivat tieteellisesti, sosialismi, jonka rakentamissuunnitelman Lenin laati, on tullut Neuvostoliitossa reaalisiksi todellisuudeksi.

Sosialismi on tehnyt ainiaaksi lopun tuotantovälineiden yksityisomistuksen herruudesta, joka oli alkusyynä yhteis-

kunnan jakautumiseen vihollisuussuhteessa oleviin luokkiin. Tuotantovälineiden sosialistisesta omistuksesta on tullut yhteiskunnan vankka taloudellinen perusta. Tuotantovoimien kehitykselle ovat avautuneet rajattomat mahdollisuudet.

Sosialismi on ratkaissut suuren yhteiskunnallisen ongelman — poistanut riistäjäluokat ja syyt, jotka synnyttävät ihmisen harjoittamaa toisen ihmisen riistoa. Neuvostoliitossa on jäljellä kaksi ystävyyssuhteessa olevaa luokkaa, työväenluokka ja talonpoikaisto. Ja sitä paitsi nämäkin luokat ovat muuttuneet. Kahden sosialistisen omistumuodon yhteisyys on lähentänyt työväenluokkaa ja kollektiivitalonpoikaistoa toisiinsa, lujittanut niiden liittoa, tehnyt niiden ystävyydestä murtumattoman. On kasvanut uusi, kansan riveistä noussut ja sosialismille uskollinen sivistyneistö. On poistettu entinen kaupungin ja maaseudun, henkisen ja ruumiillisen työn vastakohtaisuus. Työläisten, talonpoikain ja henkisen työn tekijäin perusetujen yhteisyyden pohjalla on muodostunut neuvostokansan murtumaton yhteiskunnallis-poliittinen ja aatteellinen yhtenäisyys.

Neuvostomaassa on toteutettu sosialismin periaate ”jokainen kykyjensä mukaan, jokaiselle työnsä mukaan”. Se takaa, että yhteiskunnan jäsenet ovat aineellisesti kiinnostuneita työnsä tuloksista, se tarjoaa mahdollisuuden henkilökohtaisten ja yhteiskunnallisten etujen yhdistämiseen parhaalla tavalla ja on tehokas kannustin työn tuottavuuden, talouden ja kansan hyvinvoinnin kohottamisessa. Työtätekevien tietoisuus siitä, että he tekevät työtä omaksi hyväkseen, oman yhteiskuntansa hyväksi eivätkä riistäjien hyväksi, synnyttää työntöitä, uudistusmieltä, luovaa aloitteellisuutta ja laajamittaista sosialistista kilpailua. Sosialismi on työtätekevien joukkojen elävää luovaa työtä. Kansanjoukkojen aktiivisuuden kasvu uuden elämän rakentamisessa on sosialismin aikakauden laki.

Sosialismin tavoitteena on kansan kasvavien aineellisten ja sivistyksellisten tarpeiden yhä täydellisempi tyydyt-

täminen yhteiskunnallisen tuotannon jatkuvan kehittämisen ja parantamisen tietä.

Sosialistisen yhteiskunnan koko elämä rakentuu laajan *demokratian* pohjalle. Neuvostojen, ammattiliittojen ja muiden yhteiskunnallisten joukkojärjestöjen kautta työtätekevät osallistuvat aktiivisesti valtion asioiden hoitoon, taloudellisen ja kulttuurirakennustyön kysymysten ratkaisemiseen. Sosialistinen demokraattisuus käsittää sekä poliittiset vapaudet — sanan-, paino- ja kokoontumisvapauden, oikeuden valita ja tulla valituksi — että sosiaaliset oikeudet — oikeuden työhön, lepoon, maksuttomaan opiskeluun ja lääkärinhoitoon, aineellisesti turvattuun toimeentuloon vanhuuden päivinä sekä ihmisen sairastuessa ja menettäessä työkykynsä; kaikkien kansalaisten tasa-arvoisuuden heidän rodustaan ja kansallisuudesta riippumatta; naisten yhdenvertaisuuden miesten kanssa valtio-, talous- ja kulttuurielämän kaikilla aloilla. Päinvastoin kuin porvarillinen demokratia sosialistinen demokratia ei vain julista kansan oikeuksia, vaan takaa myös niiden reaalisien käytön. Neuvostoyhteiskunta turvaa yksilön todellisen vapauden. Tämän vapauden korkeimpana ilmauksena on ihmisen vapauttaminen riistosta. Ennen kaikkea juuri se on todellista yhteiskunnallista oikeudenmukaisuutta.

Sosialismi on luonut mitä suotuisimmat edellytykset tieteen kukoistukselle. Neuvostotieteen saavutukset ovat sosialistisen järjestelmän paremmuuden loistava ilmaus, osoitus tieteen rajattomista edistysmahdollisuuksista ja sen merkityksen kasvusta sosialismin aikana. On lainmukaista, että voittaneen sosialismin maa aloitti ensimmäisenä atomivoiman rauhanomaisen käytön aikakauden, raivasi ensimmäisenä tien kosmiseen avaruuteen. Maan ja Aurinگون keinoitekoiset kiertolaiset, voimakkaat avaruusraketit ja planeettojenväliset avaruusaluukset, atomivoimalaitokset, neuvostoihmisen suorittamat maailman ensimmäiset loistavat lennot avaruusaluksella maapallon ympäri ovat muo-

dostuneet voitokkaan kommunismin luovien voimien vertauskuvaksi, koko ihmiskunnan ylpeydeksi.

Sosialismin valtava saavutus on *kansallisuuskysymyksen* ratkaiseminen. Tällä kysymyksellä on erikoinen merkitys sellaiselle maalle kuin Neuvostoliitolle, jossa on toistasataa kansakuntaa ja kansallisuutta. Sosialistisessa yhteiskunnassa on turvattu kansakuntien valtiollinen tasa-arvoisuus ja luotu kansallinen neuvostovaltiolaitos, on myös tehty loppu näiden kansakuntien vanhalta järjestelmältä perimästä taloudellisesta ja sivistyksellisestä epäyhdenvertaisuudesta. Veljellisen keskinäisavun, ennen kaikkea suuren Venäjän kansan antaman avun turvin kaikki kansalliset neuvostotasavallat ovat luoneet oman nykyaikaisen teollisuutensa sekä työväenluokan ja sivistyneistön kansalliset kantajoukot, kehittäneet muodoltaan kansallista ja sisällöltään sosialistista kulttuuriaan. Monet aikaisemmin takapajuiset kansat ovat tulleet sosialismiin kapitalistisen kehitysvaiheen ohi. Tasa-arvoisten kansojen yhteenliittyminen vapaaehtoisuuden pohjalla yhdeksi monikansaiseksi valtioksi — Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liitoksi, niiden kiinteä yhteistyö valtiollisessa, taloudellisessa ja sivistyksellisessä rakennustyössä, veljellinen ystävyyys, niiden talouden ja kulttuurin kukoistus ovat leniniläisen kansallisuuspolitiikan tärkeimpiä tuloksia.

Neuvostokansan osaksi on tullut historiallinen tehtävä olla aloitteentekijänä, edelläkulkijana yhteiskuntakehityksen uuden tien raivaamisessa. Se on vaatinut siltä erikoisia voimainponnistuksia, uuden yhteiskunnan rakentamisen muotojen ja menetelmien alituista etsintää ja niiden kokeilemistä elämän tulella. Vähän yli neljäkymmentä vuotta käsittävästä ajanjaksosta on neuvostokansan ollut pakko lähes kaksikymmentä vuotta omistaa voimansa imperialistivaltioiden hyökkäysten torjumiseen ja sotien hävittämän kansantalouden jälleenrakentamiseen. Erikoisen ankaraan koetukseen neuvostojärjestelmä joutui Suuren isänmaallisen sodan, kaikista historian tuntemista sodista raskaimman sodan vuosina. Neuvostokansan voitto tässä sodassa

näytti toteen, että maailmassa ei ole voimia, jotka voisivat pysäyttää sosialistisen yhteiskunnan etenevän kehityksen.

Mitkä ovat neuvostokansan kulkeman tien tärkeimmät opetukset?

Neuvostoliiton kokemus on todistanut, että kansat voivat päästä sosialismiin vain *sosialistisen vallankumouksen ja proletariaatin diktatuurin toteuttamisen* tuloksena. Tämä kokemus on osoittanut täysin oikeiksi sosialistisen vallankumouksen ja sosialistisen rakennustyön tärkeimmät periaatteet, joilla on yleispätevä merkitys, vaikka onkin eräitä erikoisuuksia, jotka ovat johtuneet konkreettisista historiallisista olosuhteista, siitä että Neuvostoliitossa rakennettiin sosialismi vihamielisen kapitalistisen ympäristön aiheuttamassa tilanteessa.

Neuvostoliiton kokemus on todistanut, että vain sosialismi voi tehdä lopun ihmisen harjoittamasta toisen ihmisen riistosta, tuotannon anarkiasta, talouspulista, työttömyydestä ja joukkojen kurjuudesta, taata talouden suunnitelmanmukaisen ja jatkuvasti tapahtuvan nopean kehityksen sekä kansan elintason herkeämättömän kohoamisen.

Neuvostoliiton kokemus on todistanut, että työväenluokka voi täyttää historiallisen tehtävänsä uuden yhteiskunnan luojaena vain lujassa *liitossa ei-proletaaristen työtätekevien joukkojen*, ennen kaikkea talonpoikaiston kanssa.

Neuvostoliiton kokemus on todistanut, että vain sosialistisen vallankumouksen voitto luo kaikki mahdollisuudet ja edellytykset kaiken kansallisuussorron hävittämiselle, *vapaiden ja tasa-arvoisten kansakuntien ja kansallisuuksien vapaaehtoiselle yhtymiselle yhdeksi valtioksi*.

Neuvostoliiton kokemus on todistanut, että yhteiskunnan sosialistisen uudistamisen perusase on *sosialistinen valtio*. Se järjestää ja liittää yhteen joukot, johtaa suunnitelmallisesti taloudellista ja sivistyksellistä rakennustyötä sekä huolehtii kansan vallankumouksellisten saavutusten suojaamisesta.

Neuvostoliiton kokemus on todistanut, että *sosialismi ja rauha ovat toisistaan erottamattomat*. Sosialismin mahti palvelee rauhan asiaa. Neuvostoliitto pelasti ihmiskunnan fasistiselta orjuutukselta. Rauhan vartiossa seisova, yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon leniniläistä periaatetta toteuttava neuvostovaltio on voimakas este imperialistisen hyökkäyksen tiellä.

Neuvostoliiton kokemus on vahvistanut täysin oikeaksi marxismin-leninismin opin *kommunistisen puolueen ratkaisevasta merkityksestä* sosialistisen yhteiskunnan luomisessa ja kehittämisessä. Vain puolue, joka harjoittaa johdonmukaisesti proletaarista luokkapolitiikkaa, jolla on aseenaan edistyksellisin vallankumouksellinen teoria ja joka on yhtenäinen ja kiinteässä yhteydessä joukkoihin, pystyy järjestämään koko kansan ja johtamaan sen sosialismin voittoon.

Neuvostoliiton kokemus on todistanut, että uskollisuus *marxismin-leninismin periaatteille, proletaarisen internationalismin periaatteille* ja näiden periaatteiden päättävä ja horjumaton toteuttaminen, niiden puolustaminen kaikkia ja kaikenlaisia vihollisia ja opportunisteja vastaan on sosialismin voiton välttämätön ehto.

Maailman suurin vallankumous ja yhteiskunnan sosialistinen uudistaminen, yhteiskunnan, joka on päässyt kehityksessään ja kukoistuksessaan ennen näkemättömän korkealle, on käytännössä todistanut *leninismin historiallisesti oikeaksi* ja antanut murskaavan iskun sosialireformismin ideologialle.

Neuvostokansan uhrautuvan työn ja Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen teoreettisen ja käytännöllisen toiminnan tuloksena *ihmiskunta on saanut reaalisesti olemassaolevan sosialistisen yhteiskunnan ja kokemuksen varmistaman opin sosialismin rakentamisesta. Valtatie sosialismiin on raivattu*. Sitä kulkevat jo monet kansat, ja sille lähtevät ennemmin tai myöhemmin kaikki kansat.

III. SOSIALISMIN MAAILMANJÄRJESTELMÄ

Ratkaistessaan kommunistisen rakennustyön tehtäviä Neuvostoliitto ei ole yksin, vaan sosialististen maiden veljesperheessä.

Saksan fasismin ja Japanin militarismin murskaaminen toisessa maailmansodassa Neuvostoliiton esittäessä ratkaisevaa osaa loi monien Euroopan ja Aasian maiden kansoille otolliset edellytykset kapitalistien ja tilanherrojen vallan kukistamiseen. Sosialismin rakentamisen tielle lähtivät Albanian, Bulgarian, Kiinan, Korean Kansandemokraattisen Tasavallan, Puolan, Romanian, Saksan Demokraattisen Tasavallan, Tshekkoslovakian, Unkarin, Vietnamin Demokraattisen Tasavallan ja jo aikaisemmin Mongolian Kansantasavallan kansat ja muodostivat yhdessä Neuvostoliiton kanssa sosialistisen leirin. Sosialismin tielle lähti niin ikään Jugoslavia. Revisionistisella politiikallaan jugoslavalaiset johtohenkilöt asettivat kuitenkin Jugoslavian sosialistista leiriä ja kansainvälistä kommunistista liikettä vastaan saattaen Jugoslavian kansan vallankumoukselliset saavutukset uhan alaisiksi.

Euroopan ja Aasian maissa tapahtuneet sosialistiset vallankumoukset muodostuivat uudeksi voimakkaaksi imperialismin aseisiin kohdistuneeksi iskuksi. Erittäin suuri merkitys oli Kiinan vallankumouksen voitolla. Euroopan ja Aasian maissa tapahtuneet vallankumoukset ovat maailmanhistorian suurin tapahtuma vuoden 1917 Lokakuun jälkeen.

Syntyi yhteiskunnan valtiollisen organisaation uusi muoto, *kansandemokratia*, joka on eräs proletariaatin diktatuurin muoto. Siinä kuvastui sosialistisen vallankumouksen omalaatuinen kehitys olosuhteissa, joissa imperialismi oli heikentynyt ja voimasuhde muuttunut edulliseksi sosialismille. Siinä kuvastuivat myös eri maiden historialliset ja kansalliset erikoisuudet.

Muodostui sosialismin maailmanjärjestelmä — vapaiden, suvereenisten, sosialismin ja kommunismin tietä kul-

kevien, etujen ja tarkoitusperien yhteisyyden sekä kansainvälisen sosialistisen solidaarisuuden siteiden yhteenliittämien kansojen sosiaalinen, taloudellinen ja poliittinen ystävyysliitto.

Kansandemokratian maissa vallitsevat sosialistiset tuotantosuhteet, ja niissä on suljettu pois kapitalismin palauttamisen yhteiskunnalliset ja taloudelliset mahdollisuudet. Näiden valtioiden menestykset ovat näyttäneet täydellisesti toteen, että vain sosialismin tie voi turvata kaikkien maiden todellisen edistyksen niiden taloudellisesta kehitystasosta, alueen laajuudesta ja väkiluvusta riippumatta.

Sosialistisen leirin yhdistyneet voimat suojaavat luottavasti jokaista sosialistista maata imperialistisen taantumuksen hyökkäysryityksiltä. Sosialististen valtioiden yhtyminen yhdeksi leiriksi, tämän leirin lujittuva yhtenäisyys ja herkeämättä kasvava mahti takaavat sosialismin ja kommunismin täydellisen voiton koko järjestelmän mitassa.

Sosialistisen järjestelmän maille on karttunut runsaasti kollektiivista kokemusta satojen miljoonien ihmisten elämän uudistamisessa, ja ne ovat tuoneet paljon uutta ja omalaatuista yhteiskunnan valtiollisen ja taloudellisen organisaation muotoihin. Tämä kokemus on kansainvälisen vallankumouksellisen liikkeen mitä arvokkainta omaisuutta.

Käytäntö on osoittanut ja kaikki marxilais-leniniläiset puolueet ovat todenneet, että sosialistisen vallankumouksen ja sosialistisen rakennustyön kulku pohjautuu eräisiin *perustaviin lainmukaisuuksiin*, jotka ovat ominaisia kaikille sosialismin tielle lähteville maille.

Sosialismin maailmanjärjestelmä merkitsee *uudentyyppisiä taloudellisia ja valtiollisia suhteita maiden välillä*. Sosialistisilla mailla on samantyyppinen taloudellinen perusta — tuotantovälineiden yhteiskunnallinen omistus; samantyyppinen valtiojärjestelmä — työväenluokan johtama kansan valta; yhteinen ideologia — marxismi-leninismi;

yhteiset edut vallankumouksellisten saavutusten ja kansallisen riippumattomuuden puolustamisessa imperialistisen leirin hyökkäysyrityksiltä; sama suuri päämäärä — kommunismi. Tämä yhteiskunnallis-taloudellinen ja poliittinen yhteisyys luo objektiivisen perustan sosialistisen leirin valtioiden välisille kestäville ystävyysuhteille. Täydellinen tasa-arvoisuus, riippumattomuuden ja suvereniteetin keskinäinen kunnioittaminen, veljellinen keskinäisapu ja yhteistyö ovat sosialistisen ystävyysliiton maiden välisten suhteiden luonteenomaisia piirteitä. Sosialistisessa leirissä eli, mikä on samaa, maailman sosialististen maiden ystävyysliitossa ei millään maalla ole eikä voi olla mitään erikois- tai etuoikeuksia.

Sosialistisen maailmanjärjestelmän kokemus on näyttänyt toteen, että kapitalismista irtautuvien maiden täytyy olla keskenään *mitä kiinteimmässä liitossa*, yhdistää ponnistuksensa sosialismin ja kommunismin rakentamisessa. Eristynyt, maailman sosialististen maiden ystävyysliitosta erillinen sosialismin rakentaminen on teoreettisesti kestävä linja, sillä se on ristiriidassa sosialistisen yhteiskunnan objektiivisten kehityslakien kanssa. Se on taloudellisesti vahingollinen, sillä se johtaa yhteiskunnallisen työn haaskaukseen, tuotannon kasvuvauhdin hidastumiseen ja maan joutumiseen riippuvaksi kapitalistisesta maailmasta. Poliittisesti se on taantumuksellinen ja vaarallinen, sillä se ei yhdistä, vaan erottaa kansoja imperialististen voimien yhtyneen rintaman edessä, ruokkii porvarillis-nationalistisia pyrkimyksiä ja saattaa loppujen lopuksi johtaa sosialististen aikaansaannosten menettämiseen.

Paitsi sitä, että sosialistiset valtiot yhdistävät voimansa uuden yhteiskunnan rakentamisessa, ne ylläpitävät aktiivisesti ja laajentavat poliittista, taloudellista ja sivistyksellistä yhteistoimintaa siirtomaasorrosta vapautuneiden maiden kanssa. Ne ovat solmineet ja ovat valmiit solmimaan laajoja molemminpuolisesti edullisia kauppasuhteita ja kulttuuriyhteyksiä kapitalististen maiden kanssa.

Sosialistinen maailmanjärjestelmä ja kapitalistinen

maailmanjärjestelmä kehittyvät täysin vastakkaisten lakien mukaan. Kun kapitalismin maailmanjärjestelmä muodostui ja kehittyi siihen kuuluvien valtioiden välisessä kärkevässä taistelussa siten, että voimakkaat maat alistivat ja riistivät heikkoja maita, että satoja miljoonia ihmisiä orjuutettiin ja kokonaiset maanosat muutettiin imperialististen emämaiden siirtomaalisäkkeiksi, niin sosialistisen maailmanjärjestelmän muodostuminen ja kehitys tapahtuu suvereenisuuden ja täydellisen vapaaehtoisuuden pohjalla ja tämän järjestelmän kaikkien valtioiden työtätekevien elintärkeiden etujen mukaisesti.

Kun kapitalismin maailmanjärjestelmässä vaikuttaa taloudellisen ja poliittisen kehityksen epätasaisuuden laki, joka johtaa valtioiden välisiin yhteentörmäyksiin, niin sosialistisessa maailmanjärjestelmässä vaikuttavat päinvastaiset lainmukaisuudet, jotka takaavat kaikkien siihen kuuluvien maiden talouden herkeämättömän ja suunnitelmanmukaisen kasvun. Kapitalismin maailmassa tuotannon kasvu maassa tai toisessa syventää valtioiden välistä ristiriittoa ja kiihdyttää kilpataistelua, mutta kunkin sosialistisen maan kehitys johtaa koko sosialistisen maailmanjärjestelmän yleiseen voimistumiseen ja lujittumiseen. Kun maailmankapitalismin talous kehittyy hidasta vauhtia, kokee pulia ja järkytyksiä, niin maailmansosialismin taloudelle on luonteenomaista nopea ja vakaa kasvuvauhti, kaikkien sosialististen maiden talouden yleinen jatkuva nousu.

Kaikki sosialistiset valtiot auttavat omalta osaltaan sosialistisen maailmanjärjestelmän rakentamista ja kehittämistä, sen mahdin lujittamista. Neuvostoliiton olemassaolo helpottaa ja nopeuttaa huomattavasti sosialismin rakentamista kansandemokratian maissa. Marxilais-leniniläiset puolueet ja sosialististen valtioiden kansat lähtevät siitä, että koko sosialistisen maailmanjärjestelmän menestys riippuu jokaisen maan panoksesta ja ponnistuksista, ja katsovat sen vuoksi kansainväliseksi velvollisuudekseen kehittää kaikin tavoin oman maansa tuotantovoimia. Sosialististen valtioiden yhteistoiminta tekee mahdolliseksi

sen, että jokainen niistä voi käyttää voimavarojaan ja kehittää tuotantovoimiaan mahdollisimman järkiperaisesti ja täydellisesti. Sosialismin maiden taloudellisen ja tieteellisteknillisen yhteistyön kulussa, niiden kansantaloussuunnitelmien yhteensopeuttamisen (koordinoinnin) sekä tuotannon erikoistamisen ja yhteistoiminnallistamisen kulussa muodostuu *uudenlainen kansainvälinen työnjako*.

Sosialististen Neuvostotasavaltojen Liiton ja edelleen sosialistisen maailmanjärjestelmän muodostuminen on kansojen kaikinpuolisen historiallisen lähentymisprosessin alkua. Sosialististen valtioiden veljesperheessä häviävät luokkavastakohtien hävitessä myös kansakuntien väliset vastakohtaisuudet. Samalla kun sosialistisen ystävyysliiton kansojen kulttuuri kohoaa kukoistukseensa, niiden kunkin kansallinen kulttuuri rikastuttaa yhä suuremmassa määrässä toistaan ja tapahtuu sosialistisen yhteiskunnan ihmiselle luonteenomaisten internationalististen piirteiden aktiivinen muotoutuminen.

Maailman sosialistisen ystävyysliiton kansojen käytäntö on näyttänyt toteen, että niiden veljellinen *yhtenäisyys ja yhteistoiminta* on jokaisen maan korkeimpien kansallisten etujen mukaista. Sosialistisen maailmanjärjestelmän yhtenäisyyden lujittaminen proletaarisen internationalismin pohjalla on kaikkien siihen kuuluvien valtioiden menestysten välttämätön edellytys.

Sosialistinen järjestelmä joutuu voittamaan tiettyjä vaikeuksia, jotka johtuvat pääasiallisesti siitä, että useimpien tämän järjestelmän maiden taloudellinen kehitystaso oli ennen keskinkertainen ja jopa alhainenkin, sekä siitä, että maailman taantumus pyrkii kaikin voimin häiritsemään sosialismin rakentamista.

Neuvostoliiton ja kansandemokratian maiden kokemus on vahvistanut oikeaksi sen leniniläisen päätelmän, että sosialismin rakentamisen kaudella luokkataistelu ei lakkaa. Sosialististen maiden sisäisen luokkataistelun yleinen kehityssuunta johtaa sosialismin menestyksellisen rakentamisen oloissa sosialististen voimien asemien lujittumiseen ja

vihamielisten luokkien jäännösten vastarinnan heikentymiseen. Mutta tämä kehitys ei tapahdu suoraviivaisesti. Niistä tai näistä sisä- ja ulkopoliittisen tilanteen muutoksista johtuen luokkataistelu voi tiettyinä ajankohtina kärjistyä. Siksi vaaditaan herkeämätöntä valppautta, jotta voitaisiin ehkäistä ajoissa niiden kotimaisten ja ulkoisten vihamielisten voimien vehkeilyt, jotka eivät luovu yrityksistään horjuttaa kansan järjestelmää ja aiheuttaa eripuraisuutta sosialististen maiden veljesperheessä.

Nationalismi on se tärkein poliittinen ja ideologinen ase, jota kansainvälinen taantumus ja kotimaisten taantumusvoimien jäännökset käyttävät sosialististen maiden yhtenäisyyttä vastaan. Nationalismin ja kansallisen rajoittuneisuuden ilmaukset eivät häviä itsestään sosialistisen järjestelmän tultua voimaan. Kansalliset ennakkoluulot ja entisen kansallisen eripuraisuuden jäänteet ovat sitä alaa, jolla yhteiskunnallisen edistyksen vastustaminen saattaa olla pitkäaikaisinta ja sitkeintä, ankarinta ja ovelinta.

Kommunistit pitävät ensisijaisena velvollisuutenaan kasvattaa työtätekeviä kansainvälisyyden ja sosialistisen isänmaallisuuden hengessä ja leppymättömiksi kaikkinaisia nationalismin ja shovinismin ilmauksia kohtaan. Nationalismi vahingoittaa sosialistisen ystävyysliiton yhteisiä etuja ja on turmiollinen ennen kaikkea sen maan kansalle, jossa se ilmenee, koska eristyminen sosialistisesta leiristä jarruttaa maan kehitystä, tekee mahdottomaksi sosialistisen maailmanjärjestelmän etuisuuksien hyväksikäytön, kannustaa imperialistisia valtoja käyttämään nationalistisia tendenssejä omiin tarkoituksiinsa. Nationalismi voi saada yliotteen vain siellä, missä sitä vastaan ei käydä johdonmukaista taistelua. Marxilais-leniniläinen internationalistinen politiikka ja päättävä taistelu porvarillisen nationalismin ja shovinismin jäänteiden voittamiseksi on sosialistisen ystävyysliiton jatkuvan lujittamisen tärkeä edellytys. Samalla kun kommunistit taistelevat nationalismia ja kansallista itsekkyyttä vastaan, he suhtautuvat aina mitä huomaavaisimmin joukkojen kansallisiin tunteisiin.

Kapitalismin kanssa käymässä taloudellisessa kilpailussa sosialistinen maailmanjärjestelmä kulkee varmana ratkaisevaa voittoa kohti. Jo lähiaikoina se ohittaa kapitalistisen maailmanjärjestelmän teollisuus- ja maataloustuotannon kokonaismäärässä. Sosialistinen maailmanjärjestelmä vaikuttaa yhä voimakkaammin yhteiskunnallisen kehityksen kulkuun rauhan, demokratian ja sosialismin eduksi.

Uuden maailman suurenmoinen rakennus, jota vapaat kansat pystyttävät sankarillisella työllään Euroopan ja Aasian valtavan laajoilla alueilla, on uuden yhteiskunnan, koko ihmiskunnan tulevaisuuden esikuva.

IV. MAAILMANKAPITALISMIN KRIISI

Imperialismi on astunut lasku- ja tuhoutumiskauteensa. Väistämätön hajoamisprosessi on vallannut koko kapitalismin sen perustuksista huippuun saakka: sen talous- ja valtiojärjestelmän, politiikan ja ideologian. Imperialismi on menettänyt peruuttamattomasti valtansa ihmiskunnan enemmistöön. Ihmiskunnan historiallisen kehityksen pääsisällön, pääsuunnan ja pääerikoisuudet määräävät sosialistinen maailmanjärjestelmä ja ne voimat, jotka taistelevat imperialismia vastaan, yhteiskunnan sosialistisen uudistamisen puolesta.

Ensimmäinen maailmansota ja Lokakuun vallankumous panivat alulle kapitalismin yleisen kriisin. Toisen maailmansodan ja monissa Euroopan ja Aasian maissa tapahtuneiden sosialististen vallankumousten kestäessä alkoi kapitalismin yleisen kriisin toinen vaihe. Nyt maailmankapitalismi on astunut tämän kriisin uuteen, kolmanteen vaiheeseen. Tämän uuden vaiheen tärkein erikoisuus on se, että se ei alkanut maailmansodan yhteydessä.

Yhä uusien maiden irtautuminen kapitalismista; imperialismin asemien heikentyminen taloudellisessa kilpailussa sosialismin kanssa; imperialismin siirtomaajärjestelmän

luhistuminen; imperialismiin ristiriitojen kärjistyminen valtiomonopolistisen kapitalismin kehittyessä ja militarismin kasvaessa; kapitalistisen talouselämän sisäisen epävakaisuuden kasvu ja kiihtyvä lahoaminen, mikä ilmenee kapitalismin yhä lisääntyvänä kyvyttömyytenä käyttää täydellisesti tuotantovoimia (tuotannon hidastuminen kasvuvauhti, ajoittaiset pulat, tuotantolaitosten jatkuva alikuormitus, kroonillinen työttömyys); työn ja pääoman välisen taistelun kiihtyminen; kapitalistisen maailmantalouden ristiriitojen jyrkkä kärjistyminen; poliittisen taantumuksen ennakkuulumaton tehostuminen kaikilla aloilla, porvarillisten vapauksien hylkääminen ja fasistisen, hirmuvallan komennon pystyttäminen monissa maissa; porvariston politiikan ja ideologian syvä kriisi — kaikki tämä on *kapitalismin yleisen kriisin* ilmenemistä.

Imperialismin vaiheessa kehittyi laajasti *valtiomonopolistinen kapitalismi*. Monopoliin muodostuminen ja kasvu johtaa valtion välittömään puuttumiseen kapitalistiseen uusintamisprosessiin finanssioligarkian eduksi. Sen etujen mukaisesti porvarillinen valtio suorittaa erilaisia sääntelytoimenpiteitä, valtiollistaa talouselämän eri aloja. Maailmansodat ja talouspulat, militarismi ja poliittiset järkytykset ovat nopeuttaneet monopolikapitalismin kasvamista valtiomonopolistiseksi kapitalismiksi.

Finanssipääoman harjoittama sorto käy yhä ankarammaksi. Jättiläismonopolit ovat keskittäneet käsiinsä valtaosan yhteiskunnallisesta tuotannosta ja hallitsevat kansakunnan elämää. Harvalukuinen miljardöörien ja miljonäärien ryhmä määrää mielensä mukaan kapitalistisen maailman koko rikkaudesta, muuttaa itsekkäiden afääriensä nimessä vaihtorahaksi kokonaisten kansakuntien elämän. Finanssioligarkia rikastuu satumaisesti. Valtio on muuttunut monopolistisen porvariston asioita hoitavaksi toimikunnaksi. Koko talouselämä virkavaltaistuu yhä voimakkaammin. Valtiomonopolistinen kapitalismi yhdistää monopolien mahdin ja valtion mahdin yhdeksi koneistoksi tarkoituksenaan monopolien rikastuttaminen, työväenliikkeen ja

kansallisen vapaustaistelun tukahduttaminen, kapitalistisen järjestelmän pelastaminen ja hyökkäyssotien aloittaminen.

Oikeistososialistit ja revisionistit yrittävät kuvata valtiomonopolistisen kapitalismin miltei sosialismiksi. Elämä paljastaa tuon valheen. Valtiomonopolistinen kapitalismi ei muuta imperialismin olemusta. Se ei ole vain muuttamatta perusluokkien asemaa yhteiskunnallisen tuotannon järjestelmässä, vaan vielä syventää työn ja pääoman välistä, kansakunnan enemmistön ja monopolien välistä kuilua. Valtion yritykset säännellä kapitalistista taloutta eivät pysty poistamaan kilpailua eivätkä tuotannon anarkiaa, ne eivät voi taata talouden suunnitelmallista kehitystä yhteiskunnan mitassa, sillä tuotanto perustuu edelleenkin kapitalistiseen omistukseen ja palkkatyön riistoon. Nykyaikaisen kapitalistisen talouselämän koko kehityskulku on kumonnut porvarilliset teoriat "pulattomasta" ja "suunnitelmallisesta" kapitalismista. Valtiomonopolistisen kapitalismin kehitys on sellaista, että kapitalistisen järjestelmän lujittamisen asemesta, jota porvaristo tavoittelee, se kärjistää yhä enemmän kapitalismin ristiriitoja, horjuttaa kapitalismia perustuksia myöten. Valtiomonopolistinen kapitalismi on sosialismin mitä täydellisintä aineellista valmistelua.

Uudet ilmiöt imperialismin kehityksessä vahvistavat oikeiksi Leninin johtopäätökset kapitalismin viimeisen vaiheen tärkeimmistä lainmukaisuuksista, sen kiihtyvistä lahoamisesta. Tämä lahoaminen ei kuitenkaan merkitse tuotantovoimien täydellistä lamatilaa, tyrehtymistä, eikä tee mahdolliseksi kapitalistisen talouden kasvua joinakin kausina joissakin maissa.

Kapitalismi kokonaisuudessaan kahlehtii yhä enemmän nykyajan tuotantovoimien kehitystä. Ihmiskunta on astumassa tieteellis-teknillisen mullistuksen kauteen. Tähän mullistukseen liittyy ydinenergian hallitseminen, avaruuden valtaaminen, kemian kehitys, tuotannon automatisointi

sekä tieteen ja tekniikan muut valtavat saavutukset. Mutta kapitalismin tuotantosuhteet ovat liian ahtaat tieteellis-tek-nilliselle vallankumoukselle. Vain sosialismi voi suorittaa tämän vallankumouksen ja käyttää sen hedelmiä yhteis-kunnan hyväksi.

Monopolipääoman valtakaudella teknillinen edistys suuntautuu työväenluokkaa vastaan. Monopolit tehostavat työväenluokan riistoa käyttämällä uusia muotoja. Kapita-listinen automatisointi riistää leipäpalan työläisen suusta, työttömyys kasvaa ja elintaso alenee. Teknillinen edistys saattaa taloudelliseen häviöön pientuottajien kerroksen toi-sensa jälkeen. Imperialismi käyttää teknillistä edistystä pääasiallisesti sotilaallisiin tarkoituksiin. Se suuntaa ihmis-järjen saavutukset ihmiskuntaa vastaan. Ihmiskunta ei voi olla levollinen tulevaisuutensa suhteen niin kauan kuin im-perialismi säilyy.

Nykyaikainen kapitalismi on tehnyt *markkinaongelman* äärimmäisen kärkeväksi. Imperialismi on voimaton ratkai-semaan tätä ongelmaa, koska sille on lainmukaista, että työtätekevien maksukykyinen kysyntä jää jälkeen tuotannon kasvusta. Se jarruttaa myös heikosti kehittyneiden maiden teollista kehitystä. Kapitalistiset maailmanmarkkinat supis-tuvat suhteellisesti verrattuna niitä nopeammin kehittyviin tuotannollisiin mahdollisuuksiin. Ne on jaoteltu lukematto-milla tullimuureilla ja rajoittavilla esteillä, jaettu suljettui-hin valuutta- ja finanssivyöhykkeisiin. Imperialismin leiris-sä on käynnissä kärkevä kilpataistelu myyntimarkkinois-ta, pääoman sijoitusalueista ja raaka-ainelähteistä. Tuo taistelu käy luonteeltaan yhä kärkevämmäksi sen vuoksi, että kapitalismin alueellinen valtapiiri on supistunut jyr-kästi.

Monopolipääoma on vienyt porvarillisen yhteiskunnan loppujen lopuksi siihen, että sen tuotannon kehitysvauhti on vähäinen ja monissa maissa vain hivenen verran väes-tön kasvua nopeampi. Huomattava osa teollisuudesta jää alikuormitetuksi samaan aikaan kun tuotantolaitosten port-tien ulkopuolella on miljoonia työttömiä. Maataloustuotan-

toa rajoitetaan keinotekoisesti, vaikka maailmassa on miljoonia nälkäänäkeviä. Ihmiset kärsivät aineellisten hyödykkeiden puutetta, mutta imperialismi tuhlaa aineellisia varoja ja yhteiskunnan työtä sotien valmisteluun.

Kapitalistisen järjestelmän lopettaminen lukuisissa maissa, sosialistisen maailmanjärjestelmän kehittyminen ja lujittuminen, siirtomaajärjestelmän hajoaminen ja vanhojen maailmanvaltojen luhistuminen, vapautuneissa maissa alkanut siirtomaatalouden murtaminen, näiden maiden ja sosialismin maailman taloudellisten yhteyksien laajeneminen — kaikki tämä syventää *kapitalistisen maailmantalouden kriisiä*.

Valtiomonopolistinen kapitalismi voimistaa ennen näkemättömästi militarismia. Imperialistivallat pitävät rauhanakin aikana yllä valtavan suuria asevoimia. Sotilasmenot nielevät yhä suuremman osan valtioiden budjettivaroista. Imperialistiset valtiot muuttuvat militaristisiksi, sotilasmaa- ja poliisivaltioiksi; militarismi tunkeutuu koko porvarillisen yhteiskunnan elämään.

Samalla kun militarismi rikastuttaa joitakin monopolistisen porvariston ryhmiä, se heikentää kansakuntia ja köyhdyttää kansoja, jotka nääntyvät verojen, kasvavan inflaation ja korkeiden elinkustannusten taakan alla. Yhden sukupolven aikana imperialismi on syössyt ihmiskunnan kahden tuhoisan maailmansodan kurimukseen. Ensimmäisessä sodassa imperialistit tuhosivat kymmenen miljoonaa ja saattoivat raajarikoiksi kaksikymmentä miljoonaa ihmistä. Toinen maailmansota vaati lähes viidenkymmenen miljoonan ihmisen hengen. Näiden sotien aikana autioitettiin kokonaisia maita, hävitettiin tuhansia kaupunkeja ja kyliä, tuhottiin monien sukupolvien työn tulokset. Imperialistien suunnittelema uusi sota uhkaa ihmiskuntaa ennennäkemättömillä uhreilla ja hävityksillä. Jo siihen valmistautuminenkin aiheuttaa miljoonille ihmisille kärsimyksiä ja puutetta.

Nykyinen kapitalistinen valtio anastaa tuotantovoimien kehittämisessä ja työn yhteiskunnallistamisessa saavutetun edistyksen monopolien hyväksi.

Monopolistinen porvaristo on yhteiskuntaelimistön hyödytön kasvannainen, jota ei tarvita tuotantoprosessissa. Tehtaita johtavat palkatut johtajat, insinöörit ja teknikot. Monopolistit viettävät loiselämää kuluttaen yhdessä palveluskuntansa kanssa huomattavan osan kansallistulosta, jonka proletaarit ja talonpojat luovat työllään.

Vallankumouksen pelko, sosialististen maiden saavutukset ja työväenliikkeen paine pakottavat porvariston tekemään osittaisia myönnytyksiä palkan, työehtojen ja sosiaalihuollon suhteen. Mutta hintojen nousu ja inflaatio tekevät hyvin usein nämä myönnytykset merkityksettömiksi. Työpalkka jää jälkeen työläisen ja hänen perheensä aineellisista ja sivistyksellisistä tarpeista, jotka kasvavat yhteiskunnan kehittyessä. Eräiden kapitalistisesti kehittyneiden maiden suhteellisen korkea elintasokin perustuu Aasian, Afrikan ja Latalalaisen Amerikan kansojen ryöväämiseen, vaaavastikkeiseen vaihtoon, naisten työn erotteluun, neekerien ja muualta tulleiden työläisten ankaraan riistoon sekä myös näiden maiden omien työtätekevien riiston tehostamiseen. Porvarillinen taru "täystyöllisyydestä" on osoittautunut ilkeäksi pilkanteoksi; työväenluokka kärsii alituisesti joukkotyöttömyydestä ja epävarmuudesta huomispäivän suhteen. Vaikka työväenluokka on saavuttanut taloudellisessa taistelussaan erinäisiä menestyksiä, niin kokonaisuutena sen asema huononee kapitalistisissa maissa.

Kapitalismin kehitys on osoittanut lopullisesti perättömäksi tarun pientalonpoikaistalouden kestävyydestä. Monopolit ovat vallanneet avainasemat myös maataloudessa. Miljoonia farmareita ja talonpoikia häädetään mailtaan ja heidän taloutensa myydään pakkohuutokaupalla. Pientalous pysyy pystyssä talonpoikien äärettömien kieltäymysten, alikulutuksen ja ylettömän raadannan hinnalla. Talonpoikaisto huokaa kasvavan vero- ja velkataakan alla. Maatalouspulat köyhdyttävät entisestäänkin maaseutua. Siirtomaiden ja riippuvaisuussuhteessa olevien maiden talonpoikaiston osana on uskomaton puute ja kurjuus; sitä pai-

naa kaksinkertainen sorto, tilanherrojen ja monopolistisen porvariston harjoittama sorto.

Monopolit saattavat häviöön myös kaupunkien pienomistajia. Käsateollisuustuotanto luhistuu. Pienet teollisuus- ja kauppayritykset ovat kokonaan riippuvaisia monopoleista.

Elämä on vahvistanut täydellisesti oikeaksi marxilaisen päätelmän proletarisoitumisen lisääntymisestä kapitalistisessa yhteiskunnassa. Pakkoluovutetuilla joukoilla ei ole näkyvissä muita mahdollisuuksia omaisuuden saamiseen kuin tuotantovälineiden yhteiskunnallisen omistuksen valankumouksellinen voimaansaattaminen, toisin sanoen niiden muuttaminen koko kansan omaisuudeksi.

Kapitalismin kehityksen epätasaisuus muuttaa valtioiden välistä voimasuhdetta ja kärjistää niiden keskinäisiä ristiriitoja. Imperialismin taloudellinen ja sittemmin myös poliittinen ja sotilaallinen painopiste on siirtynyt Euroopasta Amerikan Yhdysvaltoihin. Amerikkalainen monopolipääoma, jota sodan tuottamien liikevoittojen ja kilpavarustelun hiiva on paisuttanut, on vallannut tärkeimmät raaka-ainelähteet, myyntimarkkinat ja pääoman sijoitusalueet, luonut omalaatuisen siirtomaaimperiumin ja siitä on tullut suurin *kansainvälinen rüistäjä*. Amerikkalainen imperialismi, joka käyttää vilpillisesti verhonaan vapauden ja demokratian lippua, suorittaa todellisuudessa *kansainvälisen santarmin* tehtäviä tukemalla taantumuksellisia diktatorisia valtakomentoja ja lahonneita yksinvaltoja, vastustamalla demokraattisia, valankumouksellisia uudistuksia ja tekemällä hyökkäyksiä riippumattomuutensa puolesta taistelevia kansoja vastaan.

USAn monopolistinen porvaristo on kansainvälisen taantumuksen päätuki. Se on päättänyt ryhtyä kapitalismin "pelastajaksi". USAn raharuhtinaat kyhäävät kokoon imperialistien "pyhää liittoa" ja perustavat aggressiivisia sotaliittoumia. Amerikkalaisia joukkoja ja sotatukikohtia on sijoitettu kapitalistisen maailman tärkeimpiin paikkoihin.

Mutta elämä osoittaa USAn imperialismin maailmanherruuspyrkimykset täysin kestävämmiksi. Imperialismi on osoittautunut voimattomaksi estämään sosialistisia ja kansalliseen vapautukseen tähtäviä vallankumouksia. Amerikan imperialismin toiveet atomiasemonopolista ovat romahtaneet. USA ei ole kyennyt säilyttämään kapitalistisen maailman taloudessa saavuttamaansa osuutta, vaikka se pysyykin kapitalistisen maailman tärkeimpänä taloudellisena, finanssi- ja sotilaallisena voimana. USA, voimakain kapitalistinen valtio, on elänyt kukoistuskautensa ja astunut laskuvaiheeseen. Entisen mahtinsa ovat menettäneet sellaiset imperialistiset valtiot kuin Iso Britannia, Ranska, Saksa ja Japani.

Nykyisen maailman perusristiriita — sosialismin ja imperialismin välinen ristiriita — ei poista kapitalistista maailmaa raatelevia syviä ristiriitoja. USAn johdolla muodostetut aggressiiviset sotilaalliset liittoumat joutuvat tämän tästä kriisitilaan. Kansainväliset valtiomonopolistiset järjestöt, joita muodostetaan "yhdistymisen" ja markkinaongelman lieventämisen tunnuksin, ovat todellisuudessa kapitalististen maailmanmarkkinoiden uudelleenjaon uusia muotoja ja muodostuvat kärkevien kannausten ja selkkausten pesäkkeiksi.

Tärkeimpien imperialistivaltojen väliset ristiriidat syvenevät. Toisessa maailmansodassa voitettujen imperialistivaltojen talouden jälleenrakentaminen johtaa imperialistisen kilpataistelun ja selkkausten vanhojen pulmakysymysten esiintuloon ja uusien syntymiseen. Erikoisesti kärjistyvät Englannin ja Amerikan, Amerikan ja Ranskan, Ranskan ja Länsi-Saksan, Amerikan ja Länsi-Saksan, Englannin ja Länsi-Saksan, Japanin ja Amerikan ym. ristiriidat. Uusien ristiriitojen syntyminen imperialismin leirissä ja niiden syveneminen on väistämätöntä.

Amerikkalaiset monopolit ja niiden englantilaiset ja ranskalaiset liittolaiset auttavat avoimesti Länsi-Saksan imperialismia, joka harjoittaa kyynillisesti propagandaa revanssiin ja anastuksiin tähtäävien tarkoitusperien hyväk-

si, valmistele sota sosialistisia valtioita ja muita Euroopan maita vastaan. Euroopan keskustaan luodaan jälleen vaarallista aggression pesäkettä, joka vaarantaa kaikkien kansojen rauhaa ja turvallisuutta. Kaukoidässä amerikkalaiset monopolit herättävät henkiin niistä tietyllä tavalla riippuvaista Japanin militarismia, toista vaarallista sodanpesäkettä, joka uhkaa Aasian kansoja, ennen kaikkea sosialistisia valtioita.

Pienen imperialistivaltojen ryhmän edut käyvät ristiin muiden maiden etujen, kaikkien kansojen etujen kanssa. Syvä vastakohtaisuus on erottamassa imperialistisia valtioita kansallisen riippumattomuuden saavuttaneista tai vapautuksensa puolesta taistelevista maista.

Nykyajan kapitalismi on koko ihmiskunnan elinetujen ja edistyksellisten pyrkimysten vihollinen. Kapitalismi ja sille ominainen ihmisen harjoittama toisen ihmisen riisto, kansallis- ja rotukiihkoinen ideologia, moraalinen rappiotila, hillitön keinottelu, korruptio ja rikollisuus rappeuttavat yhteiskuntaa, perhettä ja ihmistä.

Porvarillinen järjestelmä syntyi houkuttelevin tunnuksin — vapaus, tasa-arvoisuus ja veljeys. Mutta porvaristo käytti näitä tunnuksia vain voidakseen syrjäyttää feodaalilylimystön ja nousta valtaan. Tasa-arvoisuuden asemesta muodostui uusi mitä syvin yhteiskunnallisen ja taloudellisen epäyhdenvertaisuuden kuilu. Porvarillisessa yhteiskunnassa ei vallitse veljeys, vaan ankara luokkataistelu.

Monopolipääoma paljastaa yhä selvemmin taantumuksellisen, demokratianvastaisen olemuksensa. Se ei siedä edes entisiä porvarillis-demokraattisia vapauksia, vaikka ulkokultaisesti julistaakin niitä. Historiallisen kehityksen nykyvaiheessa porvariston on yhä vaikeampaa propagoida tasa-arvoisuuden ja vapauden tunnuksia, niin kuin se teki aikaisemmin. Kansainvälisen työväenliikkeen kasvu kaventaa finanssipääoman luovimismahdollisuuksia. Finanssipääoma ei voi entisten tunnusten avulla eikä liioin työväen byrokraattikunnan lahjomisella tukahduttaa joukkojen valankumouksellisia mielialoja eikä suoriutua vastustamatto-

masti kasvavasta vallankumouksellisesta, imperialisminvastaisesta liikkeestä.

Monopolipääoma, joka on anastanut kokonaan haltuunsa tärkeimmät aineelliset varat, ei jaa kenenkään kanssa valtiovaltaa. Se on pystyttänyt oman diktatuurinsa, enemmistöön kohdistuvan vähemmistödiktatuurin, yhteiskuntaan kohdistuvan kapitalististen monopolien diktatuurin. Imperialismin ideologit verhoavat monopolipääoman diktaturia vapauden ja demokratian valhetunnuksin ja julistaen imperialistiset valtiot "vapaan maailman" maiksi esittäivät hallitsevat porvarilliset piirit kaikenlaisen diktatuurin vastustajiksi. Mutta todellisuudessa vapaus imperialistisessa maailmassa merkitsee vain vapautta riistää paitsi oman maan työväenluokkaa ja työtätekevää kansaa, myös kaikkien muiden monopolien rautakoron alle joutuvien maiden työväenluokkaa ja työtätekevää kansaa.

Porvaristo mainostaa laajasti vaalijärjestelmänsä muka demokraattista luonnetta kehuen varsinkin monipuoluejärjestelmää ja mahdollisuutta asettaa monia ehdokkaita. Mutta todellisuudessa monopolistit riistävät kansanjoukoilta mahdollisuuden siihen, että nämä voisivat ilmaista oman tahtonsa ja valita omien etujensa todellisia puoltajia. Pitämällä hallussaan sellaiset tehokkaat välineet kuin pääoman, lehdistön, radion, elokuvat, television ja käyttämällä hyväkseen ammattiliitoissa ja muissa joukkojärjestöissä olevia asiamiehiään monopolistit johtavat kansanjoukkoja harhaan ja tyrkyttävät valitsijoille omia ehdokkaitaan. Erilaiset porvaripuolueet ovat tavallisesti vain vallassa-olevan porvariston eri ryhmäkuntia.

Porvariston diktatuuri ilmenee myös valitsijoiden tahdon häikäilemättömänä loukkaamisena. Kun porvaristo näkee, että työtätekevät voivat perustuslain myöntämiä oikeuksia käyttäen valita huomattavan määrän etujensa ajajia lakiasäätäviin elimiin, muuttaa se kursailematta vaalijärjestelmää, rajoittaa mielivaltaisesti työtätekevien edustajien lukumäärää parlamentissa.

Finanssioligarkia turvautuu fasistisen valtakomennon

pystyttämiseen, nojautuu armeijaan, poliisiin ja santarmikuntaan viimeisenä kansan suuttumukselta pelastavana ankkurina, varsinkin silloin kun työtätekevät joukot yrittävät käyttää ty pistettyjäkin demokraattisia oikeuksia, puolustaa etujaan ja tehdä lopun monopolien kaikkivallasta. Vaikka Saksan ja Italian riehaantunut fasismi kärsikin tappion, niin fasistinen valtakomento on säilynyt vielä eräissä maissa ja herää henkiin uusissa muodoissa monissa muissa maissa.

Täten siis *imperialistista maailmanjärjestelmää raatelevat syvät ja kärkevät ristiriidat*. Työn ja pääoman jyrkkä vastakkaisuus, kansan ja monopolien väliset ristiriidat, militarismin kasvu, siirtomaajärjestelmän hajoaminen, imperialististen maiden väliset ristiriidat, nuorten kansallisvaltioiden ja vanhojen siirtomaavaltojen väliset selkkaukset ja ristiriidat ja, mikä tärkeintä, maailman sosialismin nopea kehitys jäytävät ja hajottavat imperialismia, johtavat sen heikkenemiseen ja tuhoon.

Monopolistinen porvaristo ei voi edes ydinaseella estää historiallisen kehityksen vääjäämätöntä kulkua. Ihmiskunta on oppinut tuntemaan kapitalismin todelliset kasvot. Sadat miljoonat ihmiset näkevät, että kapitalismi on järjestelmä, joka merkitsee taloudellista sekasortoa ja ajoittain toistuvia pulia, joukkojen kroonillista työttömyyttä ja kurjuutta, tuotantovoimien säälimätöntä haaskausta, järjestelmä, joka tietää ainaista sodan uhkaa. Ihmiskunta ei halua sietää eikä tule sietämään historiallisesti aikansa elänyttä kapitalistista järjestelmää.

V. TYÖVÄENLUOKAN KANSAINVÄLINEN VALLANKUMOUKSELLINEN LIIKE

Työväenluokan kansainvälinen vallankumouksellinen liike on saavuttanut maailmanhistoriallisia voittoja. *Sen tärkein aikaansaannos on sosialistinen maailmanjärjestelmä*. Voittanut sosialismi vallankumouksellistaa esimerkil-

lään kapitalistisen maailman työtätekevien mieliä, innostaa heitä taisteluun imperialismia vastaan ja helpottaa suuresti tämän taistelun ehtoja.

Kapitalistisen yhteiskunnan sisällä kehittyvät, lisääntyvät ja karaistuvat sosiaaliset voimat, joiden kutsumuksena on viedä sosialismi voittoon. Maailmanareenalle on astunut kansainvälisen proletariaatin uusi voima — Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan vapautuneiden maiden, riippuvaisuussuhteissa olevien maiden ja siirtomaiden nuori työväenliike. On syntynyt ja kasvanut marxilais-leniniläisiä puolueita. Ne ovat muodostumassa yhä arvovaltaisemmaksi yleisesti tunnustetuksi kansalliseksi voimaksi, joka johtaa mukaansa laajoja työtätekevien kerroksia.

Kansainvälinen vallankumouksellinen liike on saanut runsaasti kokemusta taistelussa imperialismia ja työväenluokan riveissä olevia imperialismia apureita vastaan. Se on aatteellisesti kypsynyt, siitä on tullut suuri järjestynyt, taisteluhenkinen ja eteenpäin rynnistävä voima. Entistä suurempaa osaa esittää ammatillinen liike, johon osallistuvat suuret työtätekevät joukot.

Kapitalismin maita järkyttävät alinomaan luokkataistelut. Työväenluokka alkaa taistella yhä tarmokkaammin taloudellisten ja poliittisten etujensa puolesta. Työväenluokka ja muut työtätekevät ovat jo monesti saattaneet porvariston luokkaherruuden uhatuksi. Pyrkiessään säilyttämään valtansa finanssioligarkia käyttää väkivaltatoimenpiteiden ohella erilaisia muita menetelmiä työväenluokan ja sen järjestöjen pettämiseksi ja rappeuttamiseksi, ammatillisen liikkeen hajottamiseksi kansallisessa ja kansainvälisessä mitassa. Se lahjoo ammattiliitto-, osuustoiminta- ja muiden järjestöjen huippukerroksia, lisää työväen byrokraattikuntaa antaen sille hyvätuloisia virkapaikkoja teollisuuslaitoksissa, kunnallisissa elimissä ja valtiokoneistossa. Kommunisti- ja työväenvastaiset lait, kommunististen puolueiden toiminnan kieltäminen, kommunistien ja muiden eturivin työläisten joukkoerottamiset, mustalistajärjestelmän soveltaminen tuotantolaitoksissa, toimihenkilöiden

”luotettavuuden” tutkiminen, demokraattiseen lehdistöön kohdistuvat poliisivainotoimenpiteet, lakkojen nujertaminen asevoimin — kaikkia näitä toimintamenetelmiä imperialistisen porvariston hallitukset ovat alkaneet käyttää vakituisesti säilyttääkseen diktatuurinsa.

Eräiden kapitalististen maiden taantumusvoimat eivät enää kykene pitämään puoliaan demokratian ja sosialismin vahvistuvia voimia vastaan. Kapitalististen valtioiden keskinäinen taistelu ja kilpailu ei kuitenkaan tee mahdottomaksi niiden tiettyä yhtenäisyyttä, kun niillä on vastassaan sosialismin ja työväenliikkeen kasvavat voimat. Imperialistit muodostavat taantumuksellisia liittoja, solmivat keskenään sopimuksia, muodostavat sotilaallisia liittoumia ja tukikohtia, jotka on suunnattu paitsi sosialistisia maita myös vallankumouksellista työväenliikettä ja kansallista vapausliikettä vastaan. Monien Euroopan valtioiden taantumusporvaristo on rauhan aikana avannut ovensa vierasmaalaisille sotavoimille.

Porvaristo pyrkii ottamaan tietyllä tavalla varteen Lokakuun vallankumouksen ja sosialismin voittojen antamat opetukset. Se käyttää uusia keinoja salatakseen kapitalistisen järjestelmän mätäpaiseet ja viat. Vaikka kaikilla näillä keinoilla vaikeutetaankin vallankumouksellisten voimien toimintaa kapitalistisissa maissa, niillä ei voida lieventää työn ja pääoman välisiä ristiriitoja.

Maailmassa on muodostunut nyt entistä suotuisampi tilanne työväenliikkeelle. Neuvostoliiton ja koko sosialistisen maailmanjärjestelmän saavutukset, maailmankapitalismin kriisin syveneminen, kommunististen puolueiden vaikutuksen voimistuminen joukkojen keskuudessa ja reformismin aatteellinen vararikko ovat oleellisesti muuttaneet luokkataistelun ehtoja työtätekevien hyväksi. Työväenliikkeessä tapahtuu huomattavaa siirtymistä vasemmalle niissäkin maissa, joissa reformismilla on yhä vahvat asemat.

Uudessa historiallisessa tilanteessa voi monien maiden työväenluokka jo ennen kapitalismin kukistamista pakottaa porvariston sellaisiin tavanomaisiin reformeja pitemmälle

meneviin toimenpiteisiin, joiden merkitys on elintärkeä niin työväenluokalle ja sen vallankumouksen voiton ja sosialismin puolesta käymän taistelun tulevalle kehitykselle kuin myös kansakunnan valtaosalle. Liittämällä yhteen demokraattiset ja rauhantahtoiset voimat työväenluokka voi pakkota hallitsevat piirit lopettamaan uuden maailmansodan valmistelun, luopumaan paikallisten sotien syöttämisestä, käyttämään taloutta rauhanomaisiin tarkoituksiin. Liittämällä yhteen työtätekevät, laajat kansanjoukot työväenluokka voi torjua fasistisen taantumuksen hyökkäyksen, saada toteutetuksi rauhaa, kansallista riippumattomuutta, demokraattisia oikeuksia ja kansan elinehtojen tiettyä parantamista tarkoittavan yleiskansallisen ohjelman.

Työväenluokan päävihollisia ovat kapitalistiset monopolit. Ne ovat myös talonpoikaiston, käsityöläisten ja muiden kaupunkilaisten pienomistajien, toimihenkilöiden ja sivistyneistön valtaosan ja osittain jopa keskisuurten kapitalistien päävihollinen.

Työväenluokka suuntaa pääiskunsa kapitalistisia monopolia vastaan. Monopoliin kaikkivallan hävittäminen on kansakunnan kaikkien peruskerrosten etujen mukaista. Se tekee mahdolliseksi yhdistää kaikki finanssioligarkian harjoittamaa sortoa vastustavat demokraattiset liikkeet yhdeksi mahtavaksi *monopolisminvastaiseksi vyöryksi*.

Proletariaatti asettaa ohjelmaksi monopolien kaikkivaltaa vastaan suuntautuvan taistelun pitäen silmällä paitsi liittolaistensa tämänpäivän myös niiden huomispäivän etuja. Se vaatii laajaa kansallistamista kansalle edullisimmilla ehdoilla. Se tukee maanomistusolojen perusteelliseen uudistukseen tähtääviä talonpoikaiston vaatimuksia ja pyrkii toteuttamaan tunnuksen: "Maa niille, jotka sitä viljelevät."

Proletariaatti taistelee yhdessä muiden kansankerrosten kanssa päättävästi laajan demokratian puolesta. Se nostattaa joukkoja aktiiviseen toimintaan finanssioligarkian suuntausta vastaan, sillä finanssioligarkia pyrkii tekemään

lopun demokraattisista vapauksista, rajoittamaan parlamentin valtaa, muuttamaan perustuslakia tarkoituksenaan monopolien käskynhaltijain yksilöllisen vallan pystyttämisen ja siirtyminen parlamentarismista muodossa tai toisessa esiintyvään fasismiin.

Tässä taistelussa muodostuu työväenluokan ja kaikkien työtätekevien liitto. Työväenluokka yhdistää talonpoikaiston, tärkeimmän liittolaisensa, taisteluun feodalismiin jäänteitä ja monopolien pakkovaltaa vastaan. Työväenluokan liittolaisiksi tulevat toimihenkilöiden lukuisat kerrokset sekä huomattava osa sivistyneistöstä, jotka kapitalismi on painanut proletariaatin asemaan ja jotka tajuavat välttämättömiksi muutokset yhteiskuntaelämässä.

Yleisdemokraattinen taistelu monopoleja vastaan ei loitonna, vaan lähentää sosialistista vallankumousta. *Taistelu demokratian puolesta on osa sosialismin puolesta käytävää taistelua.* Mitä syvemmilläkäypää demokraattinen liike on, sitä korkeammalle tasolle kohoaa joukkojen poliittinen tietoisuus, sitä ilmeisemmäksi niille käy, että vain sosialismi avaa niille tien todelliseen vapauteen ja hyvinvointiin. Tämän taistelun kestäessä hälvenevät oikeistososialistiset reformistiset harhaluulot ja luodaan sosialistisen vallankumouksen poliittinen armeija.

Sosialistiset vallankumoukset, kansalliseen vapautukseen tähtäävät imperialisminvastaiset vallankumoukset, demokraattiset kansanvallankumoukset, laajat talonpoikaisliikkeet, kansanjoukkojen taistelu fasististen ja muunlaisten tyrannijärjestelmien kukistamiseksi, kansallisuussortoa vastustavat yleisdemokraattiset liikkeet — kaikki ne sulautuvat yhteen yleismaailmalliseksi vallankumousprosessiksi, joka jäytää ja järkyttää kapitalismia.

Kunkin maan proletaarisen vallankumouksen, joka on sosialistisen maailmanvallankumouksen osa, suorittavat kyseisen maan työväenluokka ja kansanjoukot. Vallankumous ei tapahdu tilauksesta. Kansaa ei voida pakottaa siihen ulkoapäin. Se syntyy kapitalismin syvien kotimaisten ja kansainvälisten ristiriitojen seurauksena. Voittanut

proletariaatti ei mitenkään voi onnellistaa väkisin toisen maan kansaa vaarantamatta siten omaa voittoa.

Yhdessä muiden marxilais-leniniläisten puolueiden kanssa Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue katsoo kansainväliseksi velvollisuudekseen kehottaa kaikkien maiden kansoja liittymään yhteen, panemaan liikkeelle kaikki koitoiset voimat, toimimaan aktiivisesti ja sosialistisen maailmanjärjestelmän mahtiin nojaten ehkäisemään tai torjumaan päättävästi imperialistien puuttumisen minkä tahansa vallankumoukseen nousseen maan kansan asioihin ja estämään siten imperialistisen vastavallankumouksen vien- nin maasta toiseen. Vastavallankumouksen muuttaminen vientitavaraksi on estettävissä helpommin, jos työtäteke- vät, kotimaansa kansallista suvereniteettia puolustaen, pyrkivät saamaan ulkomaiset sotilastukikohdat pois maan- sa alueelta ja maansa eroamaan aggressiivisista sotilaalli- sista liittoumista.

Kommunistit eivät ole koskaan olleet eivätkä ole sitä mieltä, että tie vallankumoukseen kulkee ehdottomasti valtioiden välisten sotien kautta. Sosialistinen vallankumous ei ole ehdottomasti sidottu sotaan. Vaikka kumpikin im- perialistien aloittamista maailmansodista päättyi sosialisti- siin vallankumouksiin, niin vallankumoukset ovat silti täy- sin mahdollisia ilman sotiakin. Työväenluokan suuret pää- määrät voidaan toteuttaa ilman maailmansotaa. Nykyään siihen on suotuisimmat edellytykset kuin koskaan aikai- semmin.

Työväenluokka ja sen etujoukko, marxilais-leniniläiset puolueet, pyrkivät suorittamaan sosialistisen vallanku- mouksen *rauhanomaisin keinoin*. Se olisi kunkin maan työ- väenluokan ja koko kansan etujen, yleiskansallisten etujen mukaista.

Nojaamalla työväen ja kansan rintamaan ja mahdolli- seen muun muotoiseen eri puolueiden ja kansalaisjärjestö- jen sopimukseen ja poliittiseen yhteistyöhön työväenluokka voi etujoukkonsa johtamana yhdistää useissa kapitalisti- sissa maissa nykyoloissa kansan enemmistön, valloittaa

valtiovallan ilman kansalaisotaa ja suorittaa perustuotantovälineiden siirron kansan käsiin. Kun työväenluokka nojaa kansan enemmistöön ja vastustaa päättävästi opportunistisia aineksia, jotka eivät pysty luopumaan sovittelu-politiikasta kapitalistien ja tilanherrojen suhteen, se voi tuottaa tappion taantumuksellisille, kansanvastaisille voimille, saada varman enemmistön parlamentissa, muuttaa parlamentin porvariston luokkaetuja palvelevasta laitoksesta työtätekevää kansaa palvelevaksi laitokseksi, järjestää laajan ulkoparlamentaarisen joukkotaistelun, murtaa taantumusvoimien vastarinnan ja luoda välttämättömät edellytykset sosialistisen vallankumouksen rauhanomaiselle suorittamiselle. Kaikki tämä käy mahdolliseksi vain kehittämällä laajasti ja alituisesti työläisten, talonpoikaisjoukkojen ja kaupunkien keskikerrosten luokkataistelua monopolistista suurpääomaa ja taantumusta vastaan, syvälekäypien sosiaalisten uudistusten, rauhan ja sosialismin puolesta.

Oloissa, jolloin riistäjäluokat turvautuvat väkivaltaan kansoja vastaan, on otettava huomioon *ei-rauhanomaisen sosialismin siirtymisen* mahdollisuus. Leninismi opettaa ja historian kokemus todistaa, että hallitsevat luokat eivät luovu vallasta vapaaehtoisesti. Luokkataistelun ankaruuden aste ja sen muodot eivät näissä oloissa riipu niinkään paljon proletariaatista kuin siitä, kuinka voimakkaasti taantumuspiirit vastustavat kansan valtaenemmistön taitoa ja käyttävätkö nuo piirit väkivaltaa sosialismin puolesta käytävän taistelun jossakin vaiheessa. Konkreettisista historiallisista olosuhteista riippuu, kumpi näistä sosialismiin siirtymisen muodoista on kussakin maassa reaalisesti mahdollinen.

Ei ole mahdotonta, että sosialismin voimien kasvaessa entistä suuremmiksi, työväenliikkeen lujittuessa ja kapitalismin asemien heikentyessä saattaa eräissä maissa muodostua tilanne, jossa, kuten Marx ja Lenin edellyttivät, porvaristolle on edullista suostua siihen, että siltä lunastetaan

perustuotantovälineet, ja proletariaatille on edullista "ostaa itsensä vapaaksi".

Työväenluokan vallankumouksen voiton puolesta käymän taistelun menestys riippuu siitä, missä määrin työväenluokka ja sen puolue oppivat käyttämään *kaikkia* taistelumuotoja — rauhanomaisia ja ei-rauhanomaisia, parlamentaarisia ja ei-parlamentaarisia — ja ovat valmiit nopeasti ja yllättäen vaihtamaan yhden taistelumuodon toiseen. Vaikka sosialistisen vallankumouksen tärkeimmät lainmuokaisuudet ovat kaikissa maissa samat, aiheuttaa historiallisesti muodostuneiden kansallisten erikoisuuksien ja perinteiden moninaisuus sen, että vallankumousprosessin edellytykset ovat omalaatuiset ja proletariaatin valtaantulo on muodoltaan ja nopeudeltaan erilaista. Tästä johtuen useissa maissa ovat mahdollisia ja välttämättömiä *siirtymävaiheet* proletariaatin diktatuurin voimaansaattamisen puolesta käytävän taistelun kehityksessä ja sosialismia rakentavan yhteiskunnan poliittisen organisaation *muotojen moninaisuus*. Mutta missä muodossa siirtyminen kapitalismista sosialismiin tapahtuukin, se on mahdollista vain vallankumouksen tietä. Niin monenlaisia kuin uuden, kansanvaltiiovallan muodot sosialismin rakentamisen kaudella lienevätkin, ne ovat olemukseltaan samaa — *proletariaatin diktatuuria*, joka on todellista demokratiaa — demokratiaa työtätekeville.

Demokraattisinkin porvarillinen tasavalta, jota yriteetään pyhittää koko kansan, yleiskansallisen eli luokkien yläpuolella olevan tahdon tunnuksilla, pysyy todellisudessa tuotantovälineiden kapitalistisen yksityisomistuksen vuoksi väistämättömästi porvariston diktatuurina, koneistona, jonka avulla kourallinen kapitalisteja riistää ja pitää kurissa työtätekevien suurta enemmistöä. Päinvastoin kuin porvaristo, joka salaa valtionsa luokkaluonteen, proletariaatti ei salaa valtion luokkaluonnetta.

Proletariaatin diktatuuri on vähemmistöön kohdistuvaa valtaenemmistön diktatuuria; se on suunnattu riistäjiä vastaan, kansojen ja kansakuntien sortoa vastaan, ihmisen

harjoittaman toisen ihmisen kaikkinaisen riiston hävittämiseen. Proletariaatin diktatuuri ilmentää paitsi työväenluokan, myös koko työtätekevän kansan etuja, sen perussisältönä ei ole väkivalta, vaan luova työ, uuden, sosialistisen yhteiskunnan rakentaminen ja tämän yhteiskunnan saavutusten puolustaminen sosialismin vihollisilta.

Työväenluokan maailmanhistoriallisen tehtävän täyttämisen tärkeä edellytys on *hajaannuksen voittaminen* työväenluokan riveissä. Yhteenliittyneen ja yksimielisesti toimivan työväenluokan edessä ei kestä ainoakaan imperialismin linnake. Kommunistiset puolueet kannattavat yhteistointaa sosialidemokraattisten puolueiden kanssa ei vain taistelussa rauhan turvaamiseksi, työtätekevien elinehtojen parantamiseksi sekä heidän demokraattisten oikeuksiensa ja vapauksiensa säilyttämiseksi ja laajentamiseksi, vaan myös taistelussa vallan valtaamisen ja sosialistisen yhteiskunnan rakentamisen puolesta.

Samalla kommunistit arvostelevat sosialidemokratian ideologiaa kannanottoja ja oikeisto-opportunistista käytäntöä, paljastavat sosialidemokratian oikeistojohtajia, jotka ovat asettuneet avoimesti porvariston puolelle ja luopuneet työväenluokan perinteellisistä sosialistisista vaatimuksista.

Kommunistiset puolueet ovat maailman vallankumouksellisen liikkeen etujoukko. Ne ovat todistaneet marxismileninismien elinvoimaisuuden ja osoittaneet kykenevänsä paitsi propagoimaan, myös toteuttamaan käytännössä teettellisen kommunismin suuret ihanteet. Kansainvälinen kommunistinen liike on muodostunut nyt niin voimakkaaksi, että yhdistyneiden taantumusvoimien ei onnistu nujertaa sitä.

Kommunistinen liike kasvaa ja karaistuu taistellessaan erilaisia opportunistisia virtauksia vastaan. Nykyhetkellä kommunistisessa liikkeessä on päävaarana revisionismi, oikeisto-opportunisti, joka on porvarillisen vaikutuksen heijastusta. Peitellen luopumistaan marxilaisuudesta

sellaisilla pohdiskeluilla, että on otettava huomioon yhteiskunnan ja luokkataistelun uusimmat kehitysehdot, revisionistit toimivat tosiasiallisesti porvarillis-reformistisen ideologian levittäjinä kommunistisessa liikkeessä. He pyrkivät kitkemään marxismista-leninismistä pois sen vallankumouksellisen hengen, horjuttamaan työväenluokan ja työtätekevän kansan uskoa sosialismiin, riisumaan työläiset ja työtätekevät aseista ja saamaan heidät luopumaan taistelusta imperialismia vastaan. Revisionistit kiistävät sosialistisen vallankumouksen ja proletariaatin diktatuurin historiallisen välttämättömyyden sekä marxilais-leniniläisen puolueen johtotehtävän, yrittävät järkyttää proletaarisen internationalismin perusteita ja luisuvat nationalismiin. Revisionismin ideologia on olennoitunut täydellisimmän Jugoslavian kommunistien liiton ohjelmassa.

Toisena vaarana ovat dogmaattisuus ja lahkokuntaisuus, jotka ovat sovittamattomassa ristiriidassa vallankumouksellisen teorian luovan kehittämisen kanssa, johtavat kommunistien irtautumiseen ja eristäytymiseen laajoista joukoista, tuomitsevat heidät passiiviseen odotteluun tai sysäävät heitä yltiövasemmistolaisiin seikkailuihin vallankumouksellisessa taistelussa, estävät arvioimasta oikein muuttuvaa tilannetta ja käyttämästä uusia tarjoutuvia mahdollisuuksia työväenluokan ja kaikkien demokraattisten voimien eduksi. Dogmaattisuus ja lahkokuntaisuus voivat niin ikään muodostua päävaaraksi eri puolueiden jossakin kehitysvaiheessa, ellei niitä vastaan käydä johdonmukaista taistelua.

Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue lähtee siitä, että leppymätön taistelu revisionismia, dogmaattisuutta ja lahkokuntaisuutta sekä kaikenlaisia leninismistä poikkeamia vastaan on kansainvälisen kommunistisen liikkeen yhtenäisyyden ja sosialistisen leirin jatkuvan lujittamisen välttämätön ehto.

Kommunistiset puolueet ovat riippumattomia ja määrittelevät politiikkaansa lähtien maansa konkreettisista olosuhteista. Ne rakentavat keskinäissuhteensa tasa-arvoisuu-

den ja proletaarisen internationalismin periaatteiden pohjalle. Yhtenäisen kansainvälisen työn armeijan elimellisinä osina ne saattavat vapaaehtoisesti ja tietoisesti toimintansa sopusointuun. Kuten kaikki kommunistiset puolueet myös Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue katsoo kansainväliseksi velvollisuudekseen pitää tiukasti kiinni veljespuolueiden yhteisesti määrittelemistä arvioista ja johtopäätöksistä, jotka koskevat yhteisiä tehtäviä taistelussa imperiaalisia vastaan, rauhan, demokratian ja sosialismin puolesta, sekä kommunististen puolueiden kansainvälisissä neuvottelukokouksissa hyväksytyistä julkilausumista.

Kansainvälisen kommunistisen liikkeen yhtenäisyyden päättävä puolustaminen marxismin-leninismin ja proletaarisen internationalismin periaatteiden pohjalta, kaiken sellaisen toiminnan ehkäiseminen, joka saattaa rikkoa tätä yhtenäisyyttä, on ehdottomana edellytyksenä voiton saavuttamiselle taistelussa kansallisen riippumattomuuden, demokratian ja rauhan puolesta sekä sosialistisen vallankumouksen tehtävien menestykselliselle ratkaisemiselle, sosialismin ja kommunismin rakentamiselle.

NKP suuntaa vastedeskin ponnistelunsa kaikkien maiden kommunistien suuren armeijan rivien yhtenäisyyden ja eheyden lujittamiseen.

VI. KANSALLINEN VAPAUSLIIKE

Maailma elää myrskyisten, kansalliseen vapautukseen tähtäävien vallankumousten aikakautta. Kun imperialismi on tukahduttanut kansojen enemmistön kansallisen riippumattomuuden ja vapauden, kytkenyt nuo kansat julman siirtomaajärjestyksen kahleisiin, niin *sosialismin syntyminen merkitsee sorrettujen kansojen vapautuksen aikakauden alkua*. Kansalliseen vapautukseen tähtäävien vallankumousten mahtava aalto hajottaa siirtomaajärjestelmää ja järkyttää imperialismiin perustuksia. Entisten siirtomaiden ja puolisirtomaiden tilalle on syntynyt ja syntyy nuoria suvereenisia valtioita. Niiden kansat ovat astuneet kehityk-

sessään uuteen vaiheeseen. Ne ovat nousseet rakentamaan uutta elämää ja osallistuvat aktiivisesti kansainväliseen politiikkaan imperialismia hävittävänä vallankumouksellisenä voimana.

Mutta taistelu ei ole vielä päättynyt. Siirtomaaorjuuden kahleita katkoviin kansojen vapautuminen on laadultaan erilaista. Monet niistä pyrkivät kansallisen valtionsa muodostettuaan saavuttamaan taloudellisen itsenäisyyden ja lujittamaan valtiollisen riippumattomuutensa. Myös muodollisesti itsenäisten, mutta tosiasiallisesti ulkomaisista monopoleista poliittisesti ja taloudellisesti riippuvaisten maiden kansat nousevat taistelemaan imperialismia ja sille suopeamielistä taantumuksellista valtakomentoa vastaan. Kansat, jotka eivät ole vielä katkaisseet siirtomaaorjuuden kahleita, taistelevat sankarillisesti muukalaisia orjuuttajia vastaan.

Nuoret suvereeniset valtiot eivät kuulu imperialististen valtioiden eivätkä myöskään sosialististen valtioiden järjestelmään. Mutta suurin osa niistä ei ole vielä riistäytynyt irti kapitalistisesta maailmantaloudesta, joskin niiden asema siinä on erikoinen. Ne ovat vieläkin kapitalististen monopoliin riistämä maailmanosa. Niin kauan kuin nämä maat eivät lakkaa olemasta taloudellisesti riippuvaisia imperialismista, ne esittävät "maailman maaseudun" osaa ja pysyvät puolittain siirtomaariiston kohteena.

Sosialismin maailmanjärjestelmän olemassaolo ja imperialismiin heikentyminen avaavat vapautuneiden maiden kansoille näköalan kansalliseen uudestisyntymiseen, vuosisataisen jälkeensäjäneisyyden ja kurjuuden poistamiseen ja taloudellisen itsenäisyyden saavuttamiseen.

Kansakuntien edut vaativat kolonialismin jäänteiden hävittämistä ja imperialismiin herruuden juurimista, vierasmaalaisten monopoliin syrjäyttämistä, kansallisen teollisuuden luomista, feodaalisen järjestyksen ja feodalismiin jäänteiden hävittämistä, maanomistusolojen perusteellista uudistamista koko talonpoikaiston osanotolla ja sen etujen mukaisesti, itsenäisen rauhantahtoisen ulkopoliittikan nou-

dattamista, yhteiskuntaelämän demokratisointia sekä valtiollisen riippumattomuuden lujittamista. Yleiskansallisten tehtävien ratkaisemisesta ovat kiinnostuneita kansakunnan kaikki isänmaalliset ja edistykselliset voimat. Tämä on se pohja, jolla niiden yhdistyminen on mahdollista.

Ulkomainen pääoma perääntyy vain imperialisminvastaista politiikkaa noudattavien isänmaallisten, demokraattisten voimien laajan liittouman edessä. Feodalismin tukipilarit voivat sortua vain yleisdemokraattisen liikkeen rynnistyksestä. Vain syvälleikäyvät maanomistusolojen uudistukset ja laaja talonpoikaisliike kykenevät pyyhkäämään pois tuotantovoimien kehitystä kahlitsevat keskiaikaisuuden jäänteet ja ratkaisemaan elintarvikeongelman, joka Aasian, Afrikan ja Latalalaisen Amerikan kansoilla on erittäin kärkevä. Valtiollisen riippumattomuuden voi varmistaa vain kansa, joka on valloittanut demokraattiset oikeudet ja vapaudet ja osallistuu aktiivisesti valtion hallintaan.

Yleiskansallisten tehtävien ratkaisun perusedellytyksenä on johdonmukainen taistelu imperialismia vastaan. Imperialismi pyrkii pitämään entiset siirtomaat ja puolisiirtomaat edelleenkin kapitalistisessa talousjärjestelmässä ja vakiinnuttamaan niiden epäyhdenvertaisen aseman siinä. Nykyajan siirtomaaherruuden päälinnoitus on Amerikan Yhdysvaltojen imperialismi.

Imperialistit pyrkivät säilyttämään kansojen siirtomaariiston uusin menetelmin ja uusissa muodoissa. Imperialistit käyttävät kaikkia keinoja (siirtomaasotaa, sotilaallisia liittoumia, salaliittoja, terroria, tihutyötä, taloudellista painostusta, lahjontaa) pitääkseen edelleenkin vallassaan vapautuneet maat, tehdäkseen niiden valloittaman riippumattomuuden muodolliseksi tai riistääkseen noilta mailta itsenäisyyden. "Auttamisen" varjolla ne yrittävät säilyttää näissä maissa entiset asemansa ja vallata uusia, laajentaa yhteiskunnallista tukipohjaansa, vetää puolelleen kansallisen porvariston, saattaa voimaan despoottisen sotilaskomennon, nostaa valtaan kuuliaisia marionetteja. Käyttämällä kansallisuus- ja heimovihan myrkkyyasetta imperia-

listit yrittävät saada aikaan hajaannusta kansallisen vapausliikkeen riveissä. Imperialismin liittolaisena esiintyvät paikallisten riistäjäluokkien taantumuspäirot.

Näin ollen imperialismi pysyy edelleenkin päävihollisena ja pääesteenä pidättämässä niiden yleiskansallisten tehtävien ratkaisemista, jotka ovat nousseet nuorten suvereenisten valtioiden ja kaikkien riippuvaisuussuhteissa olevien maiden eteen.

Kansalliseen vapautukseen tähtäävä vallankumous ei pääty valtiollisen riippumattomuuden saavuttamiseen. Tämä riippumattomuus on epävarmaa ja muuttuu näennäiseksi, ellei vallankumous johda syvälleikäypiin muutoksiin yhteiskunta- ja talouselämässä eikä ratkaise kansallisen uudestisyntymisen ajankohtaisia tehtäviä.

Johdonmukaisimmin tämän vallankumouksen loppuun viemisen sekä kansallisten etujen ja sosiaalisen edistyksen puolesta taistelee työväenluokka. Teollisuuden kehittyessä kasvavat työväenluokan rivit, sen merkitys yhteiskunnallisessa ja poliittisessä elämässä. Työväenluokan ja talonpoikaiston liitto on syvälleikäypien demokraattisten uudistusten sekä taloudellisen ja sosiaalisen edistyksen puolesta käytävän taistelun menestymisen perusehto. Tämän liiton tulee olla laajan kansallisen rintaman runkona. Työväenluokan ja talonpoikaiston liiton lujuudesta riippuu suuresti, missä määrin kansallinen porvaristo osallistuu imperialismin- ja feodalisminvastaiseen taisteluun. Kansallinen rintama yhdistää työväenluokkaa, talonpoikaistoa, kansallista porvaristoa ja demokraattista sivistyneistöä.

Heränneiden kansojen vapausliike kehittyy monissa maissa nationalismin merkeissä. Marxilais-leniniläiset tekevät eron sorrettujen kansakuntien nationalismin ja sortavien kansakuntien nationalismin välillä. Sorretun kansakunnan nationalismissa on sortoa vastaan suuntautuva *yleisdemokraattinen sisältö*, ja kommunistit kannattavat sitä katsoen sen historiallisesti oikeutetuksi tietyssä vaiheessa. Tämä sisältö ilmenee sorrettujen kansojen pyrkimyksenä vapautua imperialistisesta ikeestä, niiden pyr-

kimyksenä kansalliseen riippumattomuuteen ja kansalliseen uudestisyntymiseen. Mutta sorretun kansakunnan nationalismiin sisältyy samalla toinenkin puoli, joka ilmentää taantumuksellisen riistävän huippukerroksen ideologiaa ja etupyrkimyksiä.

Kansallinen porvaristo on luonnostaan kaksinainen. Siirtomaiden, entisten siirtomaiden ja riippuvaisuussuhteissa olevien maiden kansallinen porvaristo, joka ei ole sidottu imperialistisiin piireihin, on nykyoloissa objektiivisesti kiinnostunut imperialismiin- ja feodalisminvastaisen vallankumouksen perustehtävien suorittamisesta. Se ei siis ole vielä menettänyt edistyksestä merkitystään eikä kykyään osallistua ajan vaatimien yleiskansallisten tehtävien ratkaisuun.

Mutta sitä mukaa kuin työtätekevien ja omistavien luokkien väliset ristiriidat kasvavat ja luokkataistelu maassa kärjistyy, kansallinen porvaristo käy yhä taipuvaisemmaksi sovitteluun imperialismiin ja kotimaisen taantumuksen kanssa.

Vapautuneiden maiden kehitysprosessi saattaa olla monimutkainen, se voi käsittää useita vaiheita. Vapautuneiden maiden historiallisten, sosiaalisten ja taloudellisten olojen erilaisuudesta johtuen joukkojen vallankumouksellinen luova toiminta tuo paljon omalaatuisuutta näiden maiden kehityksen muotoihin ja vauhtiin yhteiskunnallisen edistyksen tiellä.

Kumpaa tietä — kapitalistisenko vai ei-kapitalistisen kehityksen tietä — siirtomaa-alueesta vapautuneet maat lähtevät kulkemaan, se on näiden maiden kansojen ratkaistavana olevia perusongelmia.

Mitä kapitalismi voi niille antaa?

Kapitalismi on kansan kärsimysten tie. Se ei turvaa taouselämän nopeaa edistymistä eikä kurjuuden poistamista; yhteiskunnallinen epäyhdenvertaisuus syvenee. Maaseudun kapitalistinen kehitys köyhdyttää talonpoikaista entistä enemmän. Työläisten osana on joko näännyttävä raadanta kapitalistien rikastuttamiseksi tahi työttömien osattoman

armeijan täydentäminen. Pikkuporvaristo sortuu taloudellisessa kilpataistelussa suurpääomaa vastaan. Joukot eivät pääse osallisiksi kulttuurin ja sivistyksen antimista. Sivistyneistön on pakko kaupata kykyjään.

Mitä sosialismi voi antaa kansoille?

Sosialismi on kansojen vapauden ja onnen tie. Se takaa talouselämän ja kulttuurin nopean nousun. Ei vuosisatojen, vaan yhden sukupolven aikana se muuttaa alikehittyneen maan teollisuusmaaksi. Sosialistinen suunnitelmatalous on luonnostaan nousua ja kukoistusta merkitsevää taloutta. Ihmisen harjoittaman toisen ihmisen riiston hävittäminen tekee lopun sosiaalisesta epäyhdenvertaisuudesta. Työttömyys häviää täydellisesti. Sosialismi antaa maata kaikille talonpojille, auttaa heitä talouden kehittämisessä, yhdistää heidät vapaaehtoisuuden pohjalla yhteistyöhön osuuskunnissa, antaa heidän käyttöönsä uusimman maataloustekniikan ja maataloustieteen. Talonpoikain työ tulee tuottoisammaksi, ja maa voi kantaa enemmän hedelmiä. Sosialismi tarjoaa työväenluokalle ja kaikille työtätekeville korkean aineellisen elintason ja kulttuuritason. Sosialismi vapauttaa kansanjoukot pimeydestä ja tietämättömyydestä sekä saattaa ne osallisiksi nykyajan kulttuurista. Sivistyneistölle avautuvat laajat näköalat luovaan työhön kansan hyväksi.

Kumpi tie valitaan, on kansojen oma asia. Nykyisen voimasuhteen vallitessa maailman areenalla, ja kun on reaalinen mahdollisuus saada tehokasta tukea sosialistisen maailmanjärjestelmän taholta, entisten siirtomaiden kansat voivat ratkaista tämän kysymyksen edukseen. Niiden valinta tulee riippumaan luokkien välisestä voimasuhteesta. Eikapitalistisen kehitystien takeena on työväenluokan, kansanjoukkojen ja yleisdemokraattisen liikkeen taistelu, ja se vastaa kansakunnan ehdottoman enemmistön etuja.

Taloudellisessa suhteessa heikosti kehittyneiden maiden kansoille avautuu laajoja näköaloja *kansallisen demokration valtion* muodostamisen ja kehittämisen tiellä. Kansallisen demokration valtion poliittisena perustana on kaikkien niiden edistyksellisten, isänmaallisten voimien liitto, jotka

taistelevat täydellisen kansallisen riippumattomuuden, laajan demokratian sekä imperialismin- ja feodalisminvastaisen, demokraattisen vallankumouksen loppuunviemisen puolesta.

Yhteiskuntakehityksen nykyvaiheen luonteenomainen piirre on kansanjoukkojen luokkatietoisuuden ja kansallistunnon alituinen kasvu. Imperialistit pyrkivät itsepintaisesti vääristelemään kansallisen suvereniteetin aatetta, karsimaan pois sen perussisällön, käyttämään sitä kansallisen itsekkyyden lietsomiseen, juurruttamaan kansallisen erinomaisuuden henkeä kärjistääkseen kansallisia vastakohtia. Demokraattiset voimat julistavat kansallisen suvereniteetin aatetta kansojen tasa-arvoisuuden, keskinäisen luottamuksen, ystävyyden, keskinäisen avunannon ja kiinteämmän kanssakäymisen nimessä, pitäen silmällä sosiaalisen edistyksen etuja. Kansallisen suvereniteetin aate demokraattisesti ymmärrettynä saa yhä laajempaa jalansijaa, sen merkitys kasvaa, ja se on muodostumassa yhteiskunnan edistyksellisen kehityksen tärkeäksi tekijäksi.

Kommunistiset puolueet taistelevat aktiivisesti imperialismin- ja feodalisminvastaisen, demokraattisen vallankumouksen johdonmukaisen loppuunsaattamisen puolesta, kansallisen demokratian valtion muodostamisen ja sosiaalisen edistyksen puolesta. *Kommunistien tarkoitusperät vastaavat kansakunnan korkeimpia etuja.* Taantumuspöydien yritykset murtaa kansallista rintamaa kommunismin vastustamisen varjolla sekä kommunistien vainoaminen johtavat kansallisen vapausliikkeen heikentymiseen ja ovat ristiriidassa kansojen kansallisten etujen kanssa saattaen saavutetut voitot alttiiksi menetyksen vaaralle.

Kansallisvaltiot esiintyvät yhä aktiivisemmin itsenäisenä voimana maailman areenalla, ja objektiivisesti ne ovat yleensä *edistykseellinen, vallankumouksellinen ja imperialisminvastainen voima.* Siirtomaaikeestä vapautuneiden maiden ja kansojen on esitettävä erittäin suurta osaa nykyajan keskeisimmän ongelman ratkaisemisessa — uuden maailmansodan ehkäisemisessä. Se aika on mennyt, jolloin impe-

rialismi saattoi esteettömästi käyttää näiden maiden ihmis- ja materiaalivaroja ryöstösodissaan. On koittanut aika, jolloin näiden maiden kansat, voittaen taantumuksellisen ja siirtomaatorjuuttajiin sidottujen piirien vastarinnan ja kansallisen porvariston horjunnan, voivat asettaa voimavaran- sa palvelemaan yleistä turvallisuutta ja muodostua uudeksi rauhanlinnakkeeksi. Sitä vaativat niiden omat perusedut ja kaikkien kansojen edut.

Vapautuneiden maiden kansojen ja sosialististen valtioiden kansojen ponnistusten yhdistäminen taistelussa sodanvaaraa vastaan on erittäin suuri tekijä maailmanrauhassa. Tämä mahtava rintama, joka ilmentää ihmiskunnan kahden kolmasosan tahtoa ja voimaa, voi pakottaa imperialistiset hyökkääjät perääntymään.

Sosialismin maat ovat vapautuksensa puolesta taistelevien tai imperialistisesta ikeestä vapautuneiden kansojen vilpittömiä ja uskollisia ystäviä ja antavat niille kaikkinaista tukea. Ne puoltavat kaikenmuotoisen siirtomaasorron hävittämistä ja edistävät kaikin keinoin siirtomaaimperiumien raunioille muodostuvien valtioiden suvereni- teetin lujittamista.

NKP pitää kansainvälisen politiikkansa eräänä kulma- kivenä veljellisen liiton solmimista kansojen kanssa, jotka ovat karistaneet harteiltaan siirtomaa- ja puolisiirtomaa- ikeen. Tämä liitto perustuu maailman sosialismin ja maailman kansallisen vapausliikkeen elinetujen yhteisyyteen. NKP katsoo kansainväliseksi velvollisuudekseen auttaa kansoja, jotka pyrkivät saavuttamaan kansallisen riippu- mattomuuden ja lujittamaan sitä, kaikkia kansoja, jotka taistelevat siirtomaajärjestelmän lopullisen hävittämisen puolesta.

VII. TAISTELU PORVARILLISTA JA REFORMISTISTA IDEOLOGIAA VASTAAN

Nykymaailmassa on käynnissä ankara taistelu kahden ideologian, kommunistisen ja porvarillisen, välillä. Tämä taistelu on historiallisen prosessin, kapitalismista sosia-

lismiin siirtymisen, heijastumista ihmiskunnan henkisessä elämässä.

Uusi historian aikakausi on tuonut todellisen riemuvoiton proletariaatin vallankumoukselliselle maailmankatsomukselle. Marxismi-leninismi hallitsee edistyksellisen ihmiskunnan ajatuksia.

Porvarilliset opit ja koulukunnat eivät ole kestäneet historian koetusta. Ne eivät ole voineet eivätkä voi antaa tieteellistä vastausta elämän esiin nostamiin kysymyksiin. Porvaristo ei enää kykene esittämään aatteita, jotka voisivat temmata kansanjoukot mukaansa. Kapitalistisissa maissa luopuvat yhä useammat ihmiset porvarillisesta maailmankatsomuksesta. *Porvarillinen ideologia kokee syvää kriisiä.*

Suurten ihmisjoukkojen tietoisuudessa tapahtuva vallankumouksellinen mullistus on monimutkainen ja pitkällinen prosessi. Mitä enemmän voittoja sosialistinen maailmanjärjestelmä saavuttaa, mitä syvempi on maailman kapitalismin kriisi, mitä enemmän luokkataistelu kärjistyy, sitä enemmän kasvaa marxilais-leniniläisten aatteiden merkitys joukkojen yhteenliittämisessä ja nostattamisessa taisteluun kommunismin puolesta. Ideologinen taistelu on proletariaatin luokkataistelun mitä tärkein elimellinen osa.

Imperialistinen taantumus käyttää kaikkia ideologisen joukkovaikutuksen keinoja yrittäessään mustata kommunismia ja sen yleviä aatteita ja puolustaa kapitalismia. Imperialismin tärkein aatteellis-poliittinen ase on *antikommunismi*, jonka perussisältönä on sosialistisen järjestelmän parjaus, kommunististen puolueiden politiikan ja tarkoituksien sekä marxismin-leninismin opin vääristeleminen. Antikommunismin valheellisten tunnusten turvin imperialistinen taantumus vainoaa ja parjaa kaikkea edistyksellistä ja vallankumouksellista, yrittää hajottaa työtätekevien rivejä ja lamauttaa proletaarien taistelutahdon. Tuon mustan lipun alle ovat nyt ryhmittyneet kaikki yhteiskunnallisen edistyksen viholliset: finanssioligarkia ja sotakiikkoilijat, fasisit ja taantumukselliset pappismiehet, siirtomaatorjuuttajat

ja tilanherrat, kaikki imperialistisen taantumuksen aatteelliset ja poliittiset apurit. Antikommunismi kuvastaa porvarillisen ideologian äärimmäisen rappioitumisen asetta.

Pyrkien pitämään joukot henkisessä vankeudessa porvarillisen järjestelmän puolustajat keksivät yhä uusia "teorioita", joilla naamioidaan porvarillisen järjestelmän riistoluonnetta ja kaunistellaan kapitalismia. He uskottelevat, että nykyinen kapitalismi on muka muuttunut olemukseltaan, muuttunut "kansankapitalismiksi", jossa on käynnissä omistuksen "hajautuminen" ja pääoman "demokratisoituminen", luokat ja luokkaristiriidat häviävät, "tulot tasoituvat" ja talouspulat katoavat. Todellisuudessa nykyisen kapitalismin kehitys vahvistaa oikeaksi marxismin-leninismiin opin kapitalistisen yhteiskunnan ristiriitojen ja vastakohtien lisääntymisestä ja luokkataistelun kärjistyisestä sen sisällä.

Porvarillisen järjestelmän puolustajat nimittävät tuota järjestelmää "hyvinvointivaltioksi". He kylvävät sellaisia harhakäsityksiä, että kapitalistinen valtio on muka monopoleja vastaan ja voi saada aikaan sosiaalisen sopusoinnun ja yleisen hyvinvoinnin. Kansanjoukot vakuuttuvat kuitenkin omasta kokemuksestaan, että porvarillinen valtio on monopolien kuuliainen välikappale ja että ylistetty "hyvinvointi" on finanssipääoman mahtimiesten hyvinvointia, satojen miljoonien työtätekevien ihmisten tuskia ja kärsimyksiä.

Antikommunismien "teoreetikot" nimittävät imperialistisia maita "vapaaksi maailmaksi". Todellisuudessa tuo "vapaa maailma" on riiston ja oikeudettomuuden maailma, maailma, jossa poljetaan ihmisarvoa ja kansallista kunniaa, se on pimentolaisuuden ja poliittisen taantumuksen maailma, militaristisen riehunnan ja työtätekeviin kohdistuvien veristen vainotoimenpiteiden maailma.

Monopolipääoma synnyttää *fasismin ideologiaa*, äärimmäisen kansallis- ja rotukiihkon ideologiaa. Vallassaoleva fasismi on finanssipääoman taantumuksellisimpien, kansal-

liskiikhoisimpien ja imperialistisimpien aineiden avointa terroristista diktatuuria. Fasismi aloittaa aina ja kaikkialla hillittömästä antikommunismista voidakseen sitten, kun se on eristänyt ja lyönyt hajalle työväenluokan puolueen, pirstoa proletariaatin voimat ja lyödä ne yksitellen, nujertaa sen jälkeen kaikki muut demokraattiset puolueet ja järjestöt ja tehdä kansasta kapitalististen monopolien politiikan sokean välikappaleen. Fasismi kohdistaa iskunsa ennen muuta kommunistisiin puolueisiin, sillä ne ovat työväenluokan ja kaikkien työtätekevien etujen johdonmukaisimpia, järkähtämättömiä ja lahjomattomia puolustajia.

Imperialistinen taantumus käyttää laajalti hyväkseen *shovinismia ja rotuvihaa* lietsoakseen kansallis- ja rotukiihkoisia selkkauksia, vainotakseen kokonaisia kansallisuuksia ja rotuja (antisemitismi, neekerien ja alikehittyneiden maiden kansojen rotusyrjintä), sumentaakseen työtätekevien luokkatietoisuutta ja vierottaakseen proletariaatin ja tämän liittolaiset luokkataistelusta.

Yhä suuremman merkityksen imperialismin poliittisessa ja aatteellisessa asevarastossa saa *pappisvalta*. Se ei rajoitu kirkon ja sen monihaaraisen verkoston käyttöön. Sillä on nyt omat suuret poliittiset puolueensa, jotka ovat vallassa monissa kapitalistisissa maissa. Perustamalla omia ammattiliitto-, nuoriso-, nais- ja muita järjestöjä pappisvalta hajottaa työväenluokan ja työtätekevien rivejä. Monopolit rahoittavat auliisti klerikaalisia puolueita ja järjestöjä, jotka käyttävät hyväkseen työtätekevien uskonnollisia tunteita, taikauskaisia käsityksiä ja ennakkoluuloja.

Porvarillisen ideologian lajit ja muodot, työtätekevien harhauttamiseksi käytetyt menetelmät ja keinot ovat moninaisia. Mutta niiden olemus on sama — kuolevan kapitalistisen järjestelmän puolustaminen. Monopolien herruuden aatteellinen perustelu, riiston puolustelu, yhteiskunnallisen omistuksen ja kollektivismin mustaaminen, militarismin ja sodan ylistäminen, siirtomaaherruuden ja rotuvihan puolustelu, eripuraisuuden ja vihan lietsominen kansojen välillä — sellaisia ovat aatteet, jotka sävyttävät nykyajan por-

variston poliittisia ja taloudellisia teorioita, filosofiaa ja sosiologiaa, etiikkaa ja estetiikkaa.

Antikommunismi on muodostumassa taantumuksen pääaseeksi taistelussa Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan demokraattisia voimia vastaan. Antikommunismissa yhdistyvät toisiinsa imperialistinen ideologia ja siirtomaaikeestä vapautuneiden maiden feodaalisten, imperialistimielisten ainesten sekä taantumuksellisten porvaristoryhmien ideologia.

Näiden maiden kansanvastaiset piirit pyrkivät tukehduttamaan nationalismin yleisdemokraattisen sisällön ja paisuuttamaan sen taantumuksellista puolta, työntämään syrjään kansakunnan demokraattiset voimat, vastustamaan sosiaalista edistystä ja estämään tieteellisen sosialismin leviämistä. Samalla esitetään "kansallisen sosialismin" teorioita, propagoidaan sosiaalisia ja filosofisia oppeja. Nämä ovat tavallisesti muunnoksia pikkuporvarillisista sosialismikuvitelmistä, joissa ei ole tilaa luokkataistelulle. Nuo teorit harhauttavat kansanjoukkoja, jarruttavat kansallisen vapausliikkeen kehitystä ja saattavat sen saavutukset uhanalaisiksi.

Siirtomaaikeestä vapautuneissa maissa ovat levinneet laajalle kansallis-demokraattiset, imperialisminvastaiset aatteet. Kommunistit yhdessä näiden aatteiden toisten kannattajien kanssa selittävät joukoille kärsivällisesti sellaisten harhakäsitysten kestättömyyttä, että kansallinen riippumattomuus ja sosiaalinen edistys ovat mahdollisia ilman päättävää taistelua imperialismia ja kotimaista taantumusta vastaan; he vastustavat aktiivisesti shovinismia ja muita despoottista valtakomentoa ja demokratian tukahduttamista puolustavan taantumuksellisen ideologian ilmentymiä. Samalla kommunistit esiintyvät sosialistisen ideologian edustajina liittäen joukkoja tieteellisen sosialismin lipun ympärille.

Imperialistisen porvariston ideologisen taistelun kärki on suunnattu ennen kaikkea työväenluokkaa ja sen marxilais-leniniläisiä puolueita vastaan. Työväenluokkaan koh-

distuva porvarillinen vaikutus kuvastuu työväenliikkeessä sosialidemokratiana ja kommunistisessa liikkeessä revisiönismina.

Nykyajan oikeistososialidemokratia on edelleenkin porvariston tärkein aatteellinen ja poliittinen tuki työväenliikkeessä. Se yhdistää eklektisesti vanhat opportunistiset aatteet "uusimpiin" porvarillisiin teorioihin. Sosialidemokratian oikeistosiipi on luopunut lopullisesti marxilaisuudesta ja asettanut tieteellisen sosialismin vastapainoksi niin sanotun demokraattisen sosialismin. Sen kannattajat kiistävät antagonististen luokkien ja luokkataistelun olemassaolon porvarillisessa yhteiskunnassa, nousevat sotajalalle proletarisen vallankumouksen välttämättömyyttä ja tuotantovälineiden yksityisomistuksen lakkauttamista vastaan. He väittävät, että "kapitalismi muuntuu" muka sosialismiksi.

Oikeistososialistit aloittivat sosiaalisten reformien asettamisesta sosialistisen vallankumouksen vastakohtaksi ja ovat päätyneet valtiomonopolistisen kapitalismin puolustamiseen. Aikaisemmin he uskottelivat proletariaatille, että heidän ja vallankumouksellisen marxilaisuuden erimielisyydet eivät koske niinkään paljon työväenliikkeen lopullista päämäärää kuin sen toteuttamisen keinoja. Nyt he luopuvat avoimesti sosialismista. Aikaisemmin oikeistososialistit kieltäytyivät ulottamasta luokkataistelun tunnustamista proletariaatin diktatuuriin saakka. Tänäpä he kiistävät paitsi luokkataistelua, myös antagonististen luokkien olemassaolonkin porvarillisessa yhteiskunnassa.

Historian kokemus on osoittanut niin sosialidemokratian ideologian kuin politiikankin vararikon. Jopa silloinkin, kun reformistiset puolueet tulevat valtaan, ne rajoittuvat suorittamaan osittaisia reformeja, jotka eivät kajoa monopolistisen porvariston herruuteen. Antikommunismi on vienyt sosialireformismin aatteellisesti ja poliittisesti umpikujaan. Se on sosialidemokratian kriisin perussyitä.

Marxismi-leninismi saavuttaa yhä uusia voittoja. Se voittaa siksi, että se ilmentää työväenluokan sekä rauhaan,

vapauteen ja edistykseen pyrkivän ihmiskunnan valtavan enemmistön elinetoja ja kapitalismin tilalle tulevan uuden yhteiskunnan ideologiaa.

VIII. RAUHANOMAINEN RINNAKKAINOLO JA TAISTELU MAAILMANRAUHAN PUOLESTA

NKP pitää ulkopoliittisen toimintansa päätavoitteena rauhanomaisten olosuhteiden turvaamista kommunistisen yhteiskunnan rakentamiselle Neuvostoliitossa ja sosialistisen maailmanjärjestelmän kehittämiseksi sekä ihmiskunnan pelastamista yhdessä kaikkien rauhantahtoisten kansojen kanssa tuhoisalta maailmansodalta.

NKP lähtee siitä, että maailmassa ovat muodostuneet ja lisääntyvät voimat, jotka kykenevät säilyttämään ja varmistamaan maailmanrauhan. Mahdollisuudet periaatteellisesti uusien suhteiden voimaansaattamiselle valtioiden välillä ovat muodostumassa.

Imperialismi ei tunne muunlaisia valtioiden välisiä suhteita kuin herruus- ja alistussuhteet, joiden vallitessa väkevä sortaa heikkoa. Se rakentaa kansainväliset suhteet sanelun ja uhkallun, väkivallan ja mielivallan pohjalle. Se pitää hyökkäyssotia kansainvälisten kysymysten luonnollisena ratkaisukeinona. Imperialistiset valtiot ovat pitäneet ja pitävät diplomatiaa välikappaleena, jonka avulla ne yrittävät sanella tahtonsa muille kansoille ja valmistelevat sotaa. Imperialismin jakamattoman herrauden kaudella sodan ja rauhan kysymyksen ratkaisi finanssi- ja teollisuusoligarkia täysin salassa kansoilta.

Sosialismi asettaa imperialismia vastaan *uudentyyppiset kansainväliset suhteet*. Sosialististen valtioiden ulkopolitiikka, jonka periaatteina ovat rauha, kansojen tasa-arvoisuus ja itsemääräämisoikeus, kaikkien maiden riippumattomuuden ja suvereniteetin kunnioittaminen, sekä sosialistisen diplomatian rehelliset, humanit meneteimet vaikuttavat yhä suuremmissa määrin maailmantilanteeseen. Olosuhteissa, jolloin imperialismi on lakannut esittämästä

määräväää osaa kansainvälisissä suhteissa ja sosialistinen järjestelmä esittää yhä suurempaa osaa, jolloin kansallisen riippumattomuuden valloittaneiden valtioiden ja kapitalististen maiden kansanjoukkojen vaikutus maailman politiikassa on suuresti kasvanut, muodostuu reaalin mahdollisuus siihen, että sosialismin esittämät uudet periaatteet saavat voiton aggressiivisen imperialistisen politiikan periaatteista.

Historiassa on ensimmäisen kerran muodostunut tilanne, jossa ei ainoastaan suurilla, vaan myös itsenäisen kehityksen tielle lähteneillä pienillä valtioilla ja kaikilla rauhaan pyrkivillä valtioilla on niiden voimakkuudesta riippumatta mahdollisuus noudattaa itsenäistä ulkopoliittista suuntausta.

Nykyajan peruskysymys on sodan ja rauhan kysymys. Sodanvaaran ainoa alkulähde on imperialismi. Imperialistinen leiri valmistelee kaikkein kauheinta rikosta ihmiskuntaa vastaan — yleismaailmallista lämpödynasesotaa, joka saattaa aiheuttaa ennennäkemättömiä hävityksiä kokonaisille maille ja tuhota kokonaisia kansoja. Rauhan ja sodan kysymyksestä on tullut satojen miljoonien ihmisten elämän ja kuoleman kysymys.

Kansojen ponnistukset on keskitettävä siihen, että imperialistit taltutetaan ajoissa eikä anneta heille mahdollisuutta kuolemaa kylvävän aseiden käyttöön. *Tärkeintä on ehkäistä lämpödynasesota, estää sen puhkeaminen.* Ja nykyinen sukupolvi pystyy sen tekemään.

Neuvostovaltion lujittuminen ja sosialistisen maailmanjärjestelmän muodostuminen ovat historiallisia askelia siihen suuntaan, että voidaan toteuttaa ihmiskunnan vuosisatainen haave sotien poistamisesta yhteiskunnan elämästä. Maailman sosialistisessa osassa ei ole luokkia eikä yhteiskunnallisia ryhmiä, joiden etujen mukaista olisi sotien aloittaminen. Ohittamalla kapitalismin monilla tärkeillä tieteen ja tekniikan aloilla sosialismi on antanut rauhantahtoisten kansojen käsiin mahtavia aineellisia välineitä imperialistisen hyökkäyksen estämiseksi. Kun kapitalismi pystytti her-

ruutensa tulella ja miekalla, niin sosialismi ei tarvitse sotia ihanteidensa levittämiseksi. Sen aseena on paremmuus vanhaan järjestelmään nähden yhteiskunnan organisaation, valtiojärjestyksen ja talouselämän, elintason ja henkisen kulttuurin kohottamisen alalla.

Sosialistinen järjestelmä on maailman kaikkien rauhan- tahtoisten voimien luonnollinen puoleensavetävä keskus. Sen ulkopoliittikan periaatteet saavat osakseen yhä laajempaa kansainvälistä tunnustusta ja kannatusta. Maapallolla on muodostunut laaja *rauhanvyöhyke*. Sosialististen maiden ohella siihen kuuluu suuri ryhmä ei-sosialistisia valtioita, jotka syystä tai toisesta eivät ole kiinnostuneita sodan aloittamisesta. Näiden valtioiden astuminen maailmanpolitiikan näyttämölle on muuttanut oleellisesti voimasuhdetta rauhan eduksi.

Yhä useammat maat noudattavat puolueettomuuspolitiikkaa ja pyrkivät suojaamaan itsensä vaaralta, joka sotilaalliittoumiin osallistumisessa piilee.

Uudella historian aikakaudella ovat tavattomasti kasvaneet kansanjoukkojen mahdollisuudet puuttua aktiivisesti kansainvälisten kysymysten ratkaisemiseen. Kansat ottavat yhä aktiivisemmin omiin käsiinsä rauhan ja sodan kysymyksen ratkaisemisen. Monissa muodoissa esiintyvä sodanvastainen joukkoliike on mitä suurin tekijä rauhantaitelussa. Tämän kansojen taistelun suurena järjestävänä voimana esiintyy kansainvälinen työväenluokka, joka taistelee leppymättömmmin ja johdonmukaisimmin imperialistisia sotia vastaan.

Maailmansota voidaan ehkäistä mahtavan sosialistisen leirin, rauhantahtoisten ei-sosialististen valtioiden, kansainvälisen työväenluokan ja kaikkien rauhan asiaa puoltavien voimien yhteisin ponnistuksin. Sosialismin ja rauhan voimien kasvava ylivoima imperialismiin ja sodan voimiin nähden johtaa siihen, että jo ennen sosialismin täydellistä voittoa maapallolla, kapitalismin säilyessä osassa maailmaa, ilmaantuu reaalin mahdollisuus poistaa maailmansota yhteiskunnan elämästä. Sosialismin voitto kaikkialla

maailmassa poistaa lopullisesti kaikenlaisten sotien syntymisen yhteiskunnalliset ja kansalliset syyt. *Sotien hävittäminen ja ikuisen rauhan voimaansaattaminen maan päällä on kommunismin historiallinen tehtävä.*

Tiukan kansainvälisen valvonnan alaisena tapahtuva yleinen ja täydellinen aseistariisunta on radikaalinen keino pysyvän rauhan turvaamiseksi. Imperialismi on sälyttänyt kansojen harteille ennennäkemättömän aseistautumistaakan. Sosialismi pitää velvollisuutenaan ihmiskuntaa kohtaan sen pelastamisen tältä järjettömältä kansallisrikkauksien haaskaukselta. Tämän tehtävän ratkaisemisella olisi historiallinen merkitys ihmiskunnalle. Taistelemalla aktiivisesti ja päättävästi kansat voivat ja niiden täytyy pakottaa imperialistit aseistariisuntaan.

Sosialismi on ehdottanut ihmiskunnalle valtioiden välisten suhteiden alalla periaatetta, joka on ainoa järkevä olosuhteissa, jolloin maailma on jakautunut kahteen järjestelmään, V. I. Leninin esittämää yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon periaatetta.

Sosialististen ja kapitalististen valtioiden *rauhanomainen rinnakkainolo* on ihmisyyhteiskunnan kehityksen *objektiivinen välttämättömyys*. *Sota ei voi eikä saa olla kansainvälisten kiistojen ratkaisukeino*. Rauhanomainen rinnakkainolo tai tuhoisa sota — vain näin asettaa historia kysymyksen. Jos imperialistiset hyökkääjät rohkenevat kaikesta huolimatta aloittaa uuden maailmansodan, kansat eivät tule enää sietämään järjestelmää, joka syöksee ne hävitystä tuotaviin sotiin. Ne pyyhkäisevät imperialismin pois ja hautaavat sen.

Rauhanomainen rinnakkainolo edellyttää: kieltäytymistä sodasta valtioiden välisten kiistakysymysten ratkaisukeinona, näiden kysymysten ratkaisemista neuvottelutietä; valtioiden tasa-arvoisuutta, keskinäistä ymmärtämystä ja luottamusta, toistensa etujen huomioon ottamista; puuttumattomuutta toisten sisäisiin asioihin ja jokaisen kansan tunnustettua oikeutta ratkaista itsenäisesti kaikki maansa kysy-

mykset; kaikkien maiden suvereniteetin ja alueellisen koskemattomuuden ehdotonta kunnioittamista; taloudellisen ja sivistyksellisen yhteistoiminnan kehittämistä täydellisen yhdenvertaisuuden ja molemminpuolisen hyödyn pohjalla.

Rauhanomainen rinnakkainolo muodostaa pohjan sosialismin ja kapitalismin rauhanomaiselle kilvoittelulle kansainvälisessä mitassa ja on niiden välisen luokkataistelun erikoinen muoto. Noudattamalla johdonmukaisesti rauhanomaisen rinnakkainolon linjaa sosialistiset maat pyrkivät lujittamaan jatkuvasti sosialistisen maailmanjärjestelmän asemia sen kilvoittelussa kapitalismin kanssa. Rauhanomaisen rinnakkainolon vallitessa kapitalististen maiden työväenluokan taistelulle muodostuvat entistä suotuisimmat mahdollisuudet, siirtomaiden ja riippuvaisuussuhteessa olevien maiden kansojen vapaustaistelu helpottuu. Rauhanomaisen rinnakkainolon periaatteen kannattaminen on myös porvariston sen osan etujen mukaista, joka käsittää, ettei lämpöydinasota säästä kapitalistisen yhteiskunnan hallitseviakaan luokkia. Rauhanomaisen rinnakkainolon politiikka vastaa koko ihmiskunnan elinetsiä, suurmonopoliien johtomiehiä ja sotapukareita lukuunottamatta.

Neuvostoliitto on puolustanut ja puolustaa johdonmukaisesti yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon politiikkaa.

Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue asettaa seuraavat *tehtävät kansainvälisten suhteiden alalla:*

— on käytettävä yhdessä muiden sosialististen maiden, rauhantahtoisten valtioiden ja kansojen kanssa kaikkia keinoja maailmansodan ehkäisemiseksi ja sellaisten olosuhteiden luomiseksi, jotka tekevät mahdolliseksi sodan täydellisen poistamisen yhteiskunnan elämästä;

— on pidettävä suuntana terveiden kansainvälisten suhteiden aikaansaamista, pyrittävä siihen, että kaikki toisiaan vastassa olevat sotilaalliset liittoumat lasketaan hajalle, lopetetaan "kylmä sota" sekä kansojen välisen eripuraisuuden ja vihan lietsonta, poistetaan kaikki toisten

maiden alueilla sijaitsevat vierasmaalaiset lento-, laivasto-, raketti- ja muut sotilaalliset tukikohdat;

— on pyrittävä tiukan kansainvälisen valvonnan alaisena tapahtuvaan yleiseen ja täydelliseen aseistariisuntaan;

— on lujitettava veljellisen ystävyuden ja kiinteän yhteistoiminnan suhteita Aasian, Afrikan ja Latinalaisen Amerikan valtioihin, jotka taistelevat kansallisen riippumattomuutensa saavuttamisen ja lujittamisen puolesta, kaikkiin rauhan säilyttämistä kannattaviin kansoihin ja valtioihin;

— on noudatettava aktiivista ja johdonmukaista politiikkaa, joka tarkoittaa suhteiden parantamista ja kehittämistä kaikkiin kapitalistisiin maihin, mm. Amerikan Yhdysvaltoihin, Isoon Britanniaan, Ranskaan, Saksan Liittotasavaltaan, Japaniin ja Italiaan rauhan turvaamiseksi;

— on kaikin keinoin edistettävä kaikkien imperialistista sotapolitiikkaa vastustavien kansainvälisen työväenluokan joukko-osastojen ja järjestöjen taisteluhenkisen solidaarisuuden lujittamista;

— on noudatettava johdonmukaisesti kaikkien sotaa vastaan taistelevien voimien yhteenliittämisen linjaa. Kaikki järjestöt ja puolueet, jotka pyrkivät ehkäisemään sodan, kaikki puolueettomuuskannalla olevat ja pasifistiset liikkeet ja porvarilliset piirit, jotka kannattavat rauhaa ja maiden välisten suhteiden normalisointia, saavat Neuvostoliiton taholta osakseen ymmärtämystä ja tukea;

— on pidettävä suuntana kansainvälisen yhteistoiminnan kehittämistä kaupan, kulttuuriyhteyksien, tieteen ja tekniikan alalla;

— on noudatettava suurta valppautta hyökkäyshaluisten piirien suhteen, jotka pyrkivät rikkomaan rauhan, paljastettava ajoissa sotaseikkailujen alkuunpanijat, ryhdyttävä kaikkiin tarpeellisiin toimenpiteisiin sosialistisen isänmaamme ja koko sosialistisen leirin turvallisuuden ja koskemattomuuden takaamiseksi.

NKP ja koko neuvostokansa vastustavat vatedeskin kaikkia ja kaikenlaisia anastussotia, myös kapitalististen valtioiden välisiä sotia ja kansojen vapausliikkeiden tukahduttamiseen tähdättyjä paikallisia sotia, ja katsovat velvollisuudekseen tukea sorrettujen kansojen pyhää taistelua, niiden oikeudenmukaisia imperialisminvastaisia vapaus-sotia.

Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue tulee kantamaan korkealla kansojen rauhan ja ystävyiden lippua.

Toinen osa

**NEUVOSTOLIITON
KOMMUNISTISEN PUOLUEEN TEHTÄVÄT
KOMMUNISTISEN
YHTEISKUNNAN RAKENNUSTYÖSSÄ**

**Kommunismi on koko ihmiskunnan
valoisa tulevaisuus**

Kommunistisen yhteiskunnan rakentamisesta on tullut neuvostokansan välitön käytännön tehtävä. Sosialismin asteittainen kehittyminen kommunismiksi on objektiivinen lainmukaisuus; sosialistisen neuvostoyhteiskunnan koko aikaisempi kehitys on valmistellut sitä.

Mitä kommunismi on?

Kommunismi on luokaton yhteiskuntajärjestelmä, jossa tuotantovälineet ovat koko kansan yhteisessä omistuksessa, yhteiskunnan kaikki jäsenet ovat sosiaalisesti täysin yhdenvertaisia ja jossa ihmisten kaikin puolin kehittyessä kasvavat myös tuotantovoimat alati kehittyvän tieteen ja teknikan pohjalla, kaikki yhteiskunnan rikkauden lähteet pulpuavat vuolaina ja toteutuu suuri periaate "jokainen kykijensä mukaan, jokaiselle tarpeittensa mukaan". Kommunismi on järjestyneisyydeltään korkeatasoinen vapaiden ja tietoisten työihmisten yhteiskunta, jossa yhteiskunnallinen itsehallinto vakiintuu, työnteko yhteiskunnan hyväksi muodostuu kaikkien ensimmäiseksi elämäntarpeeksi, tiedostetuksi välttämättömyydeksi ja jokaisen kykyjä käytetään kansan mahdollisimman suureksi hyödyksi.

Kommunistisen yhteiskunnan ihmisen välttämättömiä piirteitä ovat korkea kommunistinen tietoisuus, työteliäisyys, kurinalaisuus ja uskollisuus yhteiskunnan eduille.

Kommunismi turvaa nopean tieteellisen ja teknillisen edistyksen pohjalla yhteiskunnallisen tuotannon jatkuvan

kehityksen ja työn tuottavuuden kohoamisen, varustaa ihmisen parhaimmilla ja tehokkaimmilla teknillisillä välineillä, kohottaa ihmisten vallan luontoon nähden tavattoman korkealle ja antaa mahdollisuuden hallita yhä enemmän ja täydellisemmin sen alkuvoimia. Yhteiskunnallisen talouden suunnitelmallisessa järjestämisessä saavutetaan korkeampi aste, saadaan aikaan aineellisten rikkauksien ja työvoimavarojen mahdollisimman tuloksellinen ja järkevä käyttö yhteiskunnan jäsenten kasvavien tarpeiden tyydyttämiseksi.

Kommunismiin vallitessa ei tule olemaan luokkia, kaupungin ja maaseudun väliset yhteiskunnalliset-taloudelliset ja sivistykselliset sekä elinehtoja koskevat eroavuudet katoavat; tuotantovoimien kehitystason ja työn luonteen, tuotantosuhteiden muotojen, elinehtojen ja väestön toimeentulon puolesta maaseutu nousee kaupungin tasolle. Kommunismiin päästessä voitolle tapahtuu henkisen ja ruumiillisen työn elimellinen yhteensulautuminen ihmisten tuotannollisessa toiminnassa. Sivistyneistö lakkaa olemasta erityinen yhteiskuntakerros, ruumiillisen työn tekijät kohoavat kulttuuritasoltaan ja teknilliseltä sivistykseltään henkisen työn tekijäin tasolle.

Näin ollen kommunismi tekee lopun yhteiskunnan jakautumisesta luokkiin ja sosiaalisiin kerroksiin, kun sitä vastoin ihmiskunnan koko historia on alkukantaisia aikoja lukuunottamatta ollut luokkayhteiskunnan historiaa. Vastakkaisiin luokkiin jakautumisen seurauksia ovat olleet ihmisen harjoittama toisen ihmisen riisto, luokkataistelu sekä kansakuntien ja valtioiden väliset sovittamattomat ristiriidat.

Kommunismiin vallitessa on kaikilla ihmisillä yhdenvertainen asema yhteiskunnassa, yhtäläinen suhde tuotantovälineisiin, samanlaiset ehdot työn ja jaon alalla, yhtäläiset mahdollisuudet osallistua aktiivisesti yhteiskunnan asioiden hoitoon. Yksilön ja yhteiskunnan välillä tulevat voimaan sopusointuiset suhteet yhteiskunnan ja yksilön etujen yhteisyyden pohjalla. Ihmisten vaatimukset, niin tavattoman moninaisia kuin ne ovatkin, ilmentävät kaikinpuolisesti kehittyneen ihmisen normaaleja ja järjellisiä tarpeita.

Kommunistisen tuotannon tarkoituksena on turvata yhteiskunnan keskeytymätön edistys ja antaa yhteiskunnan jokaiselle jäsenelle aineellisia ja kulttuurihyödykkeitä hänen kasvavia tarpeitaan, yksilöllisiä vaatimuksiaan ja makuaan vastaavasti. Ihmisen tarpeet tyydytetään yhteiskunnallisista varannoista. Yhteiskunnan jokaisen jäsenen henkilökohtaiset kulutustarvikkeet ovat täydellisesti hänen hallussaan ja määräysvallassaan.

Kommunistinen yhteiskunta, jonka perustana on hyvin järjestetty tuotanto ja kehittynyt tekniikka, muuttaa työn luonnetta, mutta ei vapauta yhteiskunnan jäseniä työnteosta. Se ei suinkaan tule olemaan anarkian, laiskottelun eikä joutilaisuuden yhteiskunta. Jokainen työkykyinen osallistuu yhteiskunnalliseen työhön ja kartuttaa jatkuvasti yhteiskunnan aineellisia ja henkisiä rikkauksia. Työn luonteen muuttumisesta, käytössä olevan teknillisen työvälineistön lisääntymisestä ja ihmisten korkeasta tietoisuustasosta johtuen yhteiskunnan kaikissa jäsenissä syntyy sisäinen tarve tehdä työtä vapaaehtoisesti ja taipumustensa mukaisesti yhteiseksi hyväksi.

Kommunistinen tuotanto vaatii korkea-asteista järjestyneisyyttä, täsmällisyyttä ja kurinalaisuutta, jotka eivät perustu pakkoon, vaan yhteiskunnallisen velvollisuuden tajuaamiseen ja kommunistisen yhteiskunnan koko elämänjärjestykseen. Työ ja kuri eivät tule rasittamaan ihmistä; työnteko lakkaa olemasta pelkkä toimeentulokeino ja muuttuu todella luovaksi toiminnaksi ja ilon lähteeksi.

Kommunismi merkitsee yhteiskunnallisen elämän organisaation korkeinta muotoa. Kaikki tuotannolliset solut ja kaikki itsehallinnolliset yhtymät liittyvät sopusuhteisesti toisiinsa suunnitelmanmukaisesti järjestetyssä yhteistaloudessa, yhtenäisessä yhteiskunnallisen työn rytmisissä.

Kommunismien vallitessa kansakunnat lähentyvät joka suhteessa entistä enemmän toisiinsa niiden taloudellisten, poliittisten ja henkisten tavoitteiden täydellisen yhteisyyden sekä veljellisen ystävyuden ja yhteistyön pohjalla.

Kommunismi on järjestelmä, jossa kukoistavat ja tulevat täydellisesti esiin vapaan ihmisen kyvyt ja lahjat, hänen parhaat siveelliset ominaisuutensa. Perhesuhteet puhdistuvat lopullisesti aineellisesta laskelmoinnista ja rakentuvat yksinomaan keskinäisen rakkauden ja ystävyyden tunteille.

Kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen perustehtäviä määriteltessään puolue pitää ohjeenaan V. I. Leninin nerokasta määritelmää: *"Kommunismi on Neuvostovalta ynnä koko maan sähköistäminen."*

Tieteellisen kommunismin puolueena NKP asettaa ja ratkaisee kommunistisen rakennustyön tehtäviä sitä mukaa, kuin aineelliset ja henkiset edellytykset valmistuvat ja kypsyvät, pitäen ohjeenaan sitä, ettei saa hypätä välttämättömien kehitysasteiden yli eikä myöskään pysähtyä saavutettuun, pidättää etenevää liikettä. Kommunismin rakennustyön tehtävät ratkaistaan toisiaan seuraavin vaihein.

Lähimmän kymmenvuotiskauden aikana (1961—1970) Neuvostoliitto luodessaan kommunismin aineellista ja teknillistä perustaa ohittaa kapitalismin mahtavimman ja rikkaimman maan, Yhdysvallat, tuotteiden valmistuksessa asukasta kohden; työtätekevien aineellinen toimeentulo paranee tuntuvasti ja heidän kulttuuritasonsa ja teknillinen sivistyksensä kohoaa huomattavasti, kaikille turvataan aineellinen hyvinvointi; kaikki kollektiivitaloudet ja neuvostotilat muuttuvat korkeatuottoisiksi ja suurituloisiksi talouksiksi; neuvostoihmisten tarpeet ajankuvaisten asuntojen osalta tulevat pääpiirteissään tyydytetyiksi; raskas ruumiillinen työ katoaa; Neuvostoliitosta tulee maa, jossa on maailman lyhin työpäivä.

Seuraavan kymmenvuotiskauden (1971—1980) loppuun mennessä luodaan kommunismin aineellinen ja teknillinen perusta, mikä takaa koko väestölle aineellisten ja henkisten hyödykkeiden runsauden; neuvostoyhteiskunnassa tulee ajankohtaiseksi toteuttaa tarpeiden mukaan tapahtuvan jaon periaatetta, tapahtuu asteittainen siirtyminen koko kansan yhteiseen omistukseen. Siten *Neuvostoliitossa tulee kommunistinen yhteiskunta pääpiirteissään rakennetuksi.*

Kommunistisen yhteiskunnan rakentaminen viedään täydellisesti päätökseen seuraavalla kaudella.

Kommunismin suurenmoisen rakennuksen pystyttää sitkeällä työllään neuvostokansa — työväenluokka, talonpoikaisto ja sivistyneistö. Mitä tuloksellisempaa on heidän työnsä, sitä lähempänä on suuri päämäärä, kommunistinen yhteiskunta.

I. PUOLUEEN TEHTÄVÄT TALOUDELLISEN RAKENNUSTYÖN ALALLA, KOMMUNISMIN AINEELLISEN JA TEKNILLISEN PERUSTAN LUOMISEN JA KEHITTÄMISEN ALALLA

Puolueen ja neuvostokansan taloudellinen päätehtävä on luoda kahden vuosikymmenen kuluessa *kommunismin aineellinen ja teknillinen perusta*. Se merkitsee: maan täydellistä sähköistämistä ja siihen perustuvaa tekniikan ja teknologisten menetelmien sekä yhteiskunnallisen tuotannon organisaation parantamista kansantalouden kaikilla aloilla; tuotantoprosessien täyskoneellistamista, niiden entistä täydellisempää automatisointia; kemian soveltamista laajassa mitassa kansantalouteen; uusien, taloudellisesti tuloksellisten tuotannonalojen, uusien energia- ja materiaalilajien kaikkinaista kehittämistä; luonnon, materiaali- ja työvoimavarojen kaikinpuolista ja järkiperaistä käyttöä; tieteen elimellistä yhdistämistä tuotantoon sekä tieteen ja tekniikan nopeaa edistystä; työtätekevien korkeaa kulttuuritasoa ja teknillistä sivistystä; huomattavasti suurempaa työn tuottavuutta verrattuna kehittyneimpiin kapitalistisiin maihin, mikä on kommunistisen järjestelmän voiton mitä tärkein edellytys.

Tämän tuloksena Neuvostoliitolla tulee olemaan ennennäkemättömän mahtavat tuotantovoimat, se ylittää kehittyneiden maiden teknillisen tason ja saavuttaa ensimmäisen sijan maailmassa tuotteiden valmistuksessa asukasta

kohti. Tämä muodostaa perustan sosialististen yhteiskunnallisten suhteiden asteittaiselle muuttumiselle kommunistiseksi, sellaiselle tuotannon kehitykselle, että yhteiskunnan ja sen kaikkien kansalaisten tarpeet voidaan tyydyttää runsain mitoin.

Erotukseksi kapitalismista suunnitelmallinen sosialistinen talousjärjestelmä merkitsee samalla sekä teknillisen edistyksen nopeutumista että koko työkykyisen väestön täys-työllisyyttä. Automatisointi ja täyskoneellistaminen muodostavat aineellisen perustan sosialistisen työn asteittaiselle kehittymiselle kommunistiseksi työksi. Teknillinen edistys vaatii huomattavasti korkeampaa tuotantokulttuuria, kaikkien työtätekevien korkeampaa ammatillista koulutusta ja yleissivistystä. Uuden tekniikan kehitystä tullaan käyttämään neuvostoihmisen työehtojen perinpohjaiseen parantamiseen ja helpottamiseen, työajan lyhentämiseen ja elinolojen kohentamiseen, raskaan ruumiillisen työn ja sitten myös kaikenlaisen ammattitaitoa vaatimattoman työn poistamiseen.

Aineellinen ja teknillinen perusta kehittyy ja paranee jatkuvasti sitä mukaa kuin yhteiskunta kehittyy kommunismin täydellistä voittoa kohti. Tieteen ja tekniikan kehitys, tuotantoprosessien koneellistaminen ja automatisointi kohoavat yhä korkeammalle tasolle.

Kommunismien aineellisen ja teknillisen perustan luominen vaatii valtavia perussijoituksia. Tehtävänä on näiden sijoitusten mahdollisimman järkipäiväinen ja taloudellinen, mahdollisimman tuloksellinen ja aikaa säästävä käyttö.

1. Teollisuuden, rakennustoiminnan ja kulkulaitoksen kehitys ja niiden merkitys kommunismin tuotantovoimien luomisessa

Kommunismien aineellisen ja teknillisen perustan luominen, Neuvostoliiton teollisuuden muuttaminen teknillisessä suhteessa maailman korkeatasoisimmaksi ja mahtavimmaksi teollisuudeksi on tehtävä, joka vaatii raskaan teollisuu-

den jatkuvaa kehittämistä. Sen pohjalla varustetaan teknillisesti uudelleen kaikki muut kansantalouden alat: maatalous, kulutustarviketeollisuus, rakennustoiminta, kulkulaitos, tietoliikenne sekä välittömästi ihmisten elämäntarpeita palvelevat alat: kauppa, yhteisruokailu, terveydenhuolto, asuntotalous ja kunnallislaitokset.

Neuvostoliitossa on luotu ensiluokkainen raskas teollisuus, maan teknillisen edistyksen ja taloudellisen mahdin perusta. NKP huolehtii edelleenkin väsymättä raskaan teollisuuden kasvusta ja sen teknillisestä edityksestä. Raskaan teollisuuden päätehtävänä on tyydyttää täydellisesti maanpuolustuksen tarpeet, turvata kulutustarvikkeita tuottavien kansantalouden alojen kehitys, jotta voitaisiin tyydyttää entistä paremmin ja täydellisemmin kansan tarpeet, neuvostoihmisen elämän vaatimukset, ja taata maan tuotantovoimien kehitys.

Pitäen tätä silmämääränään NKP suunnittelee lisättäväksi *teollisuuden tuotannon määrää*:

lähimpien 10 vuoden aikana noin 2,5-kertaisesti, jolloin ylitetään USAn teollisuustuotannon taso;

20 vuoden aikana vähintään 6-kertaisesti, jolloin USAn nykyinen teollisuustuotannon kokonaisuus jätetään kauas jälkeen.

Tämä vaatii kohottamaan *työn tuottavuutta* teollisuudessa 10 vuoden aikana enemmän kuin kaksinkertaisesti ja 20 vuoden aikana 4—4,5-kertaisesti. Kahdenkymmenen vuoden kuluttua Neuvostoliiton teollisuudessa työn tuottavuus on noin kaksi kertaa suurempi kuin nykyään USAssa ja tuntia kohden laskettuna — työpäivän lyhetessä Neuvostoliitossa — huomattavasti suurempikin.

Näin voimaperäinen teollisuuden kehitys vaatii suuria edistyksellisiä muutoksia sen *rakenteessa*. Erityisesti kasvaa suurimman teknillisen edistyksen takaavien uusien alojen merkitys. Vähemmän tehokkaat polttoaineet ja energiankehitystavat, raaka-aineet ja materiaalit joutuvat yhä enemmän väistymään tehokkaampien tieltä, ja näiden käytön monipuolisuus kasvaa jyrkästi. Uusia ominaisuuksia omaa-

vien synteettisten aineiden, metallien ja metalliseosten osuus lisääntyy suuresti. Automatiikkaan ja elektroniteknikkaan perustuvien uudentyyppisten koneiden, kojeiden ja laitteiden käyttö lisääntyy nopeasti ja laajassa mitassa.

Sähköistäminen, joka on runkona kommunistisen yhteiskunnan talouselämän rakentamisessa, esittää johtavaa osaa kansantalouden kaikkien alojen kehittämässä ja koko nykyisen teknillisen edistyksen turvaamisessa. Sen vuoksi on huolehdittava siitä, että *sähkövoiman* tuotanto kehittyy muita aloja nopeammin. Maan sähköistämisuunnitelma edellyttää työn sähköistämisteen kasvua teollisuudessa miltei kolminkertaiseksi lähimpien kymmenen vuoden aikana; runsaasti sähköä vaativien tuotannonalojen laajaa kehittämistä halvan sähköenergian pohjalla; kulkulaitoksen, maatalouden, kaupunki- ja maaseutuväestön kotitalouden laajamittaista sähköistämistä. Toisen kymmenvuotiskauden aikana koko maan sähköistäminen suoritetaan pääpiirteissään loppuun.

Vuotuinen sähkövoiman tuotanto on kohotettava kymmenvuotiskauden loppuun mennessä noin 900—1000 miljardiin ja seuraavan kymmenvuotiskauden loppuun mennessä 2700—3000 miljardiin kWtuntiin. Tämä vaatii vastaavasti lisäämään kahdenkymmenen vuoden aikana voimalaitosten tehoa, rakentamaan satoja tuhansia kilometrejä suurjännitteisiä voimansiirtolinjoja ja jakelujohtoja kaikkialla maassa. Muodostetaan Neuvostoliiton yhtenäinen voimaverkko, jonka käytettävissä on kyllin suuret tehoreservit ja joka tekee mahdolliseksi sähkövoiman siirron maan itäosista Euroopan-puoleiseen osaan ja on liitetty muiden sosialististen maiden voimaverkkoon.

Sitä mukaa kuin atomienenergian tuotanto halpenee, atomivoimalaitosten rakentaminen saa yhä laajemmat mittasuhteet varsinkin niillä seuduilla, missä ei ole riittävästi muita energialähteitä, ja atomienenergian käyttö rauhanomaisiin tarkoituksiin kansantaloudessa, lääke- ym. tieteissä laajenee.

Tärkeimpiä kansantaloudellisia tehtäviä on lisätä edel-

leenkin nopeasti *metallin ja polttoaineen* tuotantoa, joka on nykyaikaisen teollisuuden perusta. Rauta- ja terästeollisuus saavuttaa 20 vuoden aikana tason, joka tekee mahdolliseksi tuottaa noin 250 miljoonaa tonnia terästä vuodessa. Teräksen tuotannon tulee tyydyttää täydellisesti kansantalouden kasvavat tarpeet siihen mennessä saavutettua teknillisen edistyksen tasoa vastaavasti. Erityisesti nopeutuu kevyt- ja värimetallien sekä harvinaisten metallien tuotanto, suuresti lisääntyy alumiinin valmistus ja sen käyttö sähköistämässä, koneenrakennuksessa, rakennustoiminnassa ja jokapäiväisessä elämässä. Johdonmukaisesti noudatettavana linjana on oleva ennen kaikkea raakaöljyn ja kaasun tuotannon kehittäminen ja niiden käyttö yhä suuremmassa määrässä kemiallisen teollisuuden raaka-aineina. Hiilen, kaasun ja raakaöljyn tuotannon on tyydytettävä täydellisesti kaikki kansantalouden tarpeet. Mineraalisten polttoaineiden tuotannossa tullaan soveltamaan laajassa mitassa edistyksettöimpiä ja taloudellisesti menetelmiä.

Suurimpia tehtäviä on *kemiallisen* teollisuuden kaikinpuolinen kehittäminen, nykyaikaisen kemian saavutusten täydellinen hyväksikäyttö kansantalouden kaikilla aloilla, mikä laajentaa valtavasti kansan rikkauten kasvumahdollisuuksia, uusien, entistä täydellisempien ja halvempien tuotantovälineiden ja yleisten kulutustarvikkeiden valmistamismahdollisuuksia. Metallia, puu ja muut materiaalit korvataan yhä suuremmassa määrin taloudellisilla, käytännöllisillä ja kevyillä synteettisillä materiaaleilla. Väkilannoitteiden ja kemiallisten kasvinsuojeluaineiden tuotanto lisääntyy jyrkästi.

Koko kansantalouden teknillisessä uudistamisessa on ensiarvoisen tärkeä merkitys *koneenrakennusteollisuuden* kehittämisellä, automaattisten koneistolinjojen ja automaattikoneiden, automaatio-, telemekaniikan ja elektroniikan laitteiden sekä tarkkuuskojeiden tuotannon jouduttamisella kaikin keinoin. Nopeasti kehitetään sellaisia konerakenteita, jotka teknillisiltä ominaisuuksiltaan korkeatasoisina johtavat raaka-aineiden ja energian kulutuksen supistumiseen

ja työn tuottavuuden kohoamiseen. Kansantalouden tarpeet kaikenlaisten nykyaikaisten koneiden ja laitteiden sekä varaosien ja työkalujen kohdalta tyydytetään täydellisesti.

Koneenrakennusteollisuuden kehittämisen pohjalla suoritetaan ensimmäisen kymmenvuotiskauden kuluessa teollisuuden, maatalouden, rakennustoiminnan, kulkulaitoksen ja kunnallisten laitosten *täyskoneellistaminen*. Täyskoneellistaminen johtaa käsivoimin suoritettavien lastaus- ja purkaustöiden lopettamiseen ja tekee raskaan työn tarpeettomaksi perustuotantovaiheissa ja aputöissä.

Kahden vuosikymmenen aikana suoritetaan laajassa mittassa tuotannon täysi *automatisointi* ja siirrytään yhä suuremmissa määrin automaattisiin työosastoihin ja automaattisiin tehtaisiin, jotka antavat suuren teknillisen ja taloudellisen tehon. Korkeatasoisten automaattisten ohjausjärjestelmien käytäntöönottoa joudutetaan. Laajassa mitassa sovelletaan kybernetiikkaa, elektronisia matematiikkakoneita sekä ohjauslaitteita teollisuuden, rakennusteollisuuden ja kulkulaitoksen tuotannollisissa prosesseissa, tieteellisissä tutkimuksissa, suunnittelulaskelmissa sekä tilinpidon ja hallinnon piirissä.

Perussijoitusten valtavat mittasuhteet vaativat *rakennusteollisuuden ja rakennusaineteollisuuden* nopeaa kehittämistä ja teknillistä parantamista tasolle, joka tyydyttää kansantalouden tarpeet, suoritusaikojen supistamista mahdollisimman vähiin, rakennuskustannusten alentamista ja rakennustöiden laadun parantamista niiden johdonmukaisen teollistamisen tietä, mahdollisimman nopeaa siirtymistä lopullisesti siihen, että rakennukset ja laitteet rakennetaan tyyppisuunnitelmien mukaan kokoamalla ne tehdasvalmisista suurikokoisista lohkoista ja elementeistä.

NKP suuntaa ponnistuksensa siihen, että *yleisten kulutustarvikkeiden* tuotanto kasvaisi nopeasti. Teollisuuden kasvavia voimavaroja on käytettävä yhä enemmän neuvostoliittomien kaikkien tarpeiden tyydyttämiseen, kulttuuri- ja yleisöpalvelulaitosten rakentamiseen ja kalustamiseen. Samalla kun kehitetään nopeassa tahdissa kevyen ja ravintoaine-

teollisuuden kaikkia aloja, lisääntyy myös raskaan teollisuuden tuotannossa yleisten kulutustarvikkeiden tuotannon osuus. Entistä laajemmassa mitassa käytetään sähköenergiaa ja kaasua väestön kotitarpeisiin.

Kansantalouden kasvu vaatii kehittämään entistä nopeammin koko kulkulaitosta. Tärkeimpiä tehtäviä kulkulaitoksen alalla ovat: liikenne- ja tierakennustoiminnan laajentaminen ja kansantalouden sekä väestön tarpeiden täydellinen tyydyttäminen kaikenlaisten kuljetusten osalta; rautatielaitoksen ja muiden liikennelaitosten jatkuva teknillinen uudistaminen; kulkunopeuksien huomattava lisääminen rautatie- ja vesiliikenteessä; kaikkien liikennemuotojen sopusuhtainen kehittäminen yhtenäisen liikenneverkoston osina. Putkijohtojen osuus kuljetuksissa kasvaa.

Neuvostoliiton Euroopan-puoleisen osan tärkeimmät sisävesitiet yhdistetään yhtenäiseksi syväväyläiseksi vesitieverkostoksi.

Rakennetaan koko maata käsittävä laaja ajanmukainen tieverkosto. Maan autokanta kasvaa sellaiseksi, että se tyydyttää kaikki tavara- ja henkilöliikenteen tarpeet; laajan levinnäisyyden saavat autovuokraamot. Lentoliikenne muodostuu matkustajien kuljetuksessa yleiseksi ja koko maata käsittäväksi.

Uusinta *reaktiotekniikkaa* kehitetään edelleenkin nopeasti ennen kaikkea ilmaliikenteessä ja kosmisen avaruuden valloittamiseksi.

Tietoliikenteen eri aloja (postia, radiota ja televisiota, puhelin- ja lennätinliikennettä) kehitetään edelleen. Maan kaikki seudut saavat hyvän ja pysyvän yhteyden, ja ne kytketään yhteiseen televisioasemaverkostoon.

Kommunismiin laajamittainen rakentaminen vaatii entistä järkipäisempää teollisuuden *sijoittelua*, mikä säästää yhteiskunnallista työtä, takaa eri seutujen monitahoisen kehityksen ja niiden talouden erikoistumisen, tekee lopun väestön liiallisesta keskittymisestä suuriin kaupunkeihin, edistää kaupungin ja maaseudun välisten oleellisten eroa-

vuuksien poistamista ja maan eri seutujen taloudellisen kehitystason yhtenäistymistä.

Ajan voittamiseksi käytetään ensivuoroisesti sellaisia luonnonvaroja, joiden käyttö on nopeasti järjestettävissä ja kansantaloudellisesti tuloksellisinta.

Teollisuus tulee kehittymään voimakkaasti *Uralin itäpuolella* olevilla seuduilla, missä on äärettömän paljon luonnonrikkauksia, raaka-aine- ja energialähteitä.

Lähimpien 20 vuoden aikana on taattava: Siperiassa ja Kazahstanissa — uusien voimatalouskeskusten muodostaminen huokeakäyttöisille hiilialueille ja ottamalla käyttöön Angaran ja Jenisein vesivoimavarat, paljon energiaa vaativien tuotannonalojen suurten keskusten järjestäminen sinne, uusien rikkaiden malmi-, raakaöljy- ja hiiliesiintymien käyttöönotto, useiden uusien koneenrakennuskeskusten rakentaminen; Volganvarren, Uralin, Pohjois-Kaukasian ja Keski-Aasian alueilla — voimatalouden, raakaöljy-, kaasu- ja kemiallisen teollisuuden nopea nousu sekä malmiesiintymien käytäntöönotto. Samalla kun kehitetään vanhoja olemassaolevia rauta- ja terästeollisuuskeskuksia Uralilla ja Ukrainassa, suoritetaan loppuun maan kolmannen rauta- ja terästeollisuuskeskuksen rakennustyöt Siperiassa ja perustetaan kaksi uutta — toinen Neuvostoliiton Euroopan-puoleisen osan keskustaan Kurskin rautamalmialueen malmien käytön pohjalla ja toinen Kazahstaniin. Neuvostoihmiselle on mahdollista sellaisten rohkeiden suunnitelmien toteuttaminen kuin eräiden pohjoisten jokien virransuunnan muuttaminen ja niiden vesien säännösteleminen tarkoituksena käyttää valtavia vesivaroja kuivuudesta kärsivien seutujen kasteluun ja vesitykseen.

Huomattava talouden kehitys jatkuu Neuvostoliiton Euroopan-puoleisessa osassa, minne on keskittynyt maan väestön valtaosa ja missä on suuria mahdollisuuksia teollisuustuotannon laajentamiseen.

Tieteellis-teknillisen edistyksen mahdollisimman nopea jouduttaminen on mitä tärkein koko kansan tehtävä, joka vaatii jokapäiväistä taistelua uusien teknillisten välineiden

suunnitteluun ja niiden tuotannolliseen käyttöönottoon tarvittavan ajan supistamiseksi. On kaikin tavoin kannustettava kansantalousneuvostoja, tuotantolaitoksia, kansalaisjärjestöjä, tiedemiehiä, insinöörejä, suunnittelijoita, työläisiä ja kollektiivitalonpoikia oma-aloitteellisuuteen uusien teknillisten parannusten aikaansaamisessa ja soveltamisessa. Ensiarvoinen merkitys on sillä, että kannustetaan aineellisesti ja moraalisesti laajamittaista keksijätoimintaa ja järkiperäistäjien liikettä sekä tehtaita, työosastoja, neuvostotiloja, kollektiivitalouksia, työprikaateja ja työn uranuurtajia, jotka omaksuvat uuden teknillisen kaluston tuotannon ja käyttävät sitä taitavasti.

Puolue myötävaikuttaa kaikin tavoin siihen, että *tieteen osuus* kommunistisen yhteiskunnan rakentamisessa *kasvaa* jatkuvasti ja että kannustetaan tutkimustöitä, jotka avaavat uusia mahdollisuuksia tuotantovoimien kehittämiseksi, juurutetaan laajalti ja nopeasti käytäntöön tieteen ja tekniikan uusimpia saavutuksia, parannetaan jyrkästi kokeellista tutkimustyötä mm. välittömästi tuotannossa, järjestetään mallikelpoisesti tieteellis-teknillinen tiedotustoiminta sekä kotimaisen ja ulkomaisen kokemuksen tutkiminen ja tunnetuksi tekeminen kokonaisuudessaan. Tiede muodostuu täydellisesti välittömäksi tuotantovoimaksi.

Teknologisten menetelmien alituinen *parantaminen* kaikilla tuotannonaloilla on teollisuuden kehityksen välttämätön ehto. Teknillinen edistys tekee mahdolliseksi helpottaa ihmisen työtä, voimaperäistää ja jouduttaa huomattavasti tuotantoprosesseja, päästä niissä mitä suurimpaan tarkkuuteen, standardisoida teollisuuden joukkotuotteet, soveltaa tuotannossa mahdollisimman suuressa määrässä keskeytyksetöntä, liukutyötä. Mekaanisen muokkauksen lisäksi ja tarpeen vaatiessa sen asemesta sovelletaan kemiallisia menetelmiä, sähkövoiman teknologista käyttöä, sähkökemiamia jne.; entistä merkittävämmän sijan tuotannon teknologiassa saavat radioelektroniikka, puoli-johteet ja ultraääni. Samalla kun rakennetaan uusia teknillisesti korkeatasoisia tuotantolaitoksia on perinpohjaisesti parannettava ennes-

tään toimivia tuotantolaitoksia, niiden kalustoa on uusittava ja nykyaikaistettava.

Tuotantolaitosten erikoistaminen ja yhteistoiminnan kehittäminen sekä toisilleen läheisten tuotantolaitosten tarkoituksenmukainen yhdisteleminen on teknillisen edistyksen ja yhteiskunnallisen työn järkipärisen organisaation tärkeimpiä edellytyksiä. Samantyyppisten tuotteiden tuotanto on keskitettävä etupäässä erikoistuneisiin suurtuotantolaitoksiin, samalla kun ne sijoitetaan mahdollisimman tarkoituksenmukaisesti.

Uusi tekniikka ja työajan supistuminen vaativat siirtymistä *korkeammalle työn organisaation asteelle*. Jokaisessa tuotantolaitoksessa on teknillistä edistystä ja parempaa tuotannon järjestelyä käytettävä täydessä mitassa työn tuottavuuden lisäämiseen ja tuotteiden omakustannushinnan alentamiseen. Se edellyttää työpalkan kohoamiseen verran nopeampaa työn tuottavuuden kohoamista, työnormituksen kehittämistä paremmaksi, työajan menetysten välttämistä sekä itsekannattavuusperiaatteen soveltamista kaikkiin tuotannon osiin.

Teknillisestä edistyksestä johtuu, että teollisuuden ja muiden kansantalouden alojen työntekijäin ammattitaidon järjestelmällinen kohottaminen saa mitä tärkeimmän merkityksen. Työtätekeviä, jotka koneellistamisen ja automatisoinnin vuoksi vapautuvat joiltakin tuotantolohkoilta ja siirtyvät muuhun työhön, on suunnitelmallisesti valmennettava ja opetettava sekä käytettävä järkipärisesti.

Nykyisin toimivia tuotantolaitoksia parannetaan, ja ne kehittyvät kommunistisen yhteiskunnan tuotantolaitoksiksi. Tälle prosessille ominaisia piirteitä ovat uusi tekniikka, tuotannon korkeatasoinen organisaatio ja tuotantokulttuuri, mihin liittyy entistä täydellisempi tuotantoprosessien automatisointi ja automatiikan soveltaminen ohjauksessa ja tarkkailussa; työläisten kulttuuritason ja teknillisen sivistyksen kohoaminen, ruumiillisen ja henkisen työn yhdistyminen yhä läheisemmin toisiinsa, insinöörien ja teknikkojen

määrän prosentuaalinen lisääntyminen tuotantolaitosten henkilökunnassa; kokeellisten tutkimustöiden laajeneminen ja tuotantolaitosten entistä parempi yhteys tieteellisiin tutkimuslaitoksiin; kilpailun kehittyminen sekä tieteen saavutusten ja työn järjestelyä ja tuottavuutta koskevien parhaiden esimerkkien soveltaminen; työntekijäkollektiivien osallistuminen laajassa mitassa tuotantolaitosten johtamiseen ja kommunististen työmuotojen leviäminen.

2. Maatalouden ja yhteiskunnallisten suhteiden kehitys maaseudulla

Kukoistavan, kaikin puolin kehittyneen ja korkeatuotoisen maatalouden luominen on mahtavan teollisuuden ohella kommunismin rakentamisen ehdoton edellytys. Puolue järjestää maatalouden tuotantovoimien voimakkaan nousun, mikä tekee mahdolliseksi ratkaista kaksi toisiinsa läheisesti liittyvää perustehtävää: a) saadaan runsaasti korkea-laatuista ravintoainetta väestöä varten ja raaka-aineita teollisuudelle, b) taataan neuvostomaaseudun asteittainen siirtyminen kommunistisiin yhteiskunnallisiin suhteisiin ja poistetaan pääpiirteissään kaupungin ja maaseudun väliset eroavuudet.

Tärkein keino, jolla kohotetaan maataloutta ja saadaan tyydytetyksi maan kasvavat tarpeet maataloustuotteiden osalta, on kaikinpuolinen koneellistaminen ja johdonmukainen *voimaperäistäminen*; korkean maanviljelys- ja karjanhoitokulttuurin saavuttaminen kaikissa kollektiivitalouksissa ja neuvostotiloilla tieteen ja parhaan kokemuksen perusteella; kaikkien viljelyskasvien satoisuuden jyrkkä kohottaminen ja tuotemäärän lisääminen kutakin hehtaaria kohti vähimmällä työn ja varojen kulutuksella. Tällä pohjalla on kohotettava jatkuvasti maataloustuotantoa yhteiskunnan tarpeita vastaavasti. Teknillisen varustelun ja tuotannon järjestelyn puolesta maatalous lähenee teollisuuden tasoa; maataloustyö muuttuu eräänlaiseksi teolli-

suustyöksi; maatalouden riippuvaisuus luonnonvoimista vähenee huomattavasti ja supistuu sittemmin vähimmäismäärään.

Uudismaiden ja kesannoituneiden maiden ottaminen viljelykseen ja uusien suurien neuvostotilojen perustaminen, kone- ja traktoriasemien uudelleenjärjestely ja tuotantokaluston myynti kollektiivitalouksille, uuden suunnittelujärjestyksen voimaansaattaminen sekä maaseudun työtätekevien aineellisen kiinnostuksen lisääminen ovat merkinneet tärkeää vaihetta maatalouden kehityksessä. Puolue kiinnittää vastaisuudessaakin suurta huomiota maatalouden kehittämiseen uudismaiden ja kesannoituneiden maiden viljelyalueilla.

Maaseudun eteneminen kommunismiin tapahtuu vastaisuudessa kummankin sosialistisen talousmuodon, kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen, kehittämisen ja parantamisen tietä.

Kollektiivitalousjärjestelmä on sosialistisen neuvostoyhteiskunnan erottamaton osa. Se on V. I. Leninin viitoittama, historiallisesti koeteltu ja talonpoikaiston erikoisuuksia vastaava tie, joka johtaa sen asteittaisesti kommunismiin.

Kollektiivitalousmuoto vastaa täydellisesti maaseudun nykyisten tuotantovoimien tasoa ja kehityksen tarpeita, tekee mahdolliseksi soveltaa tehokkaasti uutta tekniikkaa ja tieteen saavutuksia sekä käyttää järkiperäisesti työvoimavaroja. Kollektiivitaloudessa yhtyvät toisiinsa talonpoikien henkilökohtaiset edut ja yhteiskunnan, koko kansan edut, henkilökohtainen ja kollektiivinen kiinnostus tuotannon tuloksiin, ja se tarjoaa laajat mahdollisuudet talonpoikien tulojen lisäämiseen ja elintason kohottamiseen heidän työnsä tuottavuuden kasvun perusteella. On käytettävä kaikkiin tavoin hyväksi kollektiivitalousjärjestelmän tarjoamia mahdollisuuksia ja etuisuuksia. Kollektiivitalous, joka organisaationsa luonteen ja yhä laajemmiksi kehittyvien demokraattisten perusteittensa puolesta on yhteistalouden muoto, antaa tuotannon johtamisen kollektiivitalonpoikais-

joukkojen omaksi tehtäväksi, kehittää heissä luovaa aloitteellisuutta ja kasvattaa kollektiivitalonpoikia kommunismin hengessä. Kollektiivitalous on talonpoikaistolle kommunismin koulu.

Kollektiivitalousjärjestelmän taloudellinen kukoistus luo edellytykset sille, että kollektiivitaloudellinen omistus lähenee asteittaisesti koko kansan omistusta ja sulautuu tulevaisuudessa sen kanssa yhdeksi kommunistiseksi omistukseksi.

Yhä suurempaa osaa maatalouden kehityksessä esittävät *neuvostotilat*, jotka ovat johtavia sosialistisia tuotantolaitoksia maaseudulla. Neuvostotilojen tulee olla kollektiivitalouksille esimerkkinä parhaiden tieteellisesti perusteltujen ja taloudellisesti edullisten menetelmien soveltamisesta yhteiskunnallisen tuotannon hoitamisessa, korkeasta työkuultuurista ja työn tuottavuudesta.

NKP lähtee siitä, että *työväenluokan ja kollektiivitalonpoikaiston murtumattoman liiton* jatkuvalla lujittamisella on ratkaiseva poliittinen ja yhteiskunnallis-taloudellinen merkitys kommunismin rakentamiselle Neuvostoliitossa.

A) Maataloustuotteiden runsauden aikaansaaminen

Jotta koko väestön ja kansantalouden tarpeet maataloustuotteiden osalta tulisivat täydellisesti tyydytetyiksi, asetetaan tehtäväksi lisätä *maataloustuotannon kokonaismäärää* 10 vuodessa noin 2,5-kertaisesti ja 20 vuodessa 3,5-kertaisesti. Maataloustuotannon tulee kasvaa sen tuotteiden lisääntyvää kysyntää nopeammin. Ensimmäisellä kymmenvuotiskaudella Neuvostoliitto ohittaa Amerikan Yhdysvallat tärkeimpien maataloustuotteiden tuotannossa asukasta kohden laskettuna.

Koko maatalouden tulevan kehityksen keskeisin kohta ja karjatalouden nopean kasvun perusta on *viljan* tuotannon pikainen lisääminen. Viljantuotannon kokonaismäärä kasvaa 20 vuoden aikana enemmän kuin kaksinkertaiseksi

ja viljakasvien satoisuus kaksinkertaiseksi. Huomattavasti lisääntyy vehnän, maissin, ryyni- ja palkokasvien viljely.

Karjataloutta tullaan kehittämään nopeasti. Karjataloustuotteiden tuotanto lisääntyy seuraavasti: lihan tuotos lisääntyy ensimmäisenä kymmenvuotiskautena noin kolminkertaiseksi ja 20 vuodessa lähes nelinkertaiseksi; maidon tuotos kymmenessä vuodessa enemmän kuin kaksinkertaiseksi ja 20 vuodessa lähes kolminkertaiseksi. Suunniteltu lisäys karjataloustuotteiden tuotannossa saadaan aikaan lisäämällä karja- ja siipikarjakantaa, parantamalla niiden rotua ja kohottamalla tuottoisuutta, luomalla vankka rehutalous ennen kaikkea maissin, sokerijuurikkaan, rehu-pavun ja muiden viljelyskasvien turvin.

Työn tuottavuus kohoaa maataloudessa 10 vuoden aikana vähintään 2,5-kertaiseksi ja 20 vuoden aikana 5—6-kertaiseksi. Työn tuottavuuden nopea kohoaminen maataloudessa — se on nopeampaa kuin teollisuustuotannossa — tekee mahdolliseksi poistaa maatalouden jälkeenjääminen teollisuudesta ja tehdä maataloudesta kommunistisen yhteiskunnan korkealle kehittynyt taloudenala.

Maataloustyön tuottavuuden kohottamisen perustana ovat maatalouden jatkuva koneellistaminen, *täyskoneellistamisen* soveltaminen ja automaattisten välineiden käyttö, teknillisesti ja taloudellisesti korkeatasoisten ja kunkin vyöhykkeen oloihin soveltuvien koneiden käyttöönotto.

Puolue katsoo erääksi tärkeimmäksi tehtäväksi maatalouden nopean *sähköistämisen*. Kaikki neuvostotilat ja kollektiivitaloudet saavat tuotannollisten ja jokapäiväisen elämän tarpeiden tyydyttämistä varten sähkövoimaa valtion voimaverkosta ja maaseudulle rakennettavilta voimalaitoksilta.

Samalla kun maatalous varustetaan uudella teknillisellä kalustolla, on sovellettava edistyksellisimpiä työn ja tuotannon järjestämisen muotoja ja menetelmiä, kohotettava kaikin tavoin maataloustuotannon työntekijöiden kulttuuritasoa ja teknillistä sivistystasoa. Kollektiivitalouksissa ja

neuvostotiloilla tulee olemaan yhä enemmän ammattitaitoisia työntekijöitä, jotka osaavat käyttää uutta tekniikkaa ja ovat saaneet maataloudellisen erikoiskoulutuksen. Suuri merkitys on maatalouskoneiden huolellisella hoitamisella ja niiden korkeatuottoisella käyttämisellä.

Varmojen, suurien ja jatkuvasti paranevien satojen saamiseksi ja maatalouden vapauttamiseksi luonnonvoimien vahingollisista vaikutuksista, varsinkin kuivuudesta, samoin kuin maan hedelmällisyyden parantamiseksi jyrkästi ja karjatalouden pikaisen nousun aikaansaamiseksi on

— suoritettava tieteellisesti perusteltu maataloustuotannon sijoittelu eri luonnontaloudellisille vyöhykkeille ja alueille sekä sen entistä perusteellisempi ja pysyvä *erikoistaminen* lisäämällä etupäässä sellaisten maataloustuotteiden tuotantoa, joille on olemassa suotuisimmat edellytykset ja jotka vaativat vähiten kustannuksia;

— kaikissa kollektiivitalouksissa ja neuvostotiloilla on sovellettava paikallisten olosuhteiden ja kunkin talouden erikoistumisen mukaista *maanviljelyksen ja karjanhoidon tieteellisesti perustettua toimenpiteiden järjestelmää*, joka takaa tuloksellisimman maan käytön ja maatalouden eri alojen taloudellisesti edullisen yhdistelmän, parhaan kylvöalojen rakenteen, jossa pienisatoiset ja vähäarvoiset viljelyskasvit vaihdetaan suurisatoisiin ja arvokkaisiin; on päästävä siihen, että jokainen kollektiivitalous ja neuvostotila oppisi soveltamaan käytännössä parhaita maanviljelysmenetelmiä ja käyttämään järkiperäisiä viljelyskiertoja ja suorittaisi kaikkien viljelyskasvien kylvön vain laatusiemienillä; kaikilla seuduilla on luotava vankka rehutus, juurrutettava laajalti käytäntöön parhaita karjanhoitoteknillisiä saavutuksia kollektiivitalouksissa ja neuvostotiloilla;

— suoritettava järkiperäinen ja kaikinpuolinen maatalouden *kemiallistaminen*, tyydytettävä täydellisesti maatalouden tarpeet väkilannoitteiden osalta sekä rikkaruohojen, kasvi- ja eläintautien ja tuholaisten torjunnassa käytettävien kemiallisten ja biologisten hävitysväli-

neiden osalta, saatava kaikki kollektiivitaloudet ja neuvostotilat käyttämään paikallisia lannoitteita parhaalla tavalla;

— käytettävä laajalti hyväksi biologian, varsinkin yhä suurempaa merkitystä saavan mikrobiologian saavutuksia maaperän hedelmällisyyden lisäämiseksi;

— toteutettava laaja *kastelulaitosten rakentamisohjelma* uusien, miljoonia hehtaareja käsittävien maa-alojen kastelun ja vesittämiseksi kuivuudesta kärsivillä seuduilla ja nykyisten kasteluviljelmien parantamiseksi; suoritettava entistä laajemmassa mitassa suojametsäistutuksia; rakennettava vesisäiliöitä, johdettava vesi laiturille ja kuivatava vesiperäisiä maita; taisteltava järjestelmällisesti veden ja tuulen aiheuttamaa maaperän eroosiota vastaan. Suurta huomiota kiinnitetään metsä-, vesi- ja muiden luonnonrikkauksien suojelemiseen ja järkipäriin käyttämiseen sekä niiden ennallistamiseen ja lisäämiseen.

Puolue edistää *maataloustieteen* kehitystä, suuntaa tiedemiesten luovassa työssä huomion maatalouden kohottamista koskevien peruskysymysten tutkimiseen ja pyrkii siihen, että tieteen saavutuksia ja parhainta tuotannollista kokemusta sovellettaisiin käytäntöön maanviljelyksessä ja karjataloudessa ja tehtäisiin ne laajalti tunnetuksi. Tieteellisten laitosten ja koeasemien tulee muodostua tärkeiksi tekijöiksi maatalouden johtamisessa, ja tiedemiesten sekä spesialistien tulee olla maataloustuotannon välittömiä järjestäjiä. Jokaisella alueella tai luonteeltaan samaan vyöhykkeeseen kuuluvien alueiden ryhmällä tulee olla maataloustieteellisiä keskuksia, joilla on omat suurtaloutensa ja ajanmukainen aineellinen ja teknillinen perusta ja jotka laativat suosituksia neuvostotiloille ja kollektiivitalouksille kunkin seudun erikoisuuksien mukaisesti. Maataloudellisten tiede- ja oppilaitosten tulee sijaita etupäässä maaseudulla ja olla välittömässä yhteydessä maatalouden tuotantoprosessiin, jotta oppilaat opiskelisivat ja tekisivät työtä, tekisivät työtä ja opiskelisivat.

**B) Kollektiivitaloudet ja neuvostotilat tiellä
kommunismiin ja maaseudun yhteiskunnallisten
suhteiden muuttuminen**

Kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen kehityksen taloudellisena perustana on niiden tuotantovoimien jatkuva kasvu ja edullisin käyttö, tuotannon organisaation ja taloudenpitomenetelmien parantaminen, työn tuottavuuden jatkuva kohoaminen ja sen periaatteen tiukka noudattaminen, että hyvästä työstä ja paremmista tuloksista maksetaan enemmän. Tällä pohjalla kollektiivitaloudet ja neuvostotilat muuttuvat tuotantosuhteittensa, työn luonteen, työtätekevien elin- ja kulttuuritason puolesta tyypiltään yhä enemmän kommunistisiksi tuotantolaitoksiksi.

Kollektiivitalouksien suhteen perustuu puolueen politiikka siihen, että koko kansan etujen sekä kollektiivitalouksien ja kollektiivitalonpoikien aineellisen kiinnostuksen työnsä tuloksista tulee olla sopuinnussa keskenään. Valtio edistää kollektiivitalousjärjestelmän tuotantovoimien kasvua ja kaikkien kollektiivitalouksien taloudellista nousua; samanaikaisesti myös kollektiivitalonpoikaiston tulee suurentaa panostaan kommunistisen yhteiskunnan rakennustyöhön.

Valtio tyydyttää täydellisesti kollektiivitalouksien tarpeet nykyaikaisten koneiden, varaosien, kemikaalien ja muiden tuotantovälineiden kohdalta, se kouluttaa satoja tuhansia uusia ammattitaitoisia työntekijöitä, lisää huomattavasti perussijoituksia maaseudulla, samalla kun kollektiivitalouksien omat sijoitukset kasvavat. Maaseudulle menevien teollisuustavaroiden määrä kasvaa suuresti.

Kollektiivitalouksien ja kollektiivitalonpoikien osallistumisessa koko kansantalouden kehittämiseen on ehdottomana periaatteena se, että ne täyttävät valtiolle antamansa sopimussitoumukset.

Valtion hankintajärjestelmän tarkoituksena tulee olla hankittavien maataloustuotteiden määrän lisääminen ja laadun parantaminen kohottamalla kaikin tavoin kollektiivitalojen taloutta. Hankintojen suunnittelu on sovitet-

tava yhteen kollektiivitalouksien omien tuotanto- ja taloussuunnitelmien kanssa, ottaen tällöin tiukasti huomioon maataloustuotannon, sen oikean sijoittamisen ja erikoistumisen edut.

Maataloustuotteiden hankintahintojen ja maaseudulle menevien tuotantovälineiden myyntihintojen suhteen hintapolitiikassa on otettava huomioon laajennetun uusintamisen vaatimukset niin teollisuudessa kuin maataloudessakin sekä tarpeellinen varojen kasautuminen kollektiivitalouksissa. Hankintahintojen tason pitää kannustaa kollektiivitalouksia kohottamaan työn tuottavuutta ja alentamaan tuotantokustannuksia, sillä kollektiivitalouksien tulojen kohoaminen perustuu maataloustuotteiden määrän lisääntymiseen ja niiden omakustannushinnan alenemiseen.

Kollektiivitalouksien menestyksellisen kehittymisen ehtona on *kasautumisen* ja *kulutuksen* oikea suhde tuloja jaettaessa. Kollektiivitaloudet eivät voi kehittyä, elleivät ne kartuta jatkuvasti yhteisiä tuotanto-, vakuutus-, sivistys- ja jokapäiväisen elämän tarpeita palvelevia varantojaan. Samanaikaisesti tulee jokaisella kollektiivitaloudella olla ehdottomana sääntönä kollektiivitalonpoikien yhteistaloudesta saamien tulojen lisääntyminen ja heidän elintonsa kohoaminen työn tuottavuuden kasvua vastavasti.

Suuri merkitys on työn normitus- ja maksumenetelmien parantamisella kollektiivitalouksissa, paremmista taloudellisista tuloksista suoritettavilla lisämaksuilla ja muilla aineellisesti kannustavilla palkkioilla. Eri vyöhykkeillä sekä myös samalla vyöhykkeellä sijaitseville erilaisissa luonnontaloudellisissa olosuhteissa oleville kollektiivitalouksille on luotava entistä tasapuolisemmat edellytykset tulojen lisääntymiselle siten, että voitaisiin koko kollektiivitalousjärjestelmän mitassa soveltaa johdonmukaisemmin periaatetta: sama palkka samanlaisesta työstä. Jokaisen kollektiivitalouden tuotannollisen toiminnan tulee tapahtua taloudellisen itsekannattavuuden pohjalta.

Organisatorisella työllään ja talouspoliittisin toimen-

pitein puolue pyrkii siihen, että lähivuosien kuluessa voitettaisiin täydelleen taloudellisesti heikkojen kollektiivitalouksien jälkeenjääneisyys ja että kaikista kollektiivitalouksista tulisi vakavaraisia ja suurituloisia. Puolue asettaa tehtäväksi lujittaa ja kasvattaa jatkuvasti kollektiivitalouksien perustyöntekijäkuntaa, laajentaa edelleen kollektiivitalousdemokratiaa ja soveltaa entistä laajemmassa mitassa johdon kollektiivisuuden periaatetta kollektiivitalouksien asioiden hoidossa.

Kollektiivitalouksien kehittyessä kasvavat niiden tuotannolliset perusvarannot, joista valtaosan muodostaa ajanmukainen teknillinen välineistö.

Kollektiivitalouksien taloudellinen nousu tekee mahdolliseksi kehittää täydellisemmiksi niiden *sisäisiä suhteita*: kohottaa tuotannon yhteiskunnallistamisastetta; saattaa työn normitus, järjestely ja palkkaus lähemmäksi valtion tuotantolaitoksissa käytännössä olevia muotoja ja normeja; siirtyä taattuun kuukausipalkkaan; laajentaa yhteiskunnallista palvelua (yhteisruokailu, lastenseimet ja -tarhat, muut yleisönpalvelulaitokset jne.).

Tietyissä vaiheissa kollektiivitalouksien yhteistalous saavuttaa sellaisen kehitystason, että sen omista varoista voidaan tyydyttää täydellisesti kollektiivitalonpoikien tarpeet. Tällä pohjalla menettää yksilöllinen aputalous vähitellen taloudellisen merkityksensä. Kun kollektiivitalouksien yhteistalous pystyy täydellisesti korvaamaan kollektiivitalonpoikien yksityisen aputalouden, kun kollektiivitalonpojat itse vakuuttuvat siitä, ettei aputaloudesta ole heille etua, he luopuvat siitä vapaaehtoisesti.

Tuotantovoimien kasvaessa kehittyvät kollektiivitalouksien väliset tuotannolliset yhteydet ja talouden yhteiskunnallistuminen laajenee erillisten kollektiivitalouksien puitteiden ulkopuolelle. On kannatettava sellaista käytäntöä, että kollektiivitaloudet rakentavat yhteisvoimin keskinäisiä tuotanto-, kulttuuri- ja yleisönpalvelulaitoksia, valtion ja kollektiivitalouksien yhteisiä sähköasemia sekä sellaisia

laitoksia, joiden tehtävänä on maataloustuotteiden alustava jalostus, säilytys ja kuljetus, erilainen rakennustoiminta, rakennustarpeiden ja rakennelmien tuotanto jne. Kollektiivitalouksien yhteiskunnallisen vaurauden lisääntyessä ne osallistuvat yhä suuremmassa määrin koko kansan käytössä olevien tuotanto-, kulttuuri- ja yleisöpalvelulaitosten, internaattikoulujen, kerhotalojen, sairaaloiden ja lepokotien rakentamiseen. Kaikki tällainen toiminta, jonka tulee tapahtua vapaaehtoisuuden pohjalla ja sikäli kuin siihen ovat olemassa välttämättömät taloudelliset edellytykset, muuttaa vähitellen kollektiivitaloudellisen ja osuuskunnallisen omistuksen luonteeltaan koko kansan omistukseksi.

Neuvostotiloilla on edessään huomattava kehitystie: niiden on lisättävä jatkuvasti tuotantoa ja parannettava tuotteiden laatua, kohotettava työn tuottavuutta nopeaa vauhtia, alennettava jatkuvasti tuotteiden omakustannushintaa ja lisättävä tuotannon kannattavuutta. Tämä vaatii taloudellisesti tarkoituksenmukaista neuvostotilojen erikoistumista. Niiden osuus kaupunkiväestön elintarvikevarustelussa kasvaa. Niiden on muututtava koneellistetuiksi ja hyvin järjestetyiksi ensiluokkaisiksi viljaa, puuvillaa, lihaa, maitoa, villaa, juurikasveja, hedelmiä ja muita tuotteita valmistaviksi tehtaiksi, kehitettävä kaikin tavoin siemenviljelyä ja rotukarjanhoitoa.

Neuvostotilojen aineellinen ja teknillinen perusta laajenee ja paranee, niiden aineelliset ja kulttuuriolot muuttuvat yhä enemmän kaupunkiolojen kaltaisiksi. Neuvostotilojen johto on yhä suuremmassa määrässä järjestettävä demokraattisille perusteille laajentamalla työläis- ja toimihenkilökollektiivien yleisten kokousten ja tuotantoneuvottelujen osuutta taloudellisten ja sivistyksellisten sekä elinoloja koskevien kysymysten ratkaisemisessa.

Kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen kehittyessä vahvistuvat niiden tuotannolliset yhteydet toisiinsa ja paikallisiin teollisuuslaitoksiin, laajenee niiden yhteistoiminta erilaisten tuotannonalojen järjestämisessä. Se tekee mahdol-

liseksi käyttää vuoden mittaan työvoimaa ja tuotannollisia voimavaroja tasaisemmin ja täydellisemmin, se kohottaa yhteiskunnallisen työn tuottavuutta ja edistää väestön aineellisen elintason ja sivistystason kohoamista. Vähitellen, sikäli kuin se on taloudellisesti tarkoituksenmukaista. muodostuu maataloudellis-teollisia yhtymiä, joissa maatalous ja sen tuotteiden teollinen jalostaminen yhdistyvät elimellisesti toisiinsa, ja samalla kehittyy maatalous- ja teollisuuslaitosten tarkoituksenmukainen erikoistuminen ja yhteistoiminta.

Kollektiivitalouksien ja neuvostotilojen tuotannon kehittyessä ja niissä vallitsevien yhteiskunnallisten suhteiden täydellistyessä maatalous kohoaa korkeammalle asteelle, mikä tekee mahdolliseksi siirtyä kommunistisiin tuotantoihin ja jakamuotoihin. Kollektiivitaloudet kohoavat taloudellisilta ehdoiltaan koko kansan tuotantolaitosten tasolle maataloudessa. Niistä tulee korkealle kehittyneitä koneellistettuja talouksia. Työn korkean tuottavuuden ansiosta kaikista kollektiivitalouksista tulee vakavaraisia, ja kollektiivitalonpoikien toimeentulo on täysin turvattu, kollektiivitalouksien yhteistalous tyydyttää täydellisesti heidän tarpeensa. Heidän käytettävissään tulee olemaan ruokalaitteita, leipomoita, pesuloita, lastenseimiä ja -tarhoja, kerhotaloja, kirjastoja ja urheilukenttiä. Kollektiivitalonpoikien työpalkkio muuttuu samanlaiseksi kuin se on koko kansan tuotantolaitoksissa, he tulevat nauttimaan sosiaalihuoltoa sen kaikissa (eläkkeiden, lomien jne.) muodoissa kollektiivitalouksien ja valtion laskuun.

Kollektiivitalouksien muuttuvat vähitellen suuriksi kaupunkityyppisiksi asutuksiksi, joissa on ajanmukaiset asuintalot, kunnallispalvelu- ja yleisen palvelu-, kulttuuri- ja lääkintälaitokset. Kulttuuri- ja elinolojensa puolesta maaseutuväestö saavuttaa lopulta kaupunkiväestön tason.

Maaseudun ja kaupungin välisten sosiaalisten, taloudellisten, kulttuuri- ja elinolojen eroavuuksien poistaminen tulee olemaan kommunistisen rakennustyön suurimpia saavutuksia.

3. Kansantalouden johtaminen ja suunnittelu

Kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan luominen vaatii talouden johdon ja suunnittelun jatkuvaa parantamista. Suunnittelussa ja talouden johdossa tulee joka kohdassa kiinnittää päähuomio siihen, että materiaali-, työvoima- ja rahavaroja sekä luonnonrikkauksia käytetään mahdollisimman järkiperaisesti ja tuloksellisesti ja vältetään tarpeettomia kulunkeja ja menetyksiä. Taloudellisen rakennustyön ehdoton laki on, että saadaan yhteiskunnan hyödyksi mahdollisimman suuria tuloksia mahdollisimman pienin menoin. Kansantalouden johtoa parannettaessa on hallintokoneisto tehtävä yksinkertaisemmaksi ja kustannuksiltaan halvemmaksi.

Suunnittelun johdossa on ylhäältä alas saakka pidettävä suuntana uuden tekniikan nopeaa kehittämistä ja soveltamista. Kaikilla kansantalouden lohkoilla on kehitettävä yhä pitemmälle ja noudatettava tiukasti tuotantovälineiden käyttöä koskevia tieteellisesti perusteltuja edistyskellisiä normeja.

Puolue antaa ensiarvoisen merkityksen *perussijoitusten tehokkuuden* kohottamiselle, edullisimpien ja taloudellisimpien suuntien valinnalle perusrakennustöissä, mahdollisimman suuren tuotonlisäyksen saamiselle jokaista sijoitettua ruplaa kohden sekä näiden sijoitusten arvonalautuksen aikamäärien supistamiselle. On alituisesti parannettava perussijoitusten rakennetta ja kohotettava niissä kaluston ja koneiden osuutta.

Talouden suunnittelussa ja järjestelyssä tulee olla välttämättömänä ehtona, että perussijoitukset keskitetään ratkaiseville lohkoille, tehdään loppu perussijoituksiin käytävien varojen sirotteluista ja joudutetaan rakenteilla olevien tuotantolaitosten valmistumista.

Tuotteiden laadun järjestelmällinen parantaminen on talouden kehityksen ehdoton vaatimus. Neuvostotuotantolaitosten tuotteiden pitää olla laadullisesti huomattavasti parempia kuin ovat parhaiden kapitalististen tuotantolaitosten tuotteet. Sitä varten on ryhdyttävä laajoihin järjestel-

inällisiin toimenpiteisiin, joihin kuuluu yhteiskunnallinen valvonta, kohotettava tuotteiden laadun osoittimien merkitystä suunnittelussa, tuotantolaitosten työn arvioinnissa ja sosialistisessa kilpailussa.

Kommunistinen rakennustyö edellyttää, että kehitetään kaikin tavoin *demokraattisia hallintoperusteita* sekä lujitetaan ja parannetaan samalla *valtion keskitettyä kansantalouden johtamista*. Yhtenäisen kansantaloussuunnitelman puitteissa laajennetaan vastaisuudessaakin paikallisten elinten ja tuotantolaitosten taloudellista itsenäisyyttä ja oikeuksia, ja suunnittelussa tulee olla yhä suurempi merkitys niillä suunnitelmilla ja ehdotuksilla, joita esitetään alhaalta käsin, alkaen tuotantolaitoksista.

Keskitetyssä suunnittelun johtamisessa on pantava pääpaino kansantaloussuunnitelmien tärkeimpien tavoitteiden suunnitteluun ja niiden täyttämiseen ottamalla kaikin tavoin huomioon alhaaltakäsin tulevat ehdotukset; paikallisten suunnitelmien yhteensopeuttamiseen ja sitomiseen toisiinsa; tieteen ja tekniikan saavutusten sekä parhaan kokemuksen tunnetuksi tekemiseen; valtion yhtenäisen politiikan noudattamiseen teknillisen edistyksen, perussijoitusten, tuotannon sijoittelun, työstä suoritettavan maksun, hintojen ja finanssien suhteen sekä yhtenäisen tilinpito- ja tilastointijärjestelmän soveltamiseen.

Kansantalouden kehityksessä on noudatettava tiukasti *määräsuhteisuutta*, ehkäistävä ajoissa taloudellisten epäsuhteiden ilmaantuminen varaamalla riittävästi taloudellisia reservejä, mikä on taloudellisen kehityksen pysyvästi nopean vauhdin, tuotantolaitosten keskeytyksettömän toiminnan ja kansan hyvinvoinnin jatkuvan kasvun ehto.

Kansantalouden mittasuhteiden suureneminen sekä tieteen ja tekniikan nopea kehitys vaativat kohottamaan suunnittelun, tilinpidon ja tilastoinnin tieteellistä tasoa. Parantamalla suunnitelmien tieteellistä, teknillistä ja taloudellista perustelua tehdään ne varmemmiksi, mikä samalla edellyttää ajoissa tapahtuvaa suunnitelmien oikaisemista ja täsmentämistä niitä toteutettaessa. Suunnittelun tulee

olla keskeytymätöntä, vuosi- ja perspektiivisuunnitelmien liittyä elimellisesti toisiinsa, rahoituksen sekä aineellisten ja teknillisten voimavarojen saannin olla varmaa.

Kommunismien menestyksellisen rakentamisen ehtoihin kuuluu, että talouselämässä noudatetaan tiukkaa ja johdonmukaista kuria, toteutetaan jatkuvasti valvontaa sekä poistetaan päättävästi talouselämässä ilmenevä nurkkakuntaisuus ja itsekäs oman laitoksen tai oman hallintoalan eduista huolehtiminen.

Vastaisuudessaakin on lisättävä *paikallisten elinten* osuutta ja vastuuta talouden johtamisessa, siirrettävä vielä joukko taloudellisen johtotoiminnan tehtäviä yleisliittolaisilta elimiltä tasavaltojen elimille, tasavaltojen elimiltä alueiden elimille ja alueiden elimiltä piirien elimille. On parannettava kansantalousneuvostojen toimintaa, jotka ovat elinkykyisin ja tuotantovoimien nykyistä kehitystasoa vastaava teollisuuden ja rakennustyön johtamismuoto. Samalla kun parannetaan kansantalousneuvostojen työtä taloudellisten hallintopiirien puitteissa, tehostetaan myös talouselinten toiminnan yhteensopeuttamista, jotta voitaisiin järjestää paremmin sellaisten suurten talousalueiden kuin Uralin, Volganvarren, Länsi-Siperian, Itä-Siperian, Kauko-idän, Taka-Kaukasian, Itämerenmaiden, Keski-Aasian ym. suunnitelmallinen kokonaiskehitys.

Sisäisten voimavarojen mobilisoimista sekä perussijoitusten, tuotantovarantojen ja rahavarojen tuoksellisempaa käyttöä varten on laajennettava *tuotantolaitosten aloitteellisuutta* ja toiminnallista itsenäisyyttä valtion suunnitelmavoimavarojen pohjalla. On kohotettava tuotantolaitosten osuutta ja kiinnostusta kehittyneimmän teknillisen kaluston soveltamiseen sekä tuotantokapasiteettien mahdollisimman täydelliseen käyttämiseen.

Talouden johtamisessa on ratkaiseva merkitys sillä, että valitaan, kasvatetaan ja nostetaan esiin kaadereita, jotka johtavat välittömästi tehtaita ja kollektiivitalouksia, järjestävät ja ohjaavat tuotantoa. Yhteiskunnan elämän tärkein piiri on se, missä luodaan aineellisia arvoja. Sen vuoksi

tuotantolaitoksiin on lähetettävä johtavaan työhön parhaimmista.

Niin keskuksessa kuin eri paikkakunnillakin tulee *ammattiliittojen* osallistua yhä laajemmassa mitassa välittömästi ja mitä aktiivisimmin taloussuunnitelmien laatimiseen ja toteuttamiseen, työläisten ja toimihenkilöiden työtä koskevien kysymysten ratkaisemiseen, talouden johtaelinten ja tuotantolaitosten hallintoelinten muodostamiseen. Tuotantolaitosten toimintaa koskevien kysymysten ratkaisemisessa on laajennettava työläis- ja toimihenkilökollektiivien osuutta.

Kommunismia rakennettaessa taloudellisen johtotoiminnan kiinnekohtana on se, että aineellisesti ja moraalisesti kannustetaan pyrkimään hyviin tuotannollisiin saavutuksiin. Työhön innostavat aineelliset ja moraaliset kiihokkeet ovat oikealla tavalla yhdistyneinä suuri rakentava voima taisteltaessa kommunismin puolesta. Mitä lähemmäksi kommunismia päästään, sitä suurempi merkitys on työhön innostavilla moraalisisilla kiihokkeilla, sillä, että yhteiskunta antaa tunnustuksensa saavutetuille tuloksille ja että jokainen tuntee olevansa vastuussa kansan yhteisestä asiasta.

Keskus- ja paikallisjärjestöjen, tuotantolaitosten, kollektiivitalouksien työn suunnittelun ja arvioinnin tulee herättää niissä kiinnostusta korkeampiin suunnitelmatavoitteisiin ja parhaan tuotantokokemuksen mahdollisimman laajaan tunnetuksitekemiseen. Erittäinkin on tuettava sitä, että aloitteellisesti ja menestyksellisesti etsitään ja käytetään uusia mahdollisuuksia tuotannon määrällisten ja laadullisten tavoitteiden kohottamiseen.

On parannettava alati teknillistä normitusta sekä työpalkka- ja palkitsemisjärjestelmää, ruflan avulla tapahtuvaa työn määrän ja laadun kontrollointia sallimatta tasapalkkaisuutta, tehostettava aineellisen kannustamisen kollektiivisia muotoja, jotka kohottavat jokaisen työntekijän kiinnostuneisuutta siitä, että koko tuotantolaitos työskentelisi hyvin.

Kommunistisessa rakennustyössä on käytettävä täydell-

lisesti hyväksi tavara- ja rahasuhteita sen uuden sisällön mukaisesti, joka niille on ominaista sosialismin kaudella. Suurta osaa esittävät tällöin sellaiset taloudellisen kehityksen vipusimet kuin itsekannattavuus, raha, hinta, omakustannushinta, voitto, kauppa, luotto ja finanssit. Kun omistus muuttuu yhtenäiseksi koko kansan kommunistiseksi omistukseksi ja siirrytään kommunistiseen jakojärjestelmään, tavara- ja rahasuhteet käyvät taloudellisesti tarpeettomiksi ja katoavat.

Koko laajamittaisen kommunistisen rakennustyön kaudella valtionbudjetti on esittävä edelleenkin tärkeää osaa yhteiskunnallisen tuoton ja kansantulon jakamisessa. Raha- ja luottojärjestelmä lujittuu edelleen, neuvostovaluutta vakautuu, ruplan ostokyky lisääntyy ja ruplan merkitys kansainvälisellä areenalla muodostuu entistä pysyvämmäksi.

On kaikin tavoin tehostettava taloudellista itsekannattavuutta, pyrittävä tiukkaan taloudellisuuteen ja säästävyyteen, on pyrittävä supistamaan menetyksiä, alentamaan omakustannushintaa ja lisäämään tuotannon kannattavuutta. On parannettava jatkuvasti hintajärjestelmää, muuttamalla sitä kommunistisen rakennustyön tehtäviä, teknillistä edistystä, tuotannon ja kulutuksen kasvua, tuotantokulujen pienenemistä vastaavasti. Hintojen on entistä suuremmassa määrässä kuvastettava yhteiskunnallisesti välttämätöntä työn kulutusta, taattava tuotanto- ja kiertokulumenojen korvautuminen sekä tietty voitto jokaiselle normaalisti toimivalle tuotantolaitokselle. Työn tuottavuuden kasvun ja tuotteiden omakustannushinnan alentamisen pohjalla tapahtuva järjestelmällinen, taloudellisesti perusteltu hintojen alentaminen on perussuuntana hintapolitiikassa kommunismin rakentamisen kaudella.

Neuvostoyhteiskunnalla on käytettävissään valtavan suuret koko kansan varannot. Siitä syystä kansallisrikkauksen säilymistä ja oikeaa käyttöä koskevan tilinpidon ja valvonnan merkitys kasvaa. Säästäväisyys, jokaisen kansalle kuuluvan ruplan tarkoituksenmukainen käyttäminen,

taitava varojen käyttö, suunnitelmallisen johdon ja taloudenpitomenetelmien alituinen parantaminen, järjestyneisyyden ja tietoisien kurinalaisuuden paraneminen ja kansan oma-aloitteisuuden kehittäminen ovat niitä voimanlähteitä, jotka jouduttavat neuvostoyhteiskunnan etenemistä kohti kommunismia.

II. PUOLUEEN TEHTÄVÄT KANSAN AINEELLISEN HYVINVOINNIN KOHOTTAMISEN ALALLA

Neuvostokansa on sankarillisella työllään luonut mahdottoman ja kaikin puolin kehittyneen talouden. Nyt ovat olemassa kaikki mahdollisuudet koko väestön, työläisten, talonpoikien ja sivistyneistön elintason kohottamiseen. NKP asettaa tehtävän, jolla on maailmanhistoriallinen merkitys: *Neuvostoliitossa tulee elintason olla korkeampi kuin missään kapitalistisessa maassa.*

Tämä tehtävä ratkaistaan siten, että a) kohotetaan kunkin työntekijän työstään sen määrän ja laadun mukaan saamaa palkkaa, samalla kun alennetaan vähittäishintoja ja lakkautetaan väestön verotus; b) laajennetaan yhteiskunnallisia kulutusvarantoja, jotka jaetaan yhteiskunnan jäsenten kesken heidän työnsä määrästä ja laadusta riippumatta, ts. maksuttomasti (opetus, lääkärinhoito, eläketurva, lasten ylläpito lastenhoitolaitoksissa, siirtyminen kunnallislaitosten maksuttomaan käyttöön jne.).

Tavaroiden ja palvelusten määrän nopea kasvu, asuintalojen, kulttuuri- ja yleisöpalvelulaitosten rakennustöiden laajeneminen tulee olemaan suurempi kuin väestön reaalityulojen suureneminen.

Neuvostoihmisten toimeentulo tulee olemaan parempi kuin kehittyneissä kapitalistisissa maissa siinäkin tapauksessa, että väestön tulojen keskitaso on sama, sillä Neuvostoliitossa kansantulo jaetaan yhteiskunnan kaikkien jäsenten etujen mukaisesti eikä ole loiseläläluokkia, jotka porvarillisissa valtioissa anastavat itselleen ja tuhlaavat miljoonien työtätekevien ryöväämisellä hankittuja suunnattomia rikkauksia.

Puolue lähtee siitä Leninin johtoajatuksesta, että kommunismin rakentamisen tulee nojata aineellisen kiinnostuksen periaatteeseen. Työtätekevien aineellisten ja sivistyksellisten tarpeiden tyydyttämisen peruslähteenä tulee lähimpien 20 vuoden aikana olemaan edelleenkin työn mukaan maksettava palkka.

Samalla täytyy suurten ja suhteellisen pienten tulojen välisen eron supistua jatkuvasti. Yhä suuremmat joukot ammattitaidottomia työläisiä ja toimihenkilöitä muuttuvat ammattitaitoisiksi, ja ammattitaidon sekä työn tuottavuuden tasossa esiintyvän eron pienenemisestä seuraa vastaavasti palkkatasossa esiintyvien eroavuuksien pieneneminen. Koko väestön elintason kohotessa alempi tulotaso lähenee ylemmää, talonpoikien ja työläisten, alempipalkkaisten ja suu-rempipalkkaisten työtätekevien sekä maan eri alueiden asukkaiden tulojen eroavuus pienenee vähitellen.

Samanaikaisesti, mitä lähemmäksi kommunismia päästään, henkilökohtaiset tarpeet tyydytetään yhä suuremmassa määrässä yhteiskunnallisista kulutusvarannoista, ja nämä kasvavat nopeammin kuin työn mukaan maksettava yksilöllinen palkka. Kommunistiseen jakoon siirrytään täydellisesti sitten, kun työn mukaan tapahtuvan jaon periaate on menettänyt lopullisesti merkityksensä, ts. silloin, kun aineellisia ja kulttuurihyödykkeitä on yllin kyllin ja työ muuttuu yhteiskunnan kaikkien jäsenten ensimmäiseksi elämäntarpeeksi.

**a) Korkean tulo- ja kulutustason
turvaaminen koko väestölle.
Kaupan kehittäminen**

Neuvostoliiton kansantulo kasvaa lähimpien kymmenen vuoden aikana lähes 2,5-kertaiseksi ja 20 vuoden aikana noin 5-kertaiseksi. Reaalitulot lisääntyvät kutakin asukasta kohti laskettuna 20 vuoden aikana enemmän kuin 3,5-kertaisesti. Tällöin lisääntyvät kaikkien työläisten ja toimihenkilöiden reaalitulot (kun otetaan huomioon yhteiskunnalliset varannot) jo ensimmäisenä vuosikymmenenä keskimäärin

yhtä työssä käyvää kohden melkein kaksinkertaisiksi, ja pienipalkkaisten työläis- ja toimihenkilöryhmien tulot kasvavat noin kolminkertaisiksi. Siten ei ensimmäisen kymmenvuotiskauden loppuun mennessä ole maassa enää pieni-palkkaisia työläis- ja toimihenkilöryhmiä.

Kollektiivitalonpoikien työn tuottavuuden nopeamman kohoamisen perusteella heidän reaalitytulonsa lisääntyvät keskimäärin nopeammin kuin työläisten tulot ja kasvavat yhtä työntekijää kohti laskettuna lähimpien 10 vuoden aikana enemmän kuin kaksinkertaisiksi ja 20 vuoden aikana enemmän kuin nelinkertaisiksi.

Sellaisten lukumäärältään suurten neuvostosivistyneis-tön kerrosten kuin insinöörien ja teknikkojen, agronomien ja karjanhoito- ja eläinlääkintätyöntekijäin, opettajien sekä lääkintä- ja kulttuurityöntekijäin palkka kohoaa huomatta-vasti.

Väestön tulojen kasvua vastaavasti *kansan yleinen kulutustaso kohoaa nopeasti*. Koko väestö saa mahdollisuuden tyydyttää kyllänti tarpeensa korkealaatuisen ja monipuolisen ravinnon osalta. Lähiaikoina lisääntyy yleisessä kulutuk-sessa huomattavasti karjataloustuotteiden (lihan, rasvojen, maitotuotteiden), hedelmien ja korkealaatuisten vihannes-ten osuus. Kaikki väestökerrokset saavat riittävästi kor-kealaatuisia yleisiä kulutustarvikkeita: kunnollisia ja kau-niita vaatteita, jalkineita, esineitä, jotka parantavat ja kau-nistavat neuvostoihmisten jokapäiväistä elämää, mukavia ajanmukaisia huonekaluja, entistä parempaa kotitalouska-lustoa, monenlaisia kulttuuritarvikkeita jne. Väestön palve-lua varten valmistetaan huomattavasti enemmän autoja.

Yleisten kulutustarvikkeiden tuotannon tulee tyydyttää täydellisesti niiden kasvava kysyntä ja vastata kysynnässä tapahtuvia muutoksia. Kaikille kulutustarviketuotannon aloille asetetaan ehdottomaksi vaatimukseksi, että tuotteet valmistetaan ajoissa ja väestön moninaisten vaatimusten mukaisesti, ottaen huomioon paikalliset, kansalliset ja il-mastolliset olosuhteet.

Neuvostokauppa, joka on kansan kasvavien tarpeiden

tydyttämisen välttämätön ehto, kehittyä edelleen. Maan kaikilla seuduilla ja asutuksissa järjestetään ajan vaatimuk-
sia vastaavaa kauppatoimintaa, sovelletaan laajassa mitas-
sa yleisöpalvelun edistyksellisimpiä muotoja. Kauppatoi-
minnan aineellinen ja teknillinen pohja — myymälöiden,
varastojen, jäädyttämöjen ja vihannessäilöjen verkosto —
laajenee.

Edelleen kehitetään kulutusosuuskuntia, joiden tehtävänä on parantaa maaseudulla käytävää kauppatoimintaa ja järjestää maataloustuotteiden ylijäämien markkinointi. Myöskin kollektiivitalouksien kauppa säilyttää merkityksensä.

Toisen kymmenvuotiskauden aikana päästään siihen, että aineellisia ja kulttuurihyödykkeitä tulee olemaan yllin kyllin koko väestöä varten, ja luodaan ne aineelliset edellytykset, jotka tekevät mahdolliseksi siirtyä seuraavassa vaiheessa toteuttamaan tarpeiden mukaan tapahtuvan jaon kommunistista periaatetta.

b) Asunto-ongelman ratkaiseminen ja elinolojen järjestäminen

NKP asettaa tehtäväksi neuvostokansan hyvinvoinnin kohottamisen polttavimman ongelman, asunto-ongelman, ratkaisemisen. Ensimmäisellä kymmenvuotiskaudella tehdään maassa loppu asuntovajauksesta. Ne perheet, jotka elävät vielä liian ahtaissa ja huonoissa asunnoissa, saavat uudet asunnot. Seuraavan kymmenvuotiskauden päättyessä tulee jokaisella perheellä, nuoret parit mukaan lukien, olemaan ajanmukainen asunto, joka vastaa hygienian ja sivistyneen elämän vaatimuksia. Vanhanmalliset talonpoikaistalot korvataan enimmältä osaltaan uusilla ajanmukaisilla taloilla, tai missä se on mahdollista, uusitaan suorittamalla tarpeellinen kunnostus. Toisen kymmenvuotiskauden aikana asuntojen käyttö tulee vähitellen kaikille kansalaisille maksuttomaksi.

Suuren merkityksen saavat kaupunkirakennustyö, rakennustaide ja -suunnittelu, joiden avulla luodaan ajanmu-

kaisia, mukavia, rakennustöiden ja käytön kannalta taloudellisia kaupunkeja ja muita asutuksia, tuotanto-, asuin- ja julkisia rakennuksia. Kaupunkien ja asutusten tulee muodostaa järkiperäinen ja täydellinen kokonaisuus, johon kuuluvat tuotantovyöhykkeet, asuntoalueet, yhteiskunnallisten ja kulttuurilaitosten verkosto, yleisönpalvelulaitokset, liikennelaitos, insinööritaidolliset laitteet ja voimatalous, jotka suovat parhaat edellytykset ihmisten työlle, elämälle ja levolle.

Lähikaudella toteutetaan laaja kaikkien kaupunkien ja työläisasutusten kunnallinen rakennus- ja ajanmukaistamisohjelma, mikä edellyttää niiden täydellistä sähköistämistä, riittävää kaasuhuoltoa, varustamista puhelimilla, kunnallisen liikenteen järjestämistä sekä vesijohto- ja viemäriverkoston rakentamista, kaupunkien ja muiden asutusten terveydellisten olosuhteiden jatkuvaa parantamista tarkoittavia erilaisia toimenpiteitä, muun muassa puistoistutusta ja vesitystöitä, päättävää toimintaa ilman, maaperän ja veden saastumista vastaan. Yhä laajemmassa mitassa tullaan rakentamaan pieniä ja keskikokoisia ajanmukaisia kaupunkeja, mikä tekee mahdolliseksi elinehtojen parantamisen ja tervehdyttämisen.

Kunnallisten liikennevälineiden (raitiovaunujen, linja-autojen, johdinautojen, metron) käyttö tulee toisen kymmenvuotiskauden aikana maksuttomaksi ja sen loppuun mennessä tulee maksuttomaksi myös veden ja kaasun käyttö sekä lämmitys.

e) Työajan lyhentäminen ja työolojen jatkuva parantaminen

Lähimpien 10 vuoden aikana siirrytään *6-tuntiseen työpäivään*, jolloin viikossa on yksi vapaapäivä, tai *35-tuntiseen työviikkoon*, jolloin viikossa on kaksi vapaapäivää. Maan alla suoritettavissa töissä ja terveydelle vaarallisilla tuotannonaloilla siirrytään 5-tuntiseen työpäivään tai 30 tunnin viisipäiväiseen työviikkoon.

Seuraavalla kymmenvuotiskaudella aletaan työn tuottavuuden vastaavan kohoamisen pohjalla siirtyä vieläkin lyhyempään työviikkoon.

Neuvostoliitosta tulee siten maa, jossa työpäivä on maailman lyhin ja samalla tuottavin ja parhaiten korvattu. Työtätekevilla tulee olemaan huomattavasti enemmän vapaata aikaa, mikä tarjoaa heille lisää mahdollisuuksia kulttuuritasonsa ja teknillisen sivistyksensä kohottamiseen.

Samalla kun lyhennetään työpäivää, pidennetään työtätekevien palkallisia vuosilomia. Kaikkien työläisten ja toimihenkilöiden loma-ajan vähimmäismäärä pitenee vähitellen kolmeksi viikoksi ja sittemmin kuukaudeksi. Myös kollektiivitalonpojat tulevat ajanoloon saamaan palkallisen vuosiloman.

Työolojen kaikkinaisen tervehdyttäminen ja helpottaminen on tärkeimpiä tehtäviä kansan elintason kohottamisessa. Kaikki tuotantolaitokset varustetaan ajanmukaisilla työturvallisuuslaitteilla ja niissä luodaan terveelliset, hygieeniset olosuhteet, jotka ovat omiaan poistamaan työtapaturmat ja ammattisairaudet. Vähitellen lakkautetaan tuotantolaitoksissa yövuorot, lukuunottamatta niitä, missä teknologinen prosessi tai väestönpalvelu vaatii ympäri vuorokauden jatkuvaa työtä.

d) Terveystenhoito ja eliniän pidentäminen

Sosialistinen valtio on ainoa valtio, joka ottaa huolehtia koko väestön terveyden suojelusta ja jatkuvasta parantamisesta. Se saadaan aikaan useilla yhteiskunnallistaloudellisilla ja lääketieteellisillä toimenpiteillä. Toteutetaan laaja ohjelma, jonka tarkoituksena on tautien ehkäiseminen ja jyrkkä vähentäminen, joukkoluontoisten tartuntatautien poistaminen ja eliniän jatkuva pidentäminen.

Kaupunki- ja maaseutuväestön tarpeet tyydytetään täydellisesti korkeatasoisen lääkitäpalvelun osalta. Tämän tehtävän täyttäminen vaatii laajamittaista lääkitälaitosten, muun muassa sairaaloiden ja parantoloiden rakentamista, kaikkien lääkitälaitosten varustamista ajanmu-

kaisilla laitteilla ja koko maan väestön ottamista lääkärintalouden piiriin. Erikoista huomiota tulee kiinnittää äitiys- ja lastensuojelulaitosten verkoston laajentamiseen kaupungeissa ja maaseudulla (synnytyslaitokset, neuvolat, lastenparantolat ja -sairaalat, terveystalot jne.).

Nykyisen maksuttoman lääkärintalouden lisäksi myös parantolahoito ja lääkkeet tulevat sairaille ilmaisiksi.

Jotta väestö saisi mahdollisuuden levätä kaupunkien ulkopuolella, sinne rakennetaan lepokoteja, täysihoteloita, hotelleja ja matkailumajoja, joita työtätekevät voivat käyttää kohtuullisesta maksusta ja myös palkintona sekä erinäisin huojennuksin tai maksuttomasti.

Puolue pitää eräänä tärkeimpänä tehtävänä nuoren polven kasvattamista varhaisesta lapsuudesta alkaen ruumiillisesti voimakkaaksi, fyysiseltä ja henkisesti kunnoltaan sopusuhteisesti kehittyneeksi. Tämä vaatii joukkourheilun ja liikuntakasvatuksen kaikinpuolista edistämistä, mm. kouluissa, ja entistä laajempien väestökerrosten, varsinkin nuorison vetämistä mukaan liikuntaharrastuksen piiriin.

**e) Perhe-olojen ja naisen aseman parantaminen.
Lasten ja työkyvyttömiä ylläpito
yhteiskunnan kustannuksella**

On tehtävä loppu viimeisistäkin naisen eriarvoisuuden jäänteistä kotiloissa, luotava kaikki sosiaaliset edellytykset sille, että nainen voisi samalla olla onnellinen äiti ja osallistua aktiivisesti ja luovalla tavalla yhteiskunnalliseen työhön ja kansalaistoimintaan sekä tieteiden ja taiteiden harrastamiseen. Naisille on annettava suhteellisesti helpompaa ja samalla kyllin hyvin palkattua työtä. Äitiyslomia pidennetään.

On luotava edellytykset naisten työn vähenemiselle ja helpottumiselle kotitaloudessa ja edelleen mahdollisuudet tämän työn korvaamiseen perheen aineellisten jokapäiväisten elämäntarpeiden tyydyttämisen yhteiskunnallisilla muodoilla. Tässä tarkoituksessa tulevat kotitaloudessa laajalti käyttöön ajanmukaiset ja halvat kotitalouskoneet ja laitteet

sekä sähkökojeet; lähivuosina tyydytetään täydellisesti väestön tarpeet yleisönpalvelulaitosten osalta.

Erikoista huomiota vaatii *yhteisruokalaverkoston* laajentaminen, mm. tuotanto- ja muissa laitoksissa sekä suurissa asuinrakennuksissa toimivien ruokaloiden lukumäärän lisääminen siten, että väestön tarpeet tyydytetään täydellisesti. On parannettava perusteellisesti asiakkaiden palvelua ja tuotteiden laatua ruokaloissa, jotta ateriat niissä olisivat maukkaita ja ravitsevia ja tulisivat perheille huokeammiksi kuin kotona valmistetut ruoat. Yhteisruokailulaitosten tuotteiden hinnat alenevat nopeammin kuin kauppaverkostossa myytävien elintarvikkeiden hinnat. Kaiken tämän ansiosta yhteisruokailu pystyy lähimpien 10—15 vuoden kuluessa pääsemään vallitsevaksi kotioiloissa tapahtuvaan ruokailuun verrattuna.

Toisen kymmenvuotiskauden aikana aletaan siirtyä maksuttomaan yhteisruokailuun (päivällisiin) tuotanto- ja muissa laitoksissa ja tuotannossa työskenteleville kollektiivitalonpojille.

Onnellisen lapsuuden turvaaminen jokaiselle lapselle on kommunistisen yhteiskunnan rakentamisessa tärkeimpiä ja ylevimpiä tehtäviä. Lastenhoitolaitosten verkoston jatkuva laajentaminen luo edellytykset sille, että yhä useammat perheet ja seuraavan kymmenvuotiskauden aikana kaikki perheet voivat mikäli haluavat pitää lapsiaan maksuttomasti lastenhoitolaitoksissa. Puolue katsoo välttämättömäksi tehdä kaiken voitavansa, jotta jo lähivuosina voitaisiin täydellisesti tyydyttää esikoululaitosten tarve.

Kaupungeissa ja maaseudulla saadaan täysin tarpeellinen määrä maksuttomasti käytettävissä olevia lastenseimiä, lastentarhoja, leikkikenttiä, päiväkotikouluja, pioneerileirejä; rakennetaan joukkomitassa internaattikouluja, joissa lasten ylläpito on maksuton; kaikissa kouluissa järjestetään maksuttomat lämpimät aamiaiset, otetaan käytäntöön jatkettu koulupäivä, jolloin oppilaat saavat maksuttoman päivällisen; annetaan ilmaiseksi koulupuku ja opiskeluvälineet.

Sitä mukaa kuin kansantulo kasvaa, ottavat valtio, ammattiliitot ja kollektiivitaloudet vähitellen 20-vuotiskauden kuluessa huolehtiakseen aineellisesti kaikista kansalaisista, jotka ovat menettäneet työkykynsä joko vanhuuden tai invaliditeetin johdosta. Myös kollektiivitalonpojat tulevat saamaan avustusta sairastumistapauksissa ja menettäessään työkykynsä, samoin vanhuuseläkettä; vanhuus- ja invalidieläkkeet suurenevat. Kaupungeissa ja maaseudulla perustetaan vanhuksia ja invalideja varten laaja verkosto ajanmukaisia hoitokoteja, joihin voidaan sijoittaa kaikki halukkaat ja joissa ylläpito on maksuton.

Puolueen viitoittamien, kansan aineellisen hyvinvoinnin kohottamista tarkoittavien tehtävien täyttämisen tuloksena Neuvostoliitto pääsee huomattavan pitkälle tarpeiden mukaan tapahtuvan jaon kommunistisen periaatteen käytännöllisessä toteuttamisessa.

Kaksikymmenvuotiskauden päättyessä muodostavat yhteiskunnalliset kulutusvarannot yhteensä noin puolet väestön reaalityulojen summasta. Se tekee mahdolliseksi järjestää yhteiskunnan kustannuksella:

- lasten maksuttoman ylläpidon lastenhoitolaitoksissa ja internaattikouluissa (mikäli vanhemmat sitä haluavat);
- työkyvyttömiä aineellisen ylläpidon;
- maksuttoman opiskelun kaikissa oppilaitoksissa;
- kaikkien kansalaisten maksuttoman lääkärin hoidon, lääkkeet ja sairaiden parantolahoito mukaan luettuina;
- asuntojen ja kunnallisen palvelun maksuttoman käytön;
- kunnallisten liikennevälineiden maksuttoman käytön;
- eräiden yleisöpalvelumuotojen maksuttoman käytön;
- maksujen jatkuvan alentamisen ja osittain maksuttoman lepokotien, täysihoidoloiden ja matkailumajojen sekä urheilulaitosten käytön;
- yhä laajemmassa mitassa avustuksia, huojennuksia ja stipendejä väestölle (avustuksia yksinäisille ja monen lapsen äideille, stipendejä ylioppilaille);
- asteittaisen siirtymisen maksuttomaan yhteisruokai-

luun (päivällisiin) tuotanto- ja muissa laitoksissa sekä tuotannossa työskenteleville kollektiivitalonpojille.

Täten neuvostovaltio antaa koko maailmalle esimerkin ihmisen kasvavien aineellisten ja sivistyksellisten tarpeiden todella täydellisestä, kaikinpuolisesta tyydyttämisestä. Neuvostoihmisten elintaso kohoaa sitä pikemmin, mitä nopeammin kehitetään maan tuotantovoimia ja kohotetaan työn tuottavuutta ja mitä suurempaa luovaa tarmoa neuvostokansa osoittaa.

Viitoitettu ohjelma voidaan täyttää menestyksellisesti rauhan oloissa. Kansainvälisen tilanteen vaikeutuminen ja siitä johtuva puolustusmenojen välttämätön lisääntyminen voi viivästyttää kansan elintason kohottamista tarkoittavien suunnitelmien toteuttamista. Kansainvälisten suhteiden normalisoiminen pysyvästi, sotilasmenojen supistaminen ja varsinkin yleinen ja täydellinen aseistariisunta valtioiden välisen vastaavan sopimuksen perusteella tekisivät mahdolliseksi kohottaa työtätekevien elintaso huomattavasti enemmän kuin on suunniteltu.

Neuvostokansan elintason kohottamiseen tähtäävän suurenmoisen ohjelman täyttämislä on oleva maailmanhistoriallinen merkitys. Puolue kehottaa neuvostokansaa uurastamaan sitkeästi ja innokkaasti. Jokaisen työtätekevän tulee täyttää velvollisuutensa kommunistisen yhteiskunnan rakennustyössä ja taistelussa kansan elintason kohottamista tarkoittavan ohjelman toteuttamisen puolesta.

III. PUOLUEEN TEHTÄVÄT VALTIOLLISEN RAKENNUSTYÖN ALALLA JA SOSIALISTISEN DEMOKRATIAN EDELLEEN KEHITTÄMISESSÄ

Sosialistisen vallankumouksen synnyttämä proletariaatin diktatuuri on esittänyt maailmanhistoriallista osaa turvatessaan sosialismin voiton Neuvostoliitossa. Samalla se on sosialismin rakennustyön prosessissa itsekin muuttunut. Riistäjäloukkien tultua hävitetyiksi on niiden vastarinnan

lannistamistehtävä käynyt tarpeettomaksi. Sosialistisen valtion päätehtävät — taloudellis-organisatoriset sekä kulttuuri- ja kasvatustehtävät — ovat laajentuneet kaikin puolin. Sosialistinen valtio on astunut kehityksessään uuteen vaiheeseen. Valtio on alkanut kehittyä koko kansan käsittävaksi sosialistisen yhteiskunnan uurastajien järjestöksi. Proletaarinen demokratia on muuttunut yhä suuremmassa määrässä koko kansan sosialistiseksi demokratiaksi.

Työväenluokka on historian ainoa luokka, joka ei aseta tavoitteekseen valtansa ikuistamista.

Varmistettuaan sosialismin — kommunismin ensimmäisen vaiheen — täydellisen ja lopullisen voiton ja yhteiskunnan siirtymisen kommunismin laajamittaiseen rakennustyöhön, proletariaatin diktatuuri on siten täyttänyt historiallisen tehtävänsä ja käynyt sisäisen kehityksen tehtävien kannalta katsoen Neuvostoliitossa tarpeettomaksi. Valtio, joka syntyi proletariaatin diktatuurin valtiona, on muuttunut uudessa, nykyisessä vaiheessa koko kansan valtioksi, koko kansan etuja ja tahtoa ilmentäväksi elimeksi. Koska työväenluokka on neuvostoyhteiskunnan edistyksellisin ja järjestynein voima, se esittää johtavaa osaa myös laajamittaisen kommunistisen rakennustyön kaudella. Työväenluokka on täyttänyt yhteiskunnan johtajan tehtävänsä, kun kommunismi tulee rakennetuksi, jolloin luokat katoavat.

Puolue lähtee siitä, että työväenluokan diktatuuri käy tarpeettomaksi jo ennen kuin valtio kuoleutuu. Koko kansan järjestönä valtio säilyy kommunismin täydelliseen voittoon saakka. Kansan tahtoa ilmentäessään sen tehtävänä on järjestää kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan luominen, sosialististen suhteiden muuttaminen kommunistisiksi, valvoa työn ja kulutuksen määrää, huolehtia kansan elintason kohoamisesta, suojella neuvostokansalaisten oikeuksia ja vapauksia, sosialistista oikeusjärjestystä ja sosialistista omaisuutta, kasvattaa kansanjoukkoja tietoisuuden kurinalaisuuden ja kommunistisen työhön suhtautumisen hengessä, varmistaa luotettavasti maan puolustus ja turvallisuus, kehittää veljellistä yhteistoimintaa sosialistis-

ten maiden kanssa, puolustaa maailmanrauhaa ja ylläpitää normaaleja suhteita kaikkiin maihin.

Sosialistisen demokratian kaikinpuolinen laajentaminen ja kehittäminen, kaikkien kansalaisten aktiivinen osallistuminen valtion hallintoon, taloudellisen ja kulttuurirakennustyön johtamiseen, valtiokoneiston toiminnan parantaminen ja sen toiminnan entistä tehokkaampi valvonta kansan taholta — sellainen on sosialistisen valtiolaitoksen kehityksen pääsuunta kommunismin rakentamisen kaudella. Sosialistisen demokratian kehittyessä edelleen valtiovallan elimet muuttuvat vähitellen yhteiskunnallisen itsehallinnon elimiksi. Entistä suuremmassa mitassa toteutetaan leninläistä demokraattisen sentralismin periaatetta, joka takaa keskitetyn johdon oikean yhdistymisen paikallisten elinten aloitteellisuuden mahdollisimman suureen kehitykseen, liitotasavaltojen oikeuksien laajentumiseen ja joukkojen luovan aktiivisuuden kasvuun. On lujitettava kurinalaisuutta, valvottava jatkuvasti hallintokoneiston kaikkien osien toimintaa, tarkastettava neuvostovallan päätösten ja lakien täytäntöönpanoa, kohotettava jokaisen työntekijän vastuuta niiden tinkimättömästä ja ajallaan tapahtuvasta toimeenpanosta.

1. Neuvostot ja valtion hallinnon demokraattisten periaatteiden kehittäminen

Kommunistisen rakennustyön aikana saavat yhä suuremman merkityksen neuvostot, jotka ovat muodostuneet koko kansaa käsittäväksi järjestöksi, kansan yhtenäisyyden ohennoitumaksi. Neuvostot, joissa yhtyvät sekä valtio- että kansalaisjärjestön piirteet, esiintyvät yhä enemmän kansalaisjärjestöinä, joiden toimintaan joukot osallistuvat välittömästi ja laajassa mitassa.

Puolue katsoo välttämättömäksi parantaa kansanedustuksen muotoja ja kehittää neuvostovaalijärjestelmän demokraattisia perusteita.

Neuvostojen edustajaehdokkaista asetettaessa on taattava mahdollisuus ehdokkaiden henkilökohtaisten ominai-

suuksien ja pätevyiden laajaan ja monipuoliseen pohdintaan kokouksissa ja lehdistössä, jotta voitaisiin valita ansiokkaimmat ja arvovaltaisimmat.

Neuvostojen työn parantamiseksi ja uusien voimien virtaamiseksi niihin siinä mielessä, että *yhä uudet sadattuhannet ja miljoonat työtätekevät kävisivät valtionhallinnon koulun*, on tarkoituksenmukaista, että joka kerta vaaleja toimitettaessa uusitaan vähintään kolmannes neuvostojen jäsenistöstä.

Jotta johtolimiin saataisiin *yhä enemmän pystyviä henkilöitä ja estettäisiin sellainen mahdollisuus, että valtion hallintoelimien jotkut työntekijät käyttäisivät väärin valtaa*, puolue pitää tarpeellisena *johtuelinten kokoonpanon järjestelmällistä uusimista*. On tarkoituksenmukaista ottaa periaatteeksi, että valtakunnallisten, tasavaltojen ja paikallisten elinten johtohenkilöt voidaan yleensä valita toimeensa enintään kolmeksi perättäiseksi toimikaudeksi. Niissä tapauksissa, joissa työntekijäin henkilökohtaiset kyvyt tekevät yleisen mielipiteen mukaan hänen toimintansa jatkumisen johtolimessä hyödylliseksi ja tarpeelliseksi, hänet voidaan valita uudelleen. Tällöin vaali katsotaan päteväksi vain sillä ehdolla, että ehdokasta ei ole valittu yksinkertaisella enemmistöllä, vaan että hän on saanut vähintään kolme neljänestä annetuista äänistä.

Puolue katsoo mitä tärkeimmäksi tehtäväksi sosialistisen demokratian periaatteiden täydellistämisen ja ehdottoman noudattamisen. Täydessä laajuudessaan on saatettava voimaan: neuvostojen ja niiden jäsenten säännöllinen tilinteko toiminnastaan valitsijoille; valitsijain oikeus kutsua ennen toimikauden päättymistä pois edustajansa, jotka eivät ole osoittautuneet luottamuksen arvoisiksi; julkisuus, kaikkien tärkeiden valtion hallintoa, taloudellista ja kulttuurirakennustyötä koskevien kysymysten vapaa ja kaikinpuolinen käsittely neuvostojen kokouksissa; toimeenpanevien vallanelinten, alimmista ylimpiin saakka, säännöllinen selonteko toiminnastaan neuvostojen kokouksissa; näiden elinten työn tarkastus ja niiden toiminnan valvonta; edus-

tajien esiin nostamien kysymysten järjestelmällinen käsittely neuvostoissa; neuvosto-, talous- ja muiden järjestöjen toiminnassa esiintyvien epäkohtien arvostelu.

Jokainen neuvoston jäsen on velvollinen osallistumaan aktiivisesti valtiolliseen toimintaan ja suorittamaan tiettyjä tehtäviä. Neuvostojen vakinaisten valiokuntien merkitys kasvaa. Korkeimpien neuvostojen vakinaisten valiokuntien tehtävänä on valvoa järjestelmällisesti ministeriöiden, hallintojen sekä kansantalousneuvostojen toimintaa ja edistää aktiivisesti vastaavan Korkeimman Neuvoston tekemien päätösten täytäntöönpanoa. Lainsäädäntöelinten työn parantamiseksi ja toimeenpanevien elinten toiminnan valvonnan tehostamiseksi edustajat on aika ajoin vapautettava palvelustehtävistään, jotta he voisivat osallistua valiokuntien työhön.

Paikallisten neuvostojen vakinaisten valiokuntien ratkaistavaksi on siirrettävä vähitellen yhä enemmän sellaisia kysymyksiä, jotka ovat nyt toimeenpanoelimiin kuuluvien hallintojen ja osastojen toimivallassa.

Työtätekevien edustajien paikallisten neuvostojen (paikallisen itsehallinnon) oikeuksia laajennetaan. Ne tulevat ratkaisemaan lopullisesti kaikki paikallisuontoiset kysymykset.

Erikoista huomiota ansaitsee piirien johtoportaan lujittaminen. Sitä mukaa kuin kollektiivitaloudellinen ja osuuskunnallinen omistus lähenee koko kansan omistusta, muodostuu vähitellen yksi demokraattinen elin, joka johtaa kaikkia piirin toimivaltaan kuuluvia tuotantolaitoksia, järjestöjä ja virastoja.

Kansalaisjärjestöt ja työtätekevien yhteenliittymät tulevat osallistumaan entistä laajemmassa mitassa neuvostovaltion edustuselinten lainsäädäntötoimintaan. Ammattiliitoille, kommunistiselle nuorisoliitolle ja muille yhteiskunnallisille joukkojärjestöille on myönnettävä lainsäädäntöä koskeva aloiteoikeus, ts. oikeus tehdä niitä edustavien yleisliittolaisten ja tasavaltaa käsittävien elinten kautta lakiehdotuksia.

Työtätekevien osallistuminen merkitykseltään yleisvaltakunnallisten, samoin kuin paikallisten laki- ja päätösehdotusten käsittelyyn on saatava yleiseksi käytännöksi. Tärkeimmät lakiehdotukset on alistettava yleiseen kansanäänestykseen (referendumiin).

NKP antaa suuren merkityksen valtiokoneiston toiminnan parantamiselle, sillä siitä riippuu monessa suhteessa maan kaikkien voimavarojen oikea käyttö ja työtätekevien sivistyksellisiä ja jokapäiväisen elämän tarpeita koskevien kysymysten ajallaan tapahtuva ratkaisu. Neuvostokoneiston täytyy olla yksinkertainen, pätevä, halpa ja joustava eikä siinä saa ilmetä mitään virkavaltaisuutta, tyhjää muodollisuutta tai vitkuttelua.

Tärkeä keino tämän tehtävän ratkaisemisessa on *alituisen valvonta sekä valtion että yhteiskunnan taholta*. Leninin ohjeiden mukaan täytyy olla pysyväisesti toimimassa valvontaelimiä, joissa valtion suorittama valvonta niin keskuksessa kuin eri paikkakunnillakin yhdistyy yhteiskunnalliseen tarkkailuun. Puolue katsoo kansan valvontaelinten suorittaman tarkkailun tehokkaaksi keinoksi, jonka avulla laajat kansanjoukot vedetään mukaan hoitamaan valtion asioita, valvomaan laillisuuden tarkkaa noudattamista, keinoksi, jonka avulla parannetaan valtiokoneistoa, kitketään pois virkavaltaisuus ja toteutetaan ajallaan työtätekevien ehdotukset.

Sosialistisen valtion koneisto palvelee kansaa ja on tili-velvollinen kansalle. Työntekijäin vastuuttomuudelle, vallan väärinkäytölle ja virkavaltaisuudelle on pantava päättävästi sulkua ja sellaisesta on rangaistava ankarasti, henkilöön katsomatta. Neuvostoihmisten velvollisuus on suojella laillisuutta ja oikeusjärjestystä, olla leppymätön väärinkäytöksiä kohtaan ja taistella niitä vastaan.

Puolue pitää välttämättömänä kehittää edelleenkin *hallinnon* demokraattisia perusteita. Valinnallisuus ja tilivelvollisuus edustuselimille ja valitsijoille on periaate, joka on vähitellen ulotettava koskemaan myös kaikkia valtioelinten johtohenkilöitä.

On johdettava asiat siihen, että paikallinen valtiokoneis-

to supistuisi, että yhä laajemmat joukot totuttautuisivat hallintotyöhön ja että työ tässä koneistossa lakkaisi tulevaisuudessa olemasta erityinen ammatti.

Samalla kun jokaisen johtavan työntekijän henkilökohtainen vastuunalaisuus hänelle uskotusta tehtävästä säilyy ehdottomasti, on valtio- ja talouskoneiston kaikkien portaiden työssä johdonmukaisesti toteutettava kollegiaalisuutta.

Mitä laajimman demokraattisuuden tulee yhdistyä työtätekevien toverikurin ehdottomaan noudattamiseen ja auttaa tämän kurin lujittamista, sekä alhaalta että ylhäältä käsin tapahtuvan valvonnan toteuttamista. Pääasia kaikkien valtiolielmien toiminnassa on organisaatiotyö joukkojen keskuudessa, työntekijäin oikea valinta, heidän pätevyytensä tarkastus ja arviointi käytännöllisten tekojen perusteella sekä johtavien elinten antamien tehtävien ja päätösten tosiasiallisen täytäntönnäkönnön valvonta.

Suuren merkityksen saa jatkuva *socialistisen oikeusjärjestyksen lujittaminen*, niiden oikeusnormien kehittäminen yhä täydellisemmiksi, jotka sääntelevät taloudellis-organisatorista sekä kulttuuri- ja kasvatustyötä ja edistävät kommunistisen rakennustyön tehtävien ratkaisemista ja yksilön kaikinpuolista täydellistä kehittymistä.

Kommunismiin siirtyminen merkitsee yksilön vapauden ja neuvostokansalaisten oikeuksien kaikinpuolista kehitystä. Sosialismi on antanut ja taannut työtätekeville mitä laajimmat oikeudet ja vapaudet. Kommunismi antaa työtätekeville uusia suuria oikeuksia ja mahdollisuuksia.

Puolue asettaa tehtäväksi taata *socialistisen laillisuuden* tiukan noudattamisen, oikeusjärjestyksen kaikkinaisten rikkomusten poisjuurimisen, rikollisuuden ja kaikkien sitä synnyttävien syiden hävittämisen.

Oikeudenkäyttö Neuvostoliitossa tapahtuu täysin lain mukaan. Se perustuu todella demokraattiselle pohjalle: tuomarien ja kansanlautamiesten valinnallisuuteen ja tilivelvollisuuteen, oikeuteen kutsua heidät pois tehtävästään ennen toimikauden päättymistä, oikeusasioiden käsittelyn julkisuuteen, kansalaisjärjestöjä edustavien syyttäjien ja puo-

lustajien osallistumiseen oikeuden istuntoihin, samalla kun tuomioistuimen, tutkinto- ja kuulusteluelimien on noudatettava mitä tiukimmin laillisuutta ja oikeudenkäyntinormeja. Oikeudenkäytön demokraattiset perusteet kehittyvät edelleen yhä täydellisemmiksi.

Kommunismia rakentavassa yhteiskunnassa ei saa olla sijaa lainrikkomuksille eikä rikollisuudelle. Mutta niin kauan kuin rikollisuutta vielä ilmenee, on rangaistava ankaraasti henkilöitä, jotka tekevät yhteiskunnalle vaarallisia rikoksia, rikkovat sosialistisen yhteiselämän sääntöjä eivätkä halua elää rehellisesti, tekemällä työtä. Päähuomio tulee kiinnittää rikosten ehkäisemiseen.

Työtätekevien aineellisen toimeentulon, kulttuuritason ja tietoisuuden kohoaminen luo kaikki edellytykset sille, että hävitetään lopullisesti rikollisuus ja otetaan lopulta rikoslain säättämien rangaistusten tilalle yhteiskunnalliset vaikutus- ja kasvatustoimenpiteet. Sosialismin oloissa voi jokainen työuralta suistunut ihminen palata jälleen hyödylliseen työhön.

Valtio- ja kansalaisjärjestöjen koko järjestelmä kasvat-
taa työtätekeviä velvollisuuksien vapaaehtoisen tunnollisen täyttämisen hengessä ja johtaa siihen, että oikeudet ja velvollisuudet sulautuvat elimellisesti yhteen kommunistisen yhteiselämän yhtenäisiksi normeiksi.

2. Kansalaisjärjestöjen merkityksen jatkuva kasvu. Valtio ja kommunismi

Kommunismin laajamittaisen rakennustyön kaudella kasvaa kansalaisjärjestöjen merkitys. Erikoisesti kasvaa *ammattiliittojen* merkitys hallintotyön ja taloudenpidon kouluna, kommunismin kouluna. Puolue myötävaikuttaa siihen, että ammattiliitot tehostaisivat toimintaansa talouden johtamisen alalla tekemällä vakinaisista tuotantoneuvotteluista entistä aktiivisempia elimiä, jotka auttavat parantamaan tuotantolaitoksen työtä ja tuotannon valvontaa. Ammattiliittojen tehtävänä on:

— huolehtia alituisesti joukkojen kommunistisen tietoi-

suuden kohottamisesta, toimia kommunistisen työn kilpailun järjestäjänä, auttaa työtätekeviä saamaan tottumusta valtion ja yhteiskunnan asioiden hoitamisessa, osallistua aktiivisesti työn ja kulutuksen määrän valvontaan;

— kehittää työläisten ja toimihenkilöiden aktiivisuutta, innostaa heitä taisteluun herkeämättömän teknillisen edistyksen, työn tuottavuuden jatkuvan kohottamisen sekä valtion suunnitelmien ja tehtävien täyttämisen ja ylittämisen puolesta;

— huolehtia alituisesti työläisten ja toimihenkilöiden ammattitaidon kohottamisesta, työ- ja elinehtojen parantamisesta sekä suojella työtätekevien aineellisia etuja ja oikeuksia;

— edistää asuntojen, kulttuuri- ja yleisönpalvelulaitosten rakennussuunnitelmien täyttämistä, yhteisruokailun ja kauppatoiminnan, sosiaalivakuutuksen sekä parantola- ja kylpylälaitosten toiminnan parantamista;

— valvoa yhteiskunnallisten kulutusvarantojen käyttöä sekä kaikkien työtätekeviä välittömästi palvelevien laitosten toimintaa;

— parantaa työtätekevien kulttuuripalvelua ja lepomahdollisuuksia, kehittää liikuntakasvatusta ja urheilua.

Yhä suuremman merkityksen saa *kommunistinen nuorisoliitto* nuorison omatoimisena kansalaisjärjestönä, joka auttaa puoluetta kasvattamaan nuorisoa kommunismin hengessä, vetämään nuorison mukaan uuden yhteiskunnan käytännölliseen rakennustyöhön ja kasvattamaan kaikin puolin kehittyneiden ihmisten sukupolven, joka tulee elämään, työskentelemään ja hoitamaan yhteiskunnan asioita kommunismin vallitessa. Puolue pitää nuorisoa luovana, rakentavana voimana, joka osallistuu koko neuvostokansan taisteluun kommunismin puolesta.

Kommunistisen nuorisoliiton tulee osoittaa entistä enemmän aloitteisuutta kaikilla elämän aloilla, kehittää nuorisossa aktiivisuutta ja työskankaruutta. Kommunististen nuorisoliittojärjestöjen toiminnassa keskeisimpänä tehtävänä on kasvattaa nuorisoa rajattoman uskolliseksi kotimaalle,

kansalle, kommunistiselle puolueelle ja kommunismin asialle, olemaan aina valmiina työhön yhteiskunnan hyväksi ja kaikkien vastuksien voittamiseen, kohottaa nuorukaisten ja neitosten yleisen ja teknillisen sivistyksen tasoa. Kommunistisen nuorisoliiton pyhä velvollisuus on valmistaa nuorisoa puolustamaan sosialistista kotimaata, kasvattaa uhrautuvia isänmaanystäviä, jotka kykenevät torjumaan päättävästi jokaisen vihollisen hyökkäyksen. Kommunistinen nuorisoliitto kasvattaa nuorisoa kommunistisen moraalin periaatteiden ja normien tiukan noudattamisen hengessä. Kommunistisen nuorisoliiton tulee koulussa ja pioneerijärjestössä vaikuttamalla osallistua aktiivisesti elämänhaluisen, työteliään sekä ruumiillisesti ja henkisesti terveen sukupolven kasvattamiseen.

Yhä suuremman merkityksen saa *osuustoiminta* — kollektiivitaloudet, kulutusosuuskunnat, asuntorakennusosuuskunnat ja muut osuustoimintajärjestöt — eräänä muotona, jossa joukot vedetään mukaan kommunistiseen rakennustyöhön, niiden kommunistisen kasvattamisen muotona ja yhteiskunnallisen itsehallinnon kouluna.

Kehittyvät myös muut työtätekevien yhteiskunnalliset yhdistykset: tieteelliset ja tieteellis-teknilliset seurat, tieteelliset valistusseurat, järkiperaistajain ja keksijain järjestöt, kirjallisuus-, taide- ja lehdistötyöntekijain liitot, kulttuuri-, valistus- ja urheilujärjestöt.

Puolue katsoo kansalaisjärjestöjen mitä tärkeimmäksi tehtäväksi kehittää kaikin tavoin työkilpailua ja edistää kommunistisia työmuotoja, kohottaa jatkuvasti työtätekevien aktiivisuutta kommunismin rakentamisessa ja huolehtia joukkojen aineellisen aseman ja olojen parantamisesta sekä heidän kasvavien henkisten tarpeittensa tyydyttämisestä. Kansalaisjärjestöt on saatava entistä laajemmin osallistumaan kulttuuri-, terveydensuojelu- ja sosiaalihuoltolaitosten johtamiseen ja lähivuosina niiden huostaan tulee siirtää elokuva- ym. teattereiden, kerhotalojen, kirjastojen ja muiden nykyään valtion hallussa olevien kulttuuri- ja valistuskaitosten johtaminen; on laajennettava näiden järjestö-

jen toimintaa yleisen järjestyksen, varsinkin kansan järjestyksien ja toverioikeuksien lujittamisessa.

Kansalaisjärjestöjen omatoimisuuden kehittämistä silmällä pitäen puolue katsoo välttämättömäksi supistaa edelleenkin niiden palkallista henkilökuntaa alhaalta ylös saakka ja uusia sääntömääräisissä vaaleissa noin puolet kunkin yhteiskunnallisen elimen jäsenistöstä. On katsottava tarkoituksenmukaiseksi, että kansalaisjärjestöjen johtavat työntekijät valitaan yleensä enintään kahdeksi toimikaudeksi peräkkäin.

Sosialistisen valtiolaitoksen kehitys johtaa vähitellen sen muuttumiseen yhteiskunnan *kommunistiseksi itsehallinnoksi*, jossa yhtyvät neuvostot, ammattiliitot, osuustoimintajärjestöt ja työtätekevien muut joukkojärjestöt. Tämä prosessi merkitsee jatkuvaa demokratian kehittämistä, mikä takaa yhteiskunnan kaikille jäsenille mahdollisuuden osallistua aktiivisesti yhteiskunnan asioiden hoitoon. Yhteiskunnalliset tehtävät, jotka ovat samantapaisia valtion nykyisten talous- ja kulttuurielämän johtamistehtävien kanssa, säilyvät kommunisminkin vallitessa, muuttaen muotoaan ja täydellistyen yhteiskunnan kehitystä vastaavasti. Noiden tehtävien luonne ja suorittamistavat ovat kuitenkin erilaiset kuin sosialismin aikana. Elimet, jotka huolehtivat suunnittelusta, tilinpidosta, talouden johdosta sekä kulttuurin kehityksestä ja ovat nykyään valtion elimiä, menettävät poliittisen luonteensa ja niistä tulee yhteiskunnallisen itsehallinnon elimiä. Kommunistinen yhteiskunta on oleva järjestyneisyydeltään korkeatasoinen, työihmisten yhteisö. Muodostuvat yhtenäiset yleisesti tunnustetut kommunistisen yhteiselämän säännöt, joiden noudattaminen tulee kaikkien ihmisten sisäiseksi tarpeeksi ja tottumukseksi.

Historian kehitys johtaa kiertämättömästi valtion kuoleutumiseen. Valtion täydellistä kuoleutumista varten ovat tarpeen sekä sisäiset edellytykset — korkealle kehittyneen kommunistisen yhteiskunnan loppuunrakentaminen — että ulkoiset edellytykset — sosialismin voitto ja lujittuminen kansainvälisellä areenalla.

3. Neuvostoliiton asevoimien ja puolustuskuntoisuuden lujittaminen

Saaden koko neuvostokansan yksimielisen kannatuksen Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue puolustaa ja suojelee horjumatta sosialismin saavutuksia ja maailmanrauhaa sekä taistelee herkeämättä ihmiskunnan vapauttamiseksi lopullisesti hyökkäyssodista. Neuvostovaltion ulkopolitiikan johtavana periaatteena on ollut ja on leniniläinen yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomaisen rinnakkainolon periaate.

Neuvostoliitto pyrkii päättävästi ajamaan läpi ehdotuksensa, jotka koskevat tiukan kansainvälisen valvonnan alaisena suoritettavaa yleistä täydellistä aseistariisuntaa. Mutta imperialistiset valtiot kieltäytyvät itsepintaisesti hyväksymästä näitä ehdotuksia ja lisäävät voimaperäisesti aseistustaan. Ne eivät halua mukautua sosialistisen maailmanjärjestelmän olemassaoloon, vaan puhuvat avoimesti mielettömistä suunnitelmistaan, Neuvostoliiton ja muiden sosialististen valtioiden hävittämisestä sodan avulla. Se velvoittaa kommunistista puoluetta, asevoimia, valtion turvallisuuselimiä, Neuvostoliiton kaikkia kansoja osoittamaan heikentymätöntä valppautta rauhan vihollisten hyökkäyshankkeiden suhteen ja olemaan aina rauhanomaisen työn vartiassa, aina valmiina puolustamaan aseellisesti kotimaataan.

Puolue lähtee siitä, että niin kauan kuin imperialismi säilyy, on olemassa myös hyökkäyssotien vaara. NKP pitää sosialistisen isänmaan puolustamista, Neuvostoliiton puolustuskunnan ja Neuvostoliiton asevoimien mahdin lujittamista puolueen ja koko neuvostokansan pyhänä velvollisuutena, sosialistisen valtion mitä tärkeimpänä tehtävänä. Neuvostoliitto katsoo kansainväliseksi velvollisuudekseen varmistaa yhdessä muiden sosialististen maiden kanssa koko sosialistisen leirin luotettavan puolustuksen ja turvallisuuden.

Sisäisten olojen kannalta Neuvostoliitto ei tarvitse ar-

meijaa. Mutta koska imperialistisen leirin taholta uhkaava sodan vaara on edelleenkin olemassa eikä ole saatu aikaan täydellistä ja yleistä aseistariisuntaa, NKP katsoo tarpeelliseksi pitää neuvostovaltion puolustuskuntoa ja sen asevoimien taisteluvälineitä sellaisella tasolla, että voidaan murskata päättävästi ja täydellisesti jokainen vihollinen, joka rohkenee kajota neuvostokotimaahan. Neuvostovaltio on huolehtiva siitä, että sen asevoimat ovat voimakkaat, että niiden käytettävissä on kaikkia kotimaan puolustamiseen tarvittavia uusimpia välineitä — atomi- ja lämpöydinase sekä ohjuksia kaikille toimintataville ja että ne pitävät tarvittavalla tasolla sotatekniikan ja aseistuksen kaikki lajit.

Puolue kasvattaa kommunisteja ja kaikkia neuvostoihmisiä siinä hengessä, että he olisivat aina valmiit puolustamaan sosialistista isänmaataan ja rakastaisivat omaa armeijaansa. Puolue tulee kaikin tavoin edistämään yhteiskunnallisten maanpuolustusjärjestöjen toimintaa. Isänmaan puolustaminen ja palvelu Neuvostoliiton asevoimissa on neuvostokansalaisen suuri ja kunniakas velvollisuus.

NKP tekee kaikkensa, jotta Neuvostoliiton asevoimat olisivat selvästi jäsentynyt ja hyvin toimiva elimistö, että niiden järjestyneisyys ja kuri olisivat korkealla tasolla ja että ne täyttäisivät mallikelpoisesti puolueen, hallituksen ja kansan niille asettamat tehtävät, olisivat joka hetki valmiit antamaan murskaavan vastaiskun imperialistisille hyökkääjille. Neuvostoliiton asevoimien kehittämisen tärkeimpiä periaatteita on yksilöllinen johtovalta.

Puolue huolehtii alituisesti siitä, että armeijalle ja laivastolle koulutetaan neuvostokansan parhaimmistosta kommunismin asialle rajattoman uskollisia komentajavoimia sekä poliittisia ja teknillisiä kaadereita. Puolue pitää välttämättömänä, että päällystö opiskelee sitkeästi marxilais-leniniläistä teoriaa, että se saa korkeatasoisen sotilasteknillisen koulutuksen, että se vastaa nykyajan sotateorian ja käytännön kaikkia vaatimuksia ja lujittaa sotilaskuria. Kaikki neuvostosotilaat on kasvatettava rajattoman

uskollisiksi kansalleen ja kommunismin asialle, heidän on oltava valmiit antamaan kaikki voimansa ja tarvittaessa henkensäkin sosialistisen kotimaan puolustamiseksi.

Sotilaallisen rakennustyön pohjimmainen perusta on kommunistisen puolueen toteuttama asevoimien johto, puoluejärjestöjen merkityksen ja vaikutuksen tehostaminen armeijassa ja laivastossa. Puolue kiinnittää heikentymätöntä huomiota järjestävän ja suuntaavan vaikutuksensa voimistamiseen armeijan, ilmavoimien ja laivaston koko elämässä ja toiminnassa, asevoimien henkilökunnan liittämiseen kommunistisen puolueen ja neuvostohallituksen ympärille, armeijan ja kansan yhtenäisyyden lujittamiseen, soturien kasvattamiseen miehuullisuuden, uljuuden ja sankaruuden hengessä, Neuvostoarmeijan ja muiden sosialististen maiden armeijoiden taisteluystävyyden hengessä, siinä hengessä, että he olisivat joka hetki valmiit puolustamaan kommunismia rakentavaa Neuvostomaata.

IV. PUOLUEEN TEHTÄVÄT KANSALLISTEN SUHTEIDEN ALALLA

Sosialismin oloissa kansakunnat kukoistavat ja niiden suvereniteetti lujittuu. Kansakuntien kehitys ei tapahdu kansallisen eripuraisuuden, kansallisen rajoittuneisuuden ja itsekkyyden tehostamisen tietä kuten kapitalismin vallitessa, vaan niiden lähentymisen, veljellisen keskinäisavun ja ystävyyden tietä. Uusien teollisuuskeskusten syntyminen, luonnonrikkauksien löytäminen ja niiden hyväksikäyttö, uudismaiden viljelyynotto ja kaikkien liikennemuotojen kehittyminen lisäävät väestön liikkuvuutta ja myötävaikuttavat Neuvostoliiton kansojen kaissakäymisen laajenemiseen. Neuvostotasavalloissa elävät yhdessä ja uurastavat sovussa monien eri kansallisuuksien edustajat. Neuvostoliiton puitteissa menettävät liittotasavaltojen rajat yhä suuremmassa määrässä entisen merkityksensä, sillä kaikki kansakunnat ovat yhdenvertaisia, niiden elämä rakentuu

yhtenäiselle sosialistiselle perustalle ja jokaisen kansan aineelliset ja henkiset tarpeet tyydytetään yhtäläisesti, elintu-
tuuden yhteisyys on liittänyt ne kaikki yhdeksi perheeksi ja ne kulkevat yhdessä samaan päämäärään — kommunis-
miin. Eri kansallisuuksiin kuuluvilla neuvostoihmisillä on kehittynyt yhteisiä henkisiä piirteitä, jotka ovat uuden-
tyyppisten yhteiskunnallisten suhteiden synnyttämiä ja joissa ovat olemoittuneet Neuvostoliiton kansojen parhaim-
mat perinteet.

Laajamittainen kommunismin rakentaminen merkitsee Neuvostoliiton kansallisten suhteiden kehityksessä uutta vaihetta, jolle on luonteenomaista kansakuntien jatkuva lähentyminen toisiinsa ja niiden täydellisen yhtenäisyyden saavuttaminen. Kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan rakentaminen johtaa neuvostokansojen entistä kiinteämpään yhteenliittymiseen. Aineellisten ja henkisten rikkauksien vaihto kansakuntien välillä vilkastuu yhä enemmän ja jokaisen tasavallan panos kommunistisen rakennustyön yhteiseen asiaan kasvaa. Luokkien välisten eroavuuksien tasoittuminen ja kommunististen yhteiskunnallisten suhteiden kehittyminen lisäävät kansakuntien sosiaalista yhtäläisyyttä, myötävaikuttavat yhteisten kommunististen piirteiden muodostumiseen kulttuurin, moraalin ja elintapojen alalla ja lujittavat kansakuntien välistä luottamusta ja ystävyyttä.

Kommunismin voittaessa Neuvostoliitossa kansakunnat lähenevät entisestäänkin toisiaan, niiden taloudellinen ja aatteellinen yhteisyys kasvaa ja niille ominaiset yhteiset kommunistiset henkiset piirteet kehittyvät. Kansallisten, varsinkin kielellisten eroavuuksien tasoittuminen on kuitenkin huomattavasti pitkälisempi prosessi kuin luokka-eroavuuksien tasoittuminen.

Kaikki kommunistisen rakennustyön kulussa heräävät kansallisia keskinäissuhteita koskevat kysymykset puolue ratkaisee proletaarisen internationalismin kannalta leniniläisen kansallisuuspolitiikan järkähtämättömän toteuttamisen pohjalta. Puolue ei salli kansallisten erikoisuuksien

jättämistä huomion ulkopuolelle eikä myöskään niiden paisuuttelua.

Puolue asettaa kansallisten suhteiden alalla seuraavat tehtävät:

a) On jatkettava Neuvostoliiton kaikkien kansakuntien ja kansallisuuksien talouden ja kulttuurin kaikinpuolista kehittämistä, edistettävä niiden entistä läheisempää veljelistä yhteistyötä ja keskinäistä avunantoa, yhteenliittymistä ja lähentymistä kaikilla elämän aloilla ja pyrittävä lujittamaan kaikin tavoin Neuvostoliittoa; on käytettävä täydessä mitassa ja kehitettävä entistä täydellisemmiksi kaikkia Neuvostoliiton kansojen kansallisen valtiolaitoksen muotoja.

b) Taloudellisella alalla on pidettävä edelleenkin suuntana neuvostotasavaltojen talouden kaikinpuolista kehittämistä, on suoritettava tuotannon järkiperäinen sijoittelu ja luonnonrikkauksien suunnitelmallinen käyttö, parannettava tasavaltojen välistä sosialistista työnjakoa yhdistämällä ja yhtenäistämällä niiden työponnistukset, sovittaen oikealla tavalla yhteen koko valtakunnan ja kunkin neuvostotasavallan edut. Lähtien siitä, että liittotasavaltojen olkeuksien laajentaminen talouden johtamisessa on tuottanut varsin myönteisiä tuloksia, voidaan edelleenkin toteuttaa samantapaisia toimenpiteitä huomioiden, että kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan luominen vaatii neuvostotasavaltojen entistä kiinteämpää keskinäistä yhteyttä ja avunantoa. Mitä kiinteämmässä kanssakäynnissä kansakunnat ovat ja mitä paremmin ymmärretään koko kansaa koskevat tehtävät, sitä menestyksellisemmin voiteaan nurkkakuntaisuuden ja kansallisen itsekkyyden ilmaukset.

Kommunistisen rakennustyön tehtävien menestykselistä ratkaisemista ja taloudellisen toiminnan yhteensopeuttamista silmällä pitäen voidaan tietyillä vyöhykkeillä perustaa tasavaltojen yhteisiä talouselimiä (varsinkin sellaisen kysymysten kuin kastelun, yhtenäisen voimaverkon luomisen, liikenteen jne. alalla).

Puolue tulee edelleenkin noudattamaan politiikkaa, joka takaa kaikille kansakunnille ja kansallisuuksille tosiasiallisen yhdenvertaisuuden, ottaen täydellisesti huomioon niiden edut ja kiinnittäen erikoista huomiota niihin seutuihin, jotka kaipaavat nopeampaa kehittämistä. Hyödykkeet, joiden määrä kommunistisen rakennustyön edistyessä kasvaa, on jaettava oikeudenmukaisesti kaikkien kansakuntien ja kansallisuuksien kesken.

c) On pyrittävä siihen, että Neuvostoliiton kansojen sosialistinen kulttuuri kukoistaisi jatkuvasti kaikin puolin. Laajamittainen kommunistinen rakennustyö ja kommunismin ideologian uudet voitot rikastuttavat Neuvostoliiton kansojen kulttuuria, joka on sisällöltään sosialistista ja muodoltaan kansallista. Kansakuntien ja kansallisuuksien aatteellinen yhtenäisyys ja niiden kulttuurillinen läheneminen tehostuu. Sosialististen kansakuntien kehityksen historiallinen kokemus osoittaa, että kansalliset muodot eivät kangistu pysyväisiksi, vaan muuttuvat, täydellistyvät ja lähenyvät toisiaan vapautuen kaikesta vanhentuneesta, joka on ristiriidassa uusien elämänolojen kanssa. On kehityksessä kansainvälinen kulttuuri, joka on yhteistä kaikille Neuvostoliiton kansakunnille. Jokaisen kansakunnan kulttuurilaarteistoon kertyy jatkuvasti uusia luomuksia, jotka saavat kansainvälisen luonteen.

Pitäen Neuvostoliiton kansojen kulttuurin sosialistisen sisällön kehittämistä merkitykseltään ratkaisevana puolue edistää niiden jatkuvaa keskinäistä kulttuurillista rikastuttamista ja lähenemistä, kulttuurin kansainvälisen pohjan lujittumista ja siten kommunistisen yhteiskunnan yhtenäisen yleisinhimillisen kulttuurin muodostumista. Samalla kun puolue vaalii kunkin kansan edistyksellisiä perinteitä ja saattaa ne kaikkien neuvostoihmisten omaisuudeksi, se kehittää kaikin tavoin uusia, kaikille kansakunnille yhteisiä kommunismin rakentajien vallankumouksellisia perinteitä.

d) On edelleenkin turvattava Neuvostoliiton kansojen

kielten vapaa kehitys ja Neuvostoliiton jokaisen kansalaisen täydellinen vapaus puhua mitä kieltä tahansa sekä kasvattaa ja kouluttaa sillä lapsiaan, sallimatta mitään etuoikeuksia, rajoituksia tai pakotusta jonkin kielen käyttämiseen nähden. Kansojen veljellisen ystävyuden ja keskinäisen luottamuksen vallitessa kansalliset kielet kehittyvät tasa-arvoisuuden ja toistensa rikastuttamisen pohjalla.

Sillä seikalla, että käytännössä opiskellaan äidinkielen ohella vapaaehtoisesti venäjän kieltä, on myönteinen merkitys, koska se edistää keskinäistä kokemusten vaihtoa ja auttaa jokaista kansakuntaa ja kansallisuutta pääsemään osalliseksi Neuvostoliiton kaikkien muiden kansojen kulttuurisaavutuksista ja maailmankulttuurista. Venäjän kieli on tosiasiallisesti muodostunut yleiskieleksi, jonka avulla Neuvostoliiton kaikki kansat ovat keskinäisessä kanssakäymisessä ja yhteistyössä.

e) Kansallisten suhteiden alalla on noudatettava edelleenkin *internationalismin* periaatteita, *lujitettava* kansojen ystävyyttä, joka on sosialismin tärkeimpiä aikaansaannoksia; käytävä leppymätöntä taistelua kaikkia *nationalismin* ja *shovinismin* ilmauksia ja jäänteitä vastaan, kansalliseen rajoittuneisuuteen ja erikoisaseman saavuttamiseen, menneisyyden ihannoimiseen ja kansojen historiassa esiintyneiden yhteiskunnallisten ristiriitojen hämäämiseen tähtääviä pyrkimyksiä vastaan, kommunistista rakennustyötä haittaavia tottumuksia ja tapoja vastaan. Kommunistisen rakennustyön mittasuhteiden laajeneminen vaatii kansakuntien kesken tapahtuvaa jatkuvaa työntekijävoimien vaihtoa. Mitään kansallista eristäytymistä eri kansallisuuksiin kuuluvien työntekijäin kasvattamisessa ja käyttämisessä ei neuvostotasavalloissa voida suvaita. *Nationalismin* ilmausten poistaminen on kaikkien Neuvostoliiton kansakuntien ja kansallisuuksien etujen mukaista. Jokainen neuvostotasavalta voi jatkuvasti kukoistaa ja lujittua vain Neuvostoliiton *sozialististen veljeskansojen* suuressa perheessä.

V. PUOLUEEN TEHTÄVÄT IDEOLOGIAN, KASVATUKSEN, OPETUKSEN, TIETEEN JA KULTTUURIN ALALLA

Neuvostoyhteiskunta on saavuttanut suurta menestystä kehittäessään joukkoja sosialistisesti ja kasvattaessaan aktiivisia sosialismin rakentajia. Mutta sosialistisen järjestelmän voitettuakin säilyy ihmisten tajunnassa ja käytöksessä kapitalismin jäänteitä, jotka jarruttavat yhteiskunnan eteenpäinmenoa.

Ideologisesta työstä tulee yhä voimakkaampi tekijä taistelussa kommunismin voiton puolesta. Mitä tietoisempia ovat yhteiskunnan jäsenet, sitä täydellisemmin ja laajemmin ilmenee heidän luova aktiivisuutensa kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan rakentamisessa sekä kommunististen työmuotojen ja ihmisten välisten uusien suhteiden kehittämisessä ja siis sitä nopeammin ja menestyksellisemmin ratkaistaan kommunismin rakentamisen tehtäviä.

Puolue pitää ideologisen työn alalla nykyvaiheessa pääasiana sitä, että kaikkia työtätekeviä kasvatetaan korkean aatteellisuuden hengessä, uskollisiksi kommunismille, että heidät kasvatetaan suhtautumaan kommunistisesti työhön ja yhteiskunnalliseen talouteen, että voitetaan täydellisesti porvarilliset katsomukset ja tottumukset, taataan yksilön kaikinpuolinen ja sopusuhtainen kehitys sekä luodaan todella rikas henkinen kulttuuri. Erittäin suurimerkityksisenä puolue pitää varttuvan sukupolven kasvattamista.

Uuden ihmisen muovautuminen tapahtuu hänen osallisuudessaan aktiivisesti kommunismin rakentamiseen, kehitettäessä talous- ja yhteiskuntaelämän kommunistisia perusteita sekä puolueen, valtion ja kansalaisjärjestöjen suoritaman kasvatustyön vaikutuksesta, missä lehdistö, radio, elokuvat ja televisio esittävät tärkeää osaa. Sitä mukaa kuin luodaan yhteiskuntajärjestyksen kommunistisia muotoja, elämään, työhön ja ihmisten välisiin suhteisiin juurtuu yhä voimakkaammin ja vankemmin kommunistinen aatteellisuus

ja opitaan käyttämään järkipäisesti kommunismin antimia. Yhteiskunnan jäsenten yhteinen suunnitelmallisesti järjestetty työ, heidän jokapäiväinen osallistumisensa valtion ja yhteiskunnan asioiden hoitoon, kommunististen suhteiden — toverillisen yhteistyön ja keskinäisen tuen — kehittyminen uudistavat ihmisten tietoisuuden kollektivismin, työteliäisyyden ja humanismin hengessä.

Työtätekevien kommunistisen tietoisuuden kohoaminen edistää työläisten, kollektiivitalonpoikien ja sivistyneistöni jatkuvaa aatteellista ja poliittista yhteenliittymistä, heidän asteittaista sulautumistaan yhtenäiseksi kommunistisen yhteiskunnan työihmisten kollektiiviksi.

Puolue asettaa seuraavat tehtävät:

1. Kommunistisen tietoisuuden kasvattamisen alalla

a) *Tieteellisen maailmankatsomuksen muovaaminen.* Sosialismin oloissa ja kommunistisen yhteiskunnan rakentamisen aikana, jolloin talouden alkuvoimaisen kehityksen tilalle on tullut tuotannon ja kaiken yhteiskuntaelämän tietoinen järjestäminen, jolloin teoriaa toteutetaan joka päivä käytännössä, saa ensiarvoisen merkityksen neuvostoyhteiskunnan kaikkien uurastajien tieteellisen maailmankatsomuksen muotoaminen marxismin-leninismillä pohjalla, joka on ehyt ja yhtenäinen filosofisten, talousopillisten ja yhteiskunnallis-poliittisten katsomusten järjestelmä. Puolue asettaa tehtäväksi koko väestön kasvattamisen tieteellisen kommunismin hengessä pyrkien siihen, että työtätekevät käsittäisivät syvällisesti maailmankehityksen kulun ja näköalat, arvioisivat oikein kotimaiset ja kansainväliset tapahtumat, rakentaisivat tietoisesti elämää kommunistiseen tapaan. Jokaisen ihmisen käyttäytymisessä, jokaisen kollektiivin ja järjestön toiminnassa tulee kommunististen aatteiden ja kommunististen tekojen liittyä elimellisesti toisiinsa.

Elämän esiinnostamien uusien ongelmien teoreettinen selvittely ja ajallaan tapahtuva käytännöllinen ratkaisemi-

nen ovat yhteiskunnan menestyksellisen kommunismin eteenpäin välttämätön ehto. Teorian on vastedeskin valaistava tietä käytännölle, autettava näkemään ja voittamaan esteet ja vaikeudet, jotka haittaavat kommunismin menestyksellistä rakentamista. Puolue pitää erittäin tärkeänä velvollisuutenaan marxilais-leniniläisen teorian jatkuvaa kehittämistä neuvostoyhteiskunnan elämän uusien ilmiöiden sekä maailman vallankumouksellisen työväen- ja vapausliikkeen kokemusten tutkimisen ja yleistämisen pohjalla sekä teorian ja kommunistisen rakennustyön käytännön luovaa toisiinsa yhdistämistä.

b) *Työkasvatus.* Kasvatustyössä puolue panee pääpainon siihen, että yhteiskunnan kaikkia jäseniä kasvatetaan suhtautumaan työhön kommunistisesti. Työnteko yhteiskunnan hyväksi on jokaisen ihmisen pyhä velvollisuus. Kaikenlainen yhteiskunnan hyväksi tehty työ, niin ruumiillinen kuin henkinenkin, on kunniaa ja arvossa. Työtätekevien kasvatuksessa on pidettävä esikuvana mallikelpoista työntekoa ja yhteiskunnallisen talouden esimerkillistä hoitoa.

Kaiken mitä ihminen tarvitsee elääkseen ja kehittyäkseen luo työ. Siksi jokaisen työkykyisen ihmisen on osallistuttava hänen elämälleen ja toiminnalleen sekä yhteiskunnan hyvinvoinnille välttämättömien välineiden luomiseen. Ihminen, joka ottaisi yhteiskunnalta joitakin hyödykkeitä osallistumatta itse työhön, olisi toisten kustannuksella elävä loisolio.

Kommunistisessa yhteiskunnassa ihminen ei voi olla tekemättä työtä. Sitä ei salli hänen tietoisuutensa eikä yleinen mielipide. Työ kykyjen mukaan on tuleva yhteiskunnan kaikkien jäsenten tottumukseksi, ensimmäiseksi elämäntarpeeksi.

c) *Kommunistisen moraalien vakiintuminen.* Kommunismiin siirryttäessä kasvaa yhä enemmän moraalisten perusteiden merkitys yhteiskunnan elämässä, moraalisen tekijän vaikutusala laajenee ja vastaavasti pienenee ihmisten välisen suhteiden hallinnollisen sääntelyn merkitys. Puolue suosii kansalaisten kaikenmuotoisen tietoisuuden itsekurin

Ilmauksia, jotka ovat omiaan lujittamaan ja kehittämään kommunistisen yhteiselämän perussääntöjä.

Kommunistit eivät hyväksy riistäjien luokkamoraalia, vaan asettavat vanhan maailman kieronkasvaneiden, itsekäiden katsomusten ja tottumusten vastapainoksi kommunistisen, kaikkein oikeudenmukaisimman ja ylevimmän moraalin, joka ilmentää koko työtätekevän ihmiskunnan etuja ja ihanteita. Tavalliset siveellisyyden ja oikeudenmukaisuuden normit, joita riistäjien valtakaudella on runneltu ja rikottu julkeasti, kommunismi tekee niin yksilöiden kuin kansojenkin välisissä suhteissa noudatettaviksi järkkymättömiksi elämänohjeiksi. Kommunistiseen moraaliin sisältyvät tärkeimmät yleisinhimillisen moraalin normit, joita kansanjoukot ovat kehittäneet vuosituhansien kuluessa taistellessaan yhteiskunnallista sortoa ja paheita vastaan. Erittäin tärkeä merkitys yhteiskunnan moraaliosassa kehityksessä on työväenluokan vallankumouksellisella moraalilla. Sosialismia ja kommunismia rakennettaessa kommunistista moraalia rikastuttavat uudet periaatteet ja uusi sisältö.

Puolue katsoo, että *kommunismien rakentajan moraalisaännöstöön* kuuluvat seuraavat siveellisyydenperiaatteet:

— uskollisuus kommunismin asialle, rakkaus sosialistista synnyinmaata ja sosialismin maita kohtaan;

— tunnollinen työnteko yhteiskunnan hyväksi: ken ei työtä tee, hänen ei syömänkään pidä;

— jokaisen huolenpito yhteiskunnallisen omaisuuden säilymisestä ja kartuttamisesta;

— yhteiskunnallisen velvollisuuden selvä tajuaminen, leppymätön suhtautuminen yhteiskunnan etujen loukkamiseen;

— kollektivismi ja toverillinen keskinäisapu: jokainen kaikkien ja kaikki yhden puolesta;

— humaniset ihmisten väliset suhteet ja keskinäinen kunnioitus: ihminen on toisen ihmisen ystävä, toveri ja veli;

— rehellisyys ja totuudellisuus, siveellinen puhtaus, vaatimattomuus yhteiskunnallisessa ja yksityiselämässä;

— keskinäinen kunnioitus perheessä, huolenpito lasten kasvatuksesta;

— suvaitsematon suhtautuminen epäoikeudenmukaisuuteen, toisten kustannuksella elämiseen, epärehellisyyteen, kiipeilyyn ja etuiluun;

— Neuvostoliiton kaikkien kansojen ystävyys ja veljeys, suvaitsematon suhtautuminen kansallisuus- ja rotuvierokuntaan;

— leppymättömyys kommunismin, rauhan ja kansojen vapauden vihollisia kohtaan;

— veljellinen solidaarisuus kaikkien maiden työtätekevien, kaikkien kansojen kanssa.

d) *Proletaarisen internationalismin ja sosialistisen isänmaallisuuden kehittäminen.* Puolue tulee kasvattamaan herkeämättä neuvostoihmisiä proletaarisen internationalismin hengessä ja edistämään kaikin keinoin työtätekevien kansainvälisen solidaarisuuden lujittumista. Kehittäessään neuvostokansan isänmaanrakkautta puolue lähtee siitä, että sosialismin maailmanjärjestelmän muodostuttua sosialistisen yhteiskunnan kansalaisten isänmaanrakkautta olennoituu uskollisuudessa heidän omaa synnyinmaataan ja koko sosialististen maiden ystävyysliittoa kohtaan. Sosialistiseen isänmaanrakkauteen ja sosialistiseen internationalismiin sisältyy elimellisesti proletaarinen solidaarisuus kaikkien maiden työväenluokkaa, työtätekeviä kohtaan. Puolue taistelee vastedeskin sitkeästi porvarillisen nationalismin, rotuvihan ja kosmopolitismien taantumuksellista ideologiaa vastaan.

e) *Ihmisyksilön kaikinpuolinen ja sopusuhtainen kehitys.* Kommunismiin siirtymisen kaudella on yhä enemmän mahdollisuuksia *sopusuhtaisen, henkisesti rikkaan, moraalisesti puhtaan ja ruumiillisesti täydellisen uuden ihmisen kasvattamiseen.*

Yksilön kaikinpuolisen kehityksen ovat tehneet mahdolliseksi sellaiset historialliset sosiaaliset saavutukset kuin riiston, työttömyyden ja kurjuuden poistaminen sekä ihmisen syrjinnän lopettaminen sukupuolen, syntyperän, kan-

sallisuuden tai rodun perusteella. Kaikilla yhteiskunnan jäsenillä on yhtäläiset mahdollisuudet tehdä luovaa työtä ja hankkia sivistystä. Yhteiskunta- ja perhe-elämästä katoavat ihmisten väliset riippuvuus- ja eriarvoisuussuhteet. Yhteiskunta suojelee jokaisen kansalaisen ihmisarvoa. Jokaiselle taataan yhtäläinen vapaus valita työala ja ammatti yhteiskunnan edut huomioon ottaen. Sitä mukaa kuin aineelliseen tuotantoon käytetty aika supistuu, saadaan laajemmat mahdollisuudet kykyjen ja lahjojen kehittämiseen tuotannon, tieteen, tekniikan, kirjallisuuden ja taiteen alalla. Ihmiset alkavat käyttää vapaa-aikansa entistä enemmän yhteiskunnalliseen toimintaan, kulttuuriharrastuksiin, henkiseen ja ruumiilliseen kehitykseen, tieteelliseen, teknilliseen ja taiteelliseen luovaan työhön. Liikuntakasvatus ja urheilu saavat vankan jalansijan ihmisten jokapäiväisessä elämässä.

f) *Kapitalismin jäänteiden poistaminen ihmisten tietoisuudesta ja käyttäytymisestä.* Puolue katsoo kommunistisen kasvatustyön oleelliseksi osaksi taistelun porvarillisen ideologian ja moraalin ilmauksia, yksityisomistuksellisen mentaliteetin jäänteitä, taikauskkoa ja ennakkoluuloja vastaan.

Suuri merkitys taistelussa menneisyyden jäänteitä sekä individualismin ja itsekkyyden ilmauksia vastaan on kansalaispiireillä ja yleisen mielipiteen vaikutuksella sekä arvostelun ja itsearvostelun kehittämällä. Porvarillisten katsomusten, tapojen ja tottumusten tärkeimmäksi hävittämiskeinoksi muodostuu vähitellen yhteiskunnanvastaisten tekojen toverillinen tuomitseminen. Erittäin suuri kasvattava merkitys on oleva esimerkillisellä käyttäytymisellä yhteiskunnallisessa ja yksityiselämässä sekä esimerkillisellä yhteiskunnallisen velvollisuuden täyttämällä.

Puolue käyttää aatteellisia vaikutuskeinoja kasvattaakseen ihmisiä tieteellisen materialistisen maailmankatsomuksen hengessä, voittaakseen uskonnolliset ennakkoluulot, sallimatta uskovaisten tunteiden loukkaamista. On harjoitettava järjestelmällisesti laajaa tieteellistä ateistista propa-

gandaa, selitettävä kärsivällisesti uskonnollisten katsomusten kestävämmyyttä, katsomusten, jotka ovat syntyneet menneinä aikoina, jolloin ihminen oli luonnon alkuvoimien ja yhteiskunnallisen sarron puristuksessa eikä tuntenut luonnonilmiöiden eikä yhteiskunnallisten ilmiöiden todellisia syitä. Tällöin on nojattava nykyajan tieteen saavutuksiin; nykyajan tiede selventää yhä enemmän maailmankuvaa, lisää ihmisen valtaa luontoon nähden eikä jätä sijaa uskonnon mielikuvituksellisille keksinnöille, että on olemassa yliluonnollisia voimia.

g) *Porvarillisen ideologian paljastaminen.* Yhteiskuntajärjestelmältään erilaisten valtioiden rauhanomainen rinnakkainolo ei merkitse ideologisen taistelun heikentymistä. Kommunistinen puolue tulee vastedeskin *paljastamaan kapitalismin kansanvastaisen, taantumuksellisen olemuksen* ja kaikkinaiset kapitalistisen järjestelmän kaunistelutyritykset.

Puolue tulee *propagoimaan järjestelmällisesti sosialismin ja kommunismin suurta paremmuutta aikansa eläneeseen kapitalistiseen järjestelmään verrattuna.*

Puolue asettaa porvariston taantumuksellista ideologiaa vastaan kommunismin tieteellisen ideologian. Tämä ideologia, joka ilmentää työväenluokan ja kaikkien työtätekevien perusetuja, opettaa heitä taistelemaan, tekemään työtä ja elämään kaikkien ihmisten onnen hyväksi. Kommunistinen ideologia on kaikkein humanisinta ideologiaa. Sen ihanteina ovat todella inhimillisten suhteiden voimaansaataminen ihmisten ja kansojen välillä, ihmiskunnan vapauttaminen tuhoisten sotien uhalta, yleisen rauhan ja vapaan onnekkaan elämän pystyttäminen kaikille ihmisille maan päällä.

2. Opetustyön alalla

Kommunismiin siirtyminen edellyttää kommunistisesti tietoisten ja korkeasti sivistyneiden ihmisten kasvattamista, ihmisten, jotka kykenevät tekemään niin ruumiillista

kuin henkistäkin työtä, toimimaan aktiivisesti yhteiskunta- ja valtioelämän eri aloilla, tieteen ja kulttuurin alalla.

Kansan koululaitosjärjestelmä rakentuu sillä tavoin, että nousevan polven opetus ja kasvatustyö on kiinteässä yhteydessä elämään ja tuottavaan työhön, että aikuinen väestö voi tuotannollisen työnsä ohella jatkaa opintojaan ja kohottaa sivistystasoaan oman kutsumuksensa ja yhteiskunnan tarpeiden mukaisesti. Näille periaatteille rakentuva opetustyö edistää ihmisten muotoutumista kaikinpuolisesti kehittyneiksi kommunistisen yhteiskunnan jäseniksi ja tärkeimpiin kuuluvan yhteiskunnallisen ongelman ratkaisemista — henkisen ja ruumiillisen työn välisten olennaisten eroavuuksien poistamista.

Perustehtäviä opetus- ja kasvatustyön alalla ovat seuraavat:

a) *Yleisen pakollisen keskikouluopetuksen toteuttaminen.*

Lähimpänä kymmenvuotiskautena on toteutettava yleinen ja polyteknillinen yksitoistavuotinen keskikouluopivelvollisuus kaikkien kouluikäisten lasten osalta ja annettava 8 luokan koulusivistys sille nuorisolle, joka tekee työtä kansantaloudessa ja jolla ei ole vastaavaa koulusivistystä; seuraavalla kymmenvuotiskaudella turvataan kaikille mahdollisuus saada täydellinen keskikoulusivistys. Yleinen keskikoulusivistys saatetaan voimaan kehittämällä yleistä ja polyteknillistä opetusta, ammattikoulutuksella, johon liittyy koululaisten voimien mukainen yhteiskunnallisesti hyödyllinen työ, ja laajentamalla huomattavasti kaikentyyppisten yleissivistystä antavien koulujen, mm. iltakoulujen verkostoa, jotka antavat työssä käyville keskikoulusivistyksen.

Keskikouluopetuksen tulee turvata varmat pohjatiedot tieteen eri aloilta, kommunistisen maailmankatsomuksen periaatteiden omaksuminen, tieteen ja tekniikan kohoavaa kehitystasoa vastaava työ- ja polyteknillinen koulutus, joka ottaa huomioon yhteiskunnan tarpeet, oppilaiden kyvyt ja

toivomukset, sekä terveen nousevan sukupolven siveellinen, esteettinen ja fyysillinen kasvattaminen.

Tieteen ja tekniikan voimakkaan kehityksen vuoksi on parannettava herkeämättä kaikkea teknillistä ammattiopetusta ja tuotannollista opetusta pitäen silmällä sitä, etteivät tuotannossa työskentelevät olisi vain taitavia työssään, vaan että myös heidän yleinen sivistyksensä yhteiskunta- ja luonnontieteiden alalla kohoaisi ja että he saisivat tietoja tekniikan, maataloustieteen, lääketieteen ja muiden erikoistieteiden alalta.

b) *Tarha- ja kouluiässä olevien lasten yhteiskunnallinen kasvatus.* Kommunistinen kansanopetusjärjestelmä perustuu lasten yhteiskunnalliseen kasvatukseen. Perheen kasvattavan vaikutuksen tulee yhä suuremmassa määrin yhdistyä elimellisesti lasten yhteiskunnalliseen kasvatukseen.

Erityyppisten lastentarhojen ja internaattikoulujen verkoston laajeneminen tarjoaa mahdollisuuden tyydyttää täydelleen työtätekevien tarpeet tarha- ja kouluiässä olevien lasten yhteiskunnallisen kasvatuksen osalta, vanhempien sitä halutessa. Nuoren polven yhteiskunnallisessa kasvatuksessa saa entistä suuremman merkityksen koulu, jonka tehtävänä on kehittää lapsia työteliäiksi ja tiedonhaluisiksi ja kasvattaa nuorten sukupolvea kommunistisen tietoisuuden ja moraalin hengessä. Kaikessa tässä on suuri, kunnias ja vastuunalainen tehtävä kansanopettajalla sekä nuorisoliitto- ja pioneerijärjestöillä.

c) *Edellytysten luominen nousevan polven korkeatasoiselle opetukselle ja kasvatukselle.* Puolue suunnittelee toteutettavaksi koulu- sekä kulttuuri- ja valistuslaitosten rakentamisen laajan ohjelman, joka vastaa täydellisesti kasvatuksen ja opetuksen tarpeita. Kaikki koulut saavat hyvät tilat ja koulutyössä siirrytään yhteen vuoroon. Kaikkiin kouluihin järjestetään koulutustyöpajoja, kemian, fysiikan ja muiden aineiden kabinetteja ja laboratorioita ja maaseudulla lisäksi koulujen maatalouspalstoja; suurissa tuotantolaitoksissa järjestetään työosastoja koululaisten ope-

tusta varten. Koulutyössä tullaan käyttämään laajassa mittassa uusimpia teknillisiä välineitä, elokuvia, radiota ja televisiota.

Fyysillistä ja esteettistä kasvatusta silmälläpitäen järjestetään kaikkiin kouluihin ja muihin opetuslaitoksiin voimistelusalajeja, urheilukenttiä ja lapsille luodaan mahdollisuudet luovaan taidetoimintaan, musiikki-, maalaus- ja kuvanveistoharrastuksiin. Kaupungeissa ja maaseudulla tulee olemaan entistä enemmän lasten urheilukenttiä ja -kouluja, matkailuleirejä, hiihto- ja vesiurheiluasemia, uima- ym. urheilulaitoksia.

d) *Erikoisalojen korkea- ja keskikoulusioistys.* Tieteen ja tekniikan edistystä vastaavasti kehitetään jatkuvasti opetustoimintaa erikoisalojen korkea- ja keskikouluissa, joiden tehtävänä on valmistaa täysin päteviä, laajat teoreettiset ja poliittiset tiedot omaavia erikoisalojen työntekijöitä.

Työpäivän lyheneminen ja koko väestön elintason huomattava kohoaminen tekevät kaikille, jotka haluavat opiskella, mahdolliseksi saada erikoisalan korkea- tai keskikoulusivistyksen. Maan kaikilla seuduilla on laajennettava tuotantolaitosten, ammattiliittojen ja muiden kansalaisjärjestöjen tuella erikoisalojen korkea- ja keskikoulujen verkostoa, varsinkin iltakoulu- ja kirjeopiskeluverkostoa sekä tehtaiden yhteydessä toimivien teknillisten korkeakoulujen, maatalouskorkeakoulujen (joita järjestetään suurten neuvostotilojen yhteyteen), studioiden, konservatorioiden jne. verkostoa. Erikoisalojen korkea- ja keskikoulujen oppilaskuntaa on vuosi vuodelta lisäävä huomattavasti. Kymmenet miljoonat ihmiset saavat erikoisalojen koulusivistyksen.

3. Tieteen alalla

Tieteen ja tekniikan edistys sosialistisen talousjärjestelmän oloissa tekee mahdolliseksi käyttää entistä tehokkaammin luonnonrikkauksia ja luonnonvoimia kansan hyödyksi, löytää uusia energialajeja ja luoda uusia materiaaleja, ke-

hittää menetelmiä, joilla vaikutetaan ilmasto-oloihin, sekä vallata kosmista avaruutta. Tieteen hyväksikäytöstä tulee tekijä, joka vaikuttaa ratkaisevasti yhteiskunnan tuotantovoimien kasvun tehostamiseen. Tieteen kehittäminen ja sen saavutusten ottaminen kansantalouden käyttöön on vastaisuudessakin puolueen erikoisen huolenpidon kohteena.

Tärkeimpiä tehtäviä ovat seuraavat:

a) *Teoreettisten tutkimusten laajentaminen.* Tieteen ja tekniikan edistyksen näköalat riippuvat nykykaudella ennen kaikkea *luonnontieteen johtavien alojen* saavutuksista. *Matematiikan, fysiikan, kemian ja biologian* korkea kehitystaso on teknillisten, lääke-, maatalous- ym. tieteiden edistyksen ja tuloksellisuuden välttämätön ehto.

Teoreettisia tutkimuksia laajennetaan mitä suurimmassa mitassa ennen kaikkea sellaisilla teknillisen edistyksen ratkaisevilla aloilla kuin ovat koko maan sähköistäminen, tuotannon, kulkulaitoksen ja tietoliikenteen täyskoneellistaminen ja automatisointi, kansantalouden tärkeimpien alojen kemiallistaminen ja atomivoiman käyttö tuotannollisiin tarkoituksiin. Tähän kuuluvat:

— maan energia- ja polttoainetaseen tutkiminen, luonnollisten energialähteiden parhaiden käyttömahdollisuuksien löytäminen, yhtenäisen voimaverkoston tieteellisten perusteiden kehittäminen, uusien voimalähteiden ja sellaisten menetelmien keksiminen, joilla lämpö-, ydin-, auringon- ja kemiallinen energia voidaan muuttaa välittömästi sähkövoimaksi, lämpöydinreaktioiden hallitsemista koskevan ongelman ratkaiseminen;

— uusien koneiden, automaattisten ja telemekaanisten laitteiden teorian ja rakentamisperiaatteiden kehittäminen, radioelektronikan voimaperäinen kehittäminen, matemaattikka-, ohjaus- ja informaatiokoneiden teoreettisten perusteiden kehittäminen ja näiden koneiden teknillinen parantaminen;

— kemiallisten prosessien tutkiminen, uusien, parhaimpien teknologisten menetelmien kehittäminen ja korkealaatuisten ja halpojen keinotekkoisten ja synteettisten ma-

teriaalien luominen kansantalouden kaikkia aloja, kuten koneenrakennusteollisuutta ja rakennusala, kotitaloustarvikkeiden ja väkilannoitteiden tuotantoa samoin kuin lääkinnässä ja maataloudessa käytettävien uusien valmistaiden luomista varten;

— hyödyllisten kaivannaisten etsinnän ja luonnonrikkauksien täyskäytön turvaavien nykyisten menetelmien parantaminen ja uusien, tehokkaampien menetelmien kehittäminen.

Kaikkien biologisten tieteiden kehityksessä on tapahtuva huomattavaa edistystä, sillä sitä vaatii lääketieteen ongelmien menestyksellinen ratkaiseminen ja maatalouden jatkuva kohottaminen. Ihmiskunnan edut asettavat näiden tieteiden päätehtäväksi saada selville elämänilmiöiden olemus ja elollisen maailman kehityksen biologiset lainmuokaisuudet, tutkia elollisen organismin fysiikkaa ja elollisen aineen kemiaa, kehittää erilaisia elintoimintojen, mm. aineenvaihdunnan, perinnöllisyyden ja elimistöjen määrätietoisuuden muutoksen hallitsemiskeinoja. Biologisen tieteen alalla on kehitettävä laajemmin ja syvällisemmin miitshurnilaista suuntausta, joka lähtee siitä, että johtava osuus elollisen maailman kehityksessä on elämänehoilla. Lääketieteen on keskityttävä etsimään keinoja, joiden avulla voidaan ehkäistä ja voittaa sellaiset taudit kuin syöpä, virus-, sydän- ja verisuoni- sekä muut ihmiselämälle vaaralliset sairaudet. Tärkeän merkityksen saa mikro-organismien tutkiminen ja laaja käyttö kansantaloudessa ja terveydensuojelussa, mm. ravinto- ja rehuaineiden, vitamiinien, antibioottien ja käyteaineiden valmistamisessa sekä uusien tieteellisten maanviljelysmenetelmien kehittämisessä.

Maan tekokuut ja avaruusraketit, joiden avulla ihminen on voinut tunkeutua avaruuteen, tarjoavat laajoja mahdollisuuksia uusien luonnonilmiöiden ja -lakien selvittämiseen, planeettojen ja auringon tutkimiseen.

Tieteen valtavan kehityksen kaudella käy entistä ajankohtaisemmaksi nykyajan luonnontieteen filosofisten ongel-

mien selvittäminen dialektisen materialismin, ainoan tieteellisen tiedostamismetodin pohjalla.

On kehitettävä voimaperäisesti tutkimustyötä *yhteiskuntatieteiden* alalla, jotka ovat tieteellisenä perustana yhteiskuntakehityksen johtamisessa. Tällä alalla on tärkeintä tutkia kommunistisen rakennustyön käytäntöä ja tehdä siitä teoreettisia yleistyksiä, tutkia sosialismin taloudellisen, poliittisen ja kulttuurikehityksen ja sosialismin kommunismiksi kasvamisen tärkeimpiä lainmukaisuuksia sekä selvittää kommunistisen kasvatustyön ongelmia.

Taloustieteen tehtävänä on vetää yleistävät johtopäätökset yhteiskuntaelämän uusista taloudellisista ilmiöistä, selvittää kansantaloudellisia ongelmia, joiden ratkaiseminen on omiaan edistämään kommunismin rakentamista. Taloustieteilijäin huomio on suunnattava siihen, että etsitään keinoja, joiden avulla kansantaloudessa voidaan käyttää entistä tehokkaammin aineellisia ja työvoimavaroja, että etsitään parhaita teollisuus- ja maataloustuotannon suunnittelu- ja järjestelymenetelmiä, kehitellään tuotantovoimien järkipärisen sijoittelun periaatteita ja selvitetään kommunistisen rakennustyön teknillis-taloudelliset ongelmat.

Maailmanhistorian ja nykyisen maailmankehityksen ongelmien tutkimuksen tulee selvittää ihmiskunnan kommunismin etenemisen lainmukaista prosessia, voimasuhteen muuttumista sosialismin hyväksi, kapitalismin yleisen kriisin kärjistymistä, imperialismin siirtomaajärjestelmän luhistumista ja tämän seurauksia sekä kansojen kansallisen vapausliikkeen voimistumista.

Tärkeä merkitys on kommunistisen puolueen ja neuvostokansan voitokkaan, elämän kulussa kokeensa kestäneen historiallisen kokemuksen sekä sosialistisen maailmanjärjestelmän ja maailman kommunistisen ja työväenliikkeen kehityksen lainmukaisuuksien tutkimisella.

On edelleenkin puolustettava päättävästi ja kehitettävä dialektista ja historiallista materialismia, tiedettä, joka

tutkii luonnon, yhteiskunnan ja inhimillisen ajattelun yleisimpiä kehityslakeja.

Yhteiskuntatieteiden on vastedeskin vastustettava päättävästi porvarillista ideologiaa, oikeistososialistien teoriaa ja käytäntöä, revisionismia ja dogmaattisuutta sekä puolustettava marxismin-leninisin periaatteiden puhtautta.

b) *Tieteen ja tuotannon yhdistäminen toisiinsa.* Tieteen kehityksen menestyksellisyyden takeena on sen erottamaton yhteys kansan rakentavaan työhön, kommunistisen rakennustyön käytäntöön.

Taloudellisen ja kulttuurikehityksen vaatimuksia vastaavasti on välttämätöntä laajentaa ja parantaa tieteellisten tutkimuslaitosten verkostoa, mm. taloudellista rakennustyötä johtavien keskuselinten ja kansantalousneuvostojen alaisten tutkimuslaitosten ja samoin myös suurten tuotantolaitosten yhteydessä ja maanviljelysseuduilla toimivien tieteellisten laboratorioden ja tutkimuslaitosten verkostoa; kehittää tieteellistä tutkimustyötä korkeakouluissa; parantaa tieteellisten laitosten ja korkeakoulujen alueellista sijoitusta, turvata tieteen jatkuva kehitys kaikissa liittotasavalloissa ja suurissa kansantalouspiireissä.

Tieteellisten laitosten on järjestettävä työnsä ja koordinoitava se tutkimustyön tärkeimmillä aloilla kansantalouden ja kulttuurin kehittämissuunnitelmia vastaavasti. Tieteellisen työn johtamisessa kasvaa tiedemiespiirien merkitys. Tieteen kehityksen välttämättömänä ehtona ovat vapaat toverilliset väittelyt, jotka edistävät ajankohtaisiksi käyneiden ongelmien luovaa ratkaisua.

Puolue ryhtyy toimenpiteisiin, joiden tarkoituksena on tieteen aineellisen perustan jatkuva lujittaminen ja parantaminen sekä kyvykkäimpien luovien voimien saaminen mukaan tieteelliseen toimintaan.

Neuvostotiedemiesten kunnia-asiana on varmistaa neuvostotieteen saavuttamat etulinjat tiedon tärkeimmillä aloilla ja vallata *johtava asema maailman tieteessä* kaikilla perusaloilla.

4. Kulttuurirakennustyön, kirjallisuuden ja taiteen alalla

Kulttuurin kehitys kommunistisen yhteiskunnan laajamittaisen rakennustyön kaudella on suuren kulttuurivallankumouksen päättävä vaihe. Tämän vaiheen aikana luodaan kaikki kommunismin voitolle välttämättömät ideologiset ja sivistykselliset edellytykset.

Väestön kulttuuritason kohoamisesta riippuu suuressa määrin tuotantovoimien kasvu, tekniikan edistys ja tuotannon organisaatio, työtätekevien yhteiskunnallisen aktiivisuuden nousu, itsehallinnon demokraattisten perusteiden kehitys ja elämäntapojen kommunistinen uudistaminen.

Kommunismiin kulttuuri, joka omaksuu kaiken sen parhaan, mitä maailman kulttuuri on luonut, ja kehittää sitä edelleen, on ihmiskunnan kulttuurikehityksen uusi, korkeampi aste. Siinä olennoituu yhteiskunnan henkisen elämän koko rikkaus ja monitahoisuus, uuden maailman korkea aatteellisuus ja humanismi. Se on luokattoman yhteiskunnan kulttuuria, koko kansan, koko ihmiskunnan kulttuuria.

a) *Yhteiskunnan kulttuurielämän kaikinpuolinen kehittäminen.*

Kommunismiin siirtymisen aikana käy luova toiminta kaikilla kulttuurielämän aloilla erittäin hedelmälliseksi ja kaikki yhteiskunnan jäsenet voivat osallistua siihen. Neuvostokirjallisuus, musiikki, maalaustaide, elokuvataide, teatteri, televisio, kaikki taiteen lajit saavuttavat aatteellisen sisällön ja taiteellisen mestaruuden kehityksessä uuden korkeamman tason. Laajaa jalansijaa saavat kansanteatterit, laajamittainen harrastelutoiminta, teknillinen keksijätoiminta ja kansan muunlainen luova toiminta. Joukkojen luovan taidetoiminnan nousu myötävaikuttaa uusien lahjakaiden kirjailijoiden, kuvaamataiteilijain, muusikkojen ja näyttelijäin esiinnostamiseen. Yhteiskunnan taideaarteistoa kehitetään ja rikastetaan yhdistämällä toisiinsa joukkojen taideharrastus ja ammattina harjoitettu taide.

Puolue huolehtii vastedeskin väsymättä kirjallisuuden, taiteen ja kulttuurin kukoistuksesta, kaikkien edellytysten

luomisesta, jotka suovat jokaiselle ihmiselle mahdollisuuden tuoda täydellisesti ilmi henkilökohtaiset kykynsä, kalkkien työtätekevien esteettisestä kasvatuksesta, kehittyneen taideaistin ja kulttuuritottumusten kasvattamisesta kansan keskuudessa. Taide henkevoittää työtä vielä enemmän, kaunistaa elämää ja tekee ihmisen jalommaksi.

Kulttuurin aineellisen perustan jatkuvan voimakkaan nousun aikaansaamiseksi:

— kehitetään kaikkiin tavoin kirjojen ja lehtien julkaisu-toimintaa laajentamalla vastaavasti kirjapainoteollisuutta ja paperin tuotantoa;

— laajennetaan kirjastojen, luento- ja lukusalien, teat-terien, kulttuuritalojen ja kerhotalojen sekä elokuvateatte-rien verkostoa;

— saatetaan päätökseen maata käsittävän radiover-koston luominen ja rakennetaan televisiokeskuksia, jotka tulevat palvelemaan kaikkia teollisuus- ja maatalouspiirejä;

— kehitetään laajassa mitassa kansanyliopistoja, näytel-mäseuroja ja muita omatoimisia kulttuurijärjestöjä;

— luodaan laaja yleisten tieteellisten ja teknillisten laboratorioden, taiteilijain työhuoneiden ja elokuvastudioi-den verkosto, jotta kaikki halukkaat ja kyvykkäät voisivat työskennellä niissä.

Puolue katsoo välttämättömäksi, että kulttuurilaitokset sijoitetaan maan alueella tasapuolisesti, jotta maaseudun kulttuuritaso voidaan vähitellen kohottaa kaupunkikulttuu-rin tasalle ja turvata kulttuurielämän nopea kehitys uudisasutusseuduilla.

b) *Kirjallisuuden ja taiteen kasvattavan merkityksen kohottaminen.*

Neuvostokirjallisuudella ja -taiteella, jotka ovat optimis-min ja kommunismin elämänmyönteisten aatteiden sävyttä-miä, on suuri aatteellinen ja kasvattava merkitys, ne kehit-tävät neuvostoihmisessä uuden maailman rakentajan piir-teitä. Niiden tulee olla miljoonien ihmisten ilon ja innoituk-sen lähde, ilmaista heidän tahtoaan, tunteitaan ja ajatuk-

siaan, olla heidän aatteellisen rikastuttamisensa ja siveellisen kasvattamisensa väline.

Kirjallisuuden ja taiteen kehityksen päälinja on yhteyden lujittaminen kansan elämään, rikassisältöisen ja monitahoisen sosialistisen todellisuuden totuudellinen ja taiteellisesti korkeatasoinen kuvaaminen, kaiken uuden, todella kommunistisen henkevä ja värikäs esittäminen ja kaiken sen paljastaminen, mikä jarruttaa yhteiskunnan jatkuvaa kehitystä.

Sosialistista realismia edustava taide, joka rakentuu kansanomaisuuden ja puoluekantaisuuden periaatteille, aukoo rohkeasti uusia uria elämän taiteellisessa kuvaamisessa ja käyttää samalla hyväkseen ja kehittää maailmankulttuurin kaikkia edistyksellisiä perinteitä. Kirjailijoille, kuvaamataiteilijoille, muusikoille, teatteri- ja elokuvataiteen edustajille tarjoutuvat laajat mahdollisuudet tuoda esiin persoonallinen, luova aloitteellisuutensa ja suuri mestaruutensa ja käyttää työssään eri taidemuotoja, -tyylejä ja -lajeja niiden kaikessa moninaisuudessa.

Kommunistinen puolue huolehtii siitä, että kirjallisuus ja taide kehittyvät oikeaan suuntaan, sekä niiden aatteellisesta ja taiteellisesta tasosta auttaen kirjallisuuden ja taiteen työntekijäin yhteiskunnallisten järjestöjen ja luovan työn liittojen toimintaa.

c) *Kansainvälisten kulttuuriyhteyksien kehittäminen.* Puolue pitää välttämättömänä Neuvostoliiton ja sosialistisen järjestelmän maiden sekä myös muiden maiden välisen kulttuuriyhteyksien laajentamista tieteen ja kulttuurin saavutusten keskinäisen vaihdon, kansojen yhteisymmärryksen ja ystävyyden eduksi.

VI. KOMMUNISMIN RAKENTAMINEN NEUVOSTOLIITOSSA JA SOSIALISTISTEN MAIDEN YHTEISTYÖ

NKP pitää kommunismin rakentamista Neuvostoliitossa sosialistisen maailmanjärjestelmän kaikkien kansojen

suorittaman kommunistisen yhteiskunnan rakennustyön oleellisena osana.

Sosialististen vallankumousten eriaikaisuudesta ja eri maiden talouden ja kulttuurin kehitystason erilaisuudesta johtuu, että sosialismin loppuun rakentaminen ja kommunismin laajamittaisen rakentamisen kauteen siirtyminen ei tapahdu niissä samanaikaisesti. Kuitenkin sosialististen valtioiden kehitys yhtenäisen sosialistisen maailmanjärjestelmän puitteissa ja tämän järjestelmän lainmukaisuuksien ja etuisuuksien hyväksikäyttäminen suo niille *mahdollisuuden supistaa sosialismin rakentamisen aikaa, avaa niille mahdollisuuden siirtyä kommunismiin enemmän tai vähemmän samanaikaisesti, saman historiankauden puitteissa.*

Kommunismiin ensimmäisenä kulkeva maa helpottaa ja jouduttaa koko sosialistisen maailmanjärjestelmän etenemistä kommunismia kohti. Kommunismia rakentaessaan Neuvostoliiton kansat avaavat koko ihmiskunnalle ennen tutkimattomia teitä, tarkistavat oman kokemuksensa perusteella, ovatko nämä tiet oikeita, ottavat selvän vaikeuksista, löytävät keinot niiden voittamiseksi ja valitsevat parhaat kommunistisen rakennustyön muodot ja menetelmät.

Koska yhteiskunnalliset voimat — työväenluokka, osuustoiminnan tielle lähtenyt talonpoikaisto ja kansan sivistyneistö — sekä yhteiskunnalliset talousmuodot (muodoltaan kahdenlaiseen sosialistiseen omistukseen perustuvat tuotantolaitokset) ovat Neuvostoliitossa ja muissa sosialistisissa maissa samantyyppiset, tulevat myös kommunismin rakentamisen tärkeimmät lainmukaisuudet Neuvostoliitossa ja näissä maissa olemaan kunkin maan historialliset ja kansalliset erikoisuudet huomioon ottaen samat.

Kommunismin rakentaminen Neuvostoliitossa on kaikkien sosialistisen ystävyysliiton maiden etujen mukaista, sillä se lujittaa sosialistisen maailmanleirin taloudellista mahtia ja puolustuskuntoisuutta, luo yhä suotuisimmat mahdollisuudet kehittää Neuvostoliiton ja muiden sosialis-

tisten maiden välistä taloudellista ja sivistyksellistä yhteistyötä sekä auttaa ja tukea näitä maita.

NKP lähtee siitä, että nykyisissä muodoissa ilmenevät sosialististen maiden väliset taloudelliset suhteet — ulko- maankauppayhteydet, kansantaloussuunnitelmien yhteensopeuttaminen, tuotannon erikoistaminen ja yhteistoiminta — lujittuvat ja kehittyvät yhä laajemmiksi.

Sosialistinen järjestelmä luo edellytykset kapitalismilta perityn eri maiden talouden ja kulttuurin kehitystason eroavuuden poistamiselle, kapitalismin aikana taloudellisessa suhteessa jälkeenjääneiden valtioiden nopeammalle kehittymiselle ja niiden talouden ja kulttuurin jatkuvalle kohoamiselle sekä sosialistisen ystävyysliiton maiden yleisen kehitystason tasoittumiselle. Sen takaavat sosialismin talousjärjestelmän etuisuudet ja yhdenvertaisuus taloudellisissa suhteissa; keskinäinen apu ja kokemuksen vaihto, mm. tieteen ja tekniikan saavutusten vastavuoroinen vaihto, tieteellisten tutkimustöiden koordinointi; teollisuuslaitosten rakentaminen yhteisvoimin ja yhteistyö luonnonvarojen käytössä. Monipuolisesta veljellisestä yhteistoiminnasta hyötty jokainen sosialistinen maa ja koko sosialismin maailmanjärjestelmä.

Sosialismin ja kommunismin rakentamisen edut vaativat jokaiselta sosialistiselta maalta oman kansallisen talouden vahvistamista ja kehittämistä tarkoittavien ponnistusten yhdistämistä niihin ponnistuksiin, joiden tarkoituksena on lujittaa ja laajentaa taloudellista yhteistyötä koko sosialistisen ystävyysliiton puitteissa. Sosialististen maiden talouselämän yleisen tason kohoaminen ja tasoittuminen saadaan aikaan ennen kaikkea siten, että kukin maa käyttää täydellisesti sisäisiä voimavarojaan, että parannetaan kansantalouden johtamismuotoja ja -menetelmiä, noudatetaan johdonmukaisesti sosialistisen taloudenpidon leniniläisiä periaatteita ja menetelmiä sekä käytetään tehokkaasti sosialistisen maailmanjärjestelmän tarjoamia etuisuuksia.

Perustana kommunismin rakentamisen aineellisten edellytysten luomiselle on kunkin maan kansan rakentava työ

ja kunkin maan alati suureneva panos yhteiseen asiaan — sosialistisen järjestelmän lujittamiseen. Tätä tarkoitusta palvelevat suunnitelmallisen, määräsuhtaisen kehityksen lain soveltaminen sosialistisessa rakennustyössä; kansanjoukkojen luovan aloitteellisuuden ja tuotannollisen aktiivisuuden kehittäminen; kansainvälisen työnjakojärjestelmän alituinen parantaminen yhteensopeuttamalla kansantaloussuunnitelmia, kehittämällä tuotannon erikoistamista ja yhteistoimintaa sosialistisen maailmanjärjestelmän puitteissa vapaaehtoisuuden, keskinäisen edun ja tieteen ja tekniikan tason kaikkinaisen kohottamisen pohjalla; kollektiivisen kokemuksen tutkiminen; yhteistyön ja veljellisen keskinäisavun lujittaminen; niiden periaatteiden johdonmukainen noudattaminen, jotka koskevat aineellista kiinnostusta ja yhteiskunnan hyväksi tehtävän työn moraalisten kiihokkeiden kaikkinaista kehittämistä; työn ja kulutuksen määrän valvonta.

Sosialismi lähentää maita ja kansoja toisiinsa. Kaikilla taloudellisen, yhteiskuntapoliittisen ja kulttuurielämän aloilla harjoitettavan laajan yhteistoiminnan kulussa lujittuu maailman sosialismin yhteinen taloudellinen perusta.

Sosialismin maailmanjärjestelmälle ominaisista objektiivisista lainmukaisuuksista, sosialistisen yhteiskunnan tuotantovoimien kehityksestä ja sosialististen maiden kansojen elineduista juontuu erillisten kansallisten talouksien entistä suurempi lähentyminen. Kuten V. I. Lenin ennusti, kehittyvät tendenssejä, jotka tähtäävät siihen, että tulevaisuudessa luodaan kommunistinen maailmantalous, jota voitolle päässeet työtätekevät säännöstelevät yhtenäisen suunnitelman mukaan.

NKP ystävyysliitossa muiden sosialististen maiden kommunististen puolueiden kanssa pitää tehtävinään:

poliittisella alalla — sosialistisen maailmanjärjestelmän kaikinpuolista lujittamista, veljellisten suhteiden kehittämistä kaikkiin sosialistisiin maihin täydellisen yhdenvertaisuuden ja vapaaehtoisen yhteistoiminnan pohjalla, sosialistiseen ystävyysliittoon kuuluvien valtioiden poliittista lujittamista

yhteisen taistelun käymiseksi imperialistisia hyökkääjiä vastaan, maailmanrauhan ja kommunismin täydellisen voiton puolesta;

talouden alalla — sosialististen maiden välisen tavaravaihdon laajentamista, kansainvälisen sosialistisen työnjaon kehittämistä, pitkän tähtäimen taloussuunnitelmien entistä perusteellisempaa yhteensopeuttamista sosialististen valtioiden kesken, minkä tarkoituksena on yhteiskunnallisen työn mahdollisimman suuri säästö, sosialistisen maailmantalouden kehityksen nopeuttaminen, tieteellisen ja teknillisen yhteistyön lujittaminen;

kulttuurin alalla — sosialististen maiden kansojen kaikenmuotoisen yhteisen kulttuuritoiminnan ja kanssakäymisen jatkuvaa kehittämistä, keskinäistä kulttuurisaavutusten vaihtoa, tieteen, kirjallisuuden ja taiteen toimihenkilöiden luovan yhteistoiminnan kannustamista; sitä, että edistetään aktiivisesti kansallisten kulttuurien keskinäistä rikastuttamista ja sosialististen kansakuntien elämäntapojen ja mentaliteetin toisiinsa lähentämistä.

NKP ja neuvostokansa tekevät kaiken voitavansa tukeakseen kaikkia sosialistisen ystävyysliiton kansoja sosialismin ja kommunismin rakentamisessa.

VII. PUOLUE KOMMUNISMIN LAAJAMITTAISEN RAKENNUSTYÖN KAUDELLA

Socialismin voitto Neuvostoliitossa ja neuvostoyhteiskunnan yhtenäisyyden lujittuminen ovat johtaneet siihen, että työväenluokan kommunistisesta puolueesta on tullut neuvostokansan etujoukko, koko kansan puolue ja että se on ulottanut suuntaa antavan vaikutuksensa yhteiskuntaelämän kaikille aloille. Puolue on aikakautemme ja suuria vallankumouksellisia uudistuksia suorittavan neuvostokansan äly, kunnia ja omatunto. Se katsoo valppaana tulevaisuuteen, osoittaa kansalle tieteellisesti perustellut etenemistiet, herättää joukoissa jättiläismäistä tarmoa, johtaa ne suorittamaan valtavia tehtäviä.

Kommunismin laajamittaisen rakennustyön kaudelle on luonteenomaista jatkuva *kommunistisen puolueen osuuden ja merkityksen kasvu* neuvostoyhteiskunnan johtavana ja suuntaa antavana voimana.

Erotukseksi kaikista varhaisemmista yhteiskunnallistaloudellisista muodostumista kommunistinen yhteiskunta ei muodostu alkuvoimaisesti, vaan marxilais-leniniläisen puolueen johtamien kansanjoukkojen tietoisien ja tarkoituseräisen toiminnan tuloksena. Kommunistinen puolue, jonka riveissä ovat työväenluokan ja kaikkien työtätekevien tietoisimmat edustajat ja joka on kiinteässä yhteydessä joukkoihin, nauttii kansan rajatonta arvontoa ja tuntee yhteiskuntakehityksen lait, turvaa koko kommunistisen rakennustyön oikean johtamisen ja antaa rakennustyölle järjestyneen, suunnitelmallisen ja tieteellisesti perustellun luonteen.

Puolueen merkityksen kasvu neuvostoyhteiskunnan elä-mässä yhteiskunnan uudessa kehitysvaiheessa johtuu siitä, että

— kommunistinen rakennustyö laajenee mittasuhteiltaan ja sen tehtävät tulevat monitahoisemmiksi, mikä vaatii entistä korkeampitasoista poliittista ja organisatorista johtoa;

— joukkojen luova aktiivisuus kasvaa ja yhä uusia miljoonia työtätekeviä vedetään mukaan hoitamaan valtion asioita ja johtamaan tuotantoa;

— sosialistinen demokratia kehittyy edelleen, kansalaisjärjestöjen merkitys kasvaa, liittotasavaltojen ja paikallisten järjestöjen oikeuksia laajennetaan;

— tieteellisen kommunismin teorian, sen luovan kehittämisen ja tunnetuksitekemisen merkitys kasvaa, ja käy välttämättömäksi voimistaa työtätekevien kommunistista kasvatusta ja taistelua menneisyyden jäänteiden poistamiseksi ihmisten tietoisuudesta.

Kommunismin laajamittainen rakennustyö merkitsee vastaavasti uutta, entistä korkeampaa vaihetta itse puolueen ja sen poliittisen, ideologisen ja järjestävän työn kehityksessä. Puolue parantaa jatkuvasti toimintamuotojaan ja

-menetelmiään, jotta sen johtotyö joukkojen keskuudessa, kommunismin aineellisen ja teknillisen perustan luomisessa sekä yhteiskunnan henkisen elämän kehittämässä vastaisi tasoltaan kommunismin rakentamisen aikakauden kasvavia vaatimuksia.

Kommunistista yhteiskuntaa rakentavan kansan etujoukkona puolueen on kuljettava edellä myös puolueen sisäisen elämän järjestämisessä, oltava esimerkkinä ja mallina parhaiden kommunistisen yhteiskunnallisen itsehallinnon muotojen kehittämässä.

Puolueen elämänlakina on puolue-elämän leniniläisten normien ja johdon kollektiivisuuden periaatteen ehdoton noudattaminen, puolue-elinten ja niiden työntekijäin entistä suurempi vastuu puolueen jäsenjoukkojen edessä, kaikkien kommunistien aktiivisuuden ja omatoimisuuden voimistaminen, heidän osallistumisensa puolueen politiikan määrittelymiseen ja toteuttamiseen sekä arvostelun ja itsearvostelun kehittäminen. Se on itse puolueen aatteellisen ja järjestöllisen lujouden, puolueen rivien yhtenäisyyden ja yksimielisyyden, puoluedemokratian kaikinpuolisen kehittämisen ja siihen perustuvan kaikkien puolueen voimien aktivisoinnin, puolueen ja joukkojen välisen yhteyden voimistamisen välttämätön ehto.

Puolue-elämän leniniläiset periaatteet eivät salli yksilönpalvelontaa eivätkä siitä johtuvia johdon kollektiivisuuden periaatteen, puoluedemokratian ja sosialistisen laillisuuden loukkauksia. Yksilönpalvelonta johtaa puolueen ja kansanjoukkojen merkityksen madaltamiseen, kahlehtii puolueen aatteellisen elämän kehitystä ja työtätekevien luovaa aktiivisuutta.

Pyrkien noudattamaan käytännössä johdonmukaisesti leniniläistä johdon kollektiivisuuden periaatetta, turvaamaan uusien, veresten puoluevoimien virtaamisen entistä laajemmassa mitassa puolueen johtoelimiin sekä vanhojen ja nuorten työntekijäin sijoittelun oikeassa suhteessa, ehkäisemään niin ikään vallan liiallisen keskittymisen joidenkin työntekijöiden käsiin ja estämään heitä solumasta pois

kollektiivin valvonnasta, puolue katsoo välttämättömäksi ryhtyä seuraaviin toimenpiteisiin:

a) Otetaan käytäntöön sääntö, että kaikissa valinnallisissa puolue-elimissä, perusjärjestöistä Keskuskomiteaan asti, uusitaan järjestelmällisesti tietyssä määräsuhteessa niiden jäsenistö, samalla kun turvataan johtotaidon periytyvyys.

Kaikissa sääntömääräisissä vaaleissa NKPN Keskuskomitean ja sen Puhemiehistön jäsenistöstä uusitaan vähintään yksi neljäsosa. Puhemiehistön jäsenet voidaan valita yleensä enintään kolmeksi peräkkäiseksi toimikaudeksi. Jotkut puolueen toimihenkilöt voidaan heidän tunnustetun arvovaltansa sekä merkittävien poliittisten, organisatoristen ja muiden ominaisuuksiensa vuoksi valita keskeytyksettä johtoelimiin pitemmäksikin ajaksi. Mainitussa tapauksessa katsotaan kyseessä oleva ehdokas valituksi, jos hänelle on suljetussa (salaisessa) äänestyksessä annettu vähintään kolme neljännessä äänistä.

Liittotasavaltojen kommunististen puolueiden keskuskomiteoiden sekä aluepiiri- ja aluekomiteoiden jäsenistöstä uusitaan kaikissa sääntömääräisissä vaaleissa vähintään yksi kolmannes, piirikunta-, kaupunki- ja piirikomiteain, puolueen perusjärjestöjen puoluekomiteain tai toimikuntien jäsenistöstä puolet. Näiden johtavien puolue-elinten jäsenet voidaan sitä paitsi valita enintään kolmeksi peräkkäiseksi toimikaudeksi. Puolueen perusjärjestöjen sihteerit voidaan valita uudestaan enintään kahdeksi peräkkäiseksi toimikaudeksi.

Puoluejärjestö voi valita johtoelimen jäseneksi jonkun työntekijän pitemmäksikin ajaksi ottaen huomioon hänen poliittisen pätevyytensä ja kyvykkyytensä. Siinä tapauksessa valituksi tulemiseen vaaditaan vähintään kolme neljännessä äänestykseen osallistuvien kommunistien äänistä.

Puolueen jäsenet, jotka ovat jääneet pois johtavan puolue-elimen jäsenyydestä toimikautensa päättymisen vuoksi, voidaan valita uudestaan seuraavissa vaaleissa.

Säädetään, että päätös NKPN Keskuskomitean ja muiden

johtavien elinten jäsenyydestä erottamisesta voidaan tehdä vain suljetulla (salaisella) äänestyksellä ja sillä ehdolla, että sellaisen päätöksen puolesta äänestää vähintään kaksi kolmannelta kyseisen elimen kaikista jäsenistä.

b) Laajennetaan valinnallisuuden ja tilivelvollisuuden periaatteen soveltamista puoluejärjestöissä alhaalta ylös saakka, erikoisoloissa toimivat puoluejärjestöt (armeija, laivasto) mukaan lukien.

c) Kohotetaan puoluekokousten, konferenssien, edustajakokousten, puoluekomiteain kokousten ja muiden kollektiivisten elinten merkitystä. Puolueessa luodaan suotuisat edellytykset puolueen politiikkaa ja käytännöllistä toimintaa koskevien kysymysten vapaalle ja asialliselle käsittelylle, toverillisten väittelytilaisuuksien järjestämiselle kiistanalaisista tai jossakin suhteessa epäselvistä kysymyksistä.

d) Supistetaan jatkuvasti puoluekoneiston palkallista henkilökuntaa, vedetään laajemmin mukaan kommunisteja, jotka suorittavat työn vapaaehtoiseen harrastukseen perustuvana palkattomana toimintana.

e) Kehitetään kaikin tavoin arvostelua ja itsearvostelua, joka on koeteltu työmenetelmä, virheiden ja epäkohtien paljastamisen sekä korjaamisen ja perustyöntekijäkunnan oikean kasvattamisen keino.

Kommunismiin laajamittaisen rakennustyön kaudella puolueen jäsenen osuus ja vastuu kasvaa entistä suuremmaksi. Kommunistin käyttäytymisen tuotannossa, yhteiskunnallisessa ja yksityiselämässä on oltava esimerkkinä siitä, miten pitää taistella kommunististen suhteiden kehittämisen ja vakiinnuttamisen puolesta, kommunisti on velvollinen noudattamaan kommunistisen moraalin periaatteita ja normeja. NKP tulee täydentämään rivejään tietoisimmilla ja aktiivisimmilla työhmisillä ja säilyttämään puhtaana ja kunniaa kommunistin nimen.

Puoluedemokratian kehittämisen tarkoituksena on kohottaa kommunistien aktiivisuutta ja heidän vastuutaan kommunismin ylevien ihanteiden toteuttamisesta, auttaa

kasvattamaan heissä sisäistä luonnollista tarvetta menettellä aina ja kaikessa täysin puolueen periaatteiden ja suurten päämäärien mukaisesti.

Puolue lujittaa vastedeskin riviensä yhtenäisyyttä ja saumatonta eheyttä ja pitää puhtaana marxismin-leninismiin lipun. Puolue säilyttää asevarastossaan NKPN sääntöjen edellyttämät organisatoriset takeet ryhmäkuntaisuuden kaikkinaisia ilmauksia vastaan, sillä nämä ilmiöt eivät sovi yhteen marxilais-leniniläisen puoluekantaisuuden kanssa. *Puolueen järkkymätön aatteellinen ja järjestöllinen eheys on sen voittamattomuuden tärkein lähde, kommunistisen rakennustyön suurten tehtävien menestyksellisen ratkaisemisen tae.*

Kansa on kommunistisen rakennustyön ratkaiseva voima. *Puolue on olemassa kansaa varten ja pitää toimintansa tarkoituksena kansan palvelemista.* Puolueen ja kansan välisten yhteyksien jatkuva laajentaminen ja syventäminen on kommunismin puolesta käytävän taistelun menestyksen välttämätön edellytys. Puolue pitää velvollisuutenaan neuvotella aina työtätekevien kanssa tärkeimmistä sisä- ja ulkopoliittikan kysymyksistä, asettaa nämä kysymykset koko kansan käsiteltäväksi, vetää laajemmin mukaan puolueeseen kuulumattomia kaikkeen työhönsä. Mitä pitemmälle sosialistinen demokratia kehittyy, sitä syvällisempää ja monitahoisempaa on oltava puolueen toiminnan työtätekevien keskuudessa ja sitä voimakkaampaa on sen vaikutus joukkojen keskuudessa.

Puolue edistää kaikin tavoin neuvostojen, ammattiliittojen, kommunistisen nuorisoliiton ja työtätekevien muiden joukkojärjestöjen toiminnan laajentamista ja parantamista, joukkojen luovan tarmon ja aloitteellisuuden kehittämistä sekä lujittaa Neuvostoliiton kaikkien kansojen yhtenäisyyttä ja ystävyyttä.

NKP on kansainvälisen kommunistisen ja työväenliikkeen erottamaton osa. Proletaarisen internationalismin koetellut marxilais-leniniläiset periaatteet tulevat vastedeskin

olemaan niin järkkymättöminä periaatteina, joita puolue pitää alituisesti ohjeenaan.

Neuvostoliiton Kommunistinen Puolue lujittaa vastedeskin kansainvälisen kommunistisen liikkeen yhtenäisyyttä, kehittää veljellisiä yhteyksiä kaikkiin kommunistisiin ja työväenpuolueisiin, sopeuttaa toimintansa yhteen maailman kommunistisen liikkeen kaikkien joukko-osastojen ponnistusten kanssa yhteisen taistelun käymiseksi uuden maailmansodan vaaraa vastaan, työtätekevien etujen, rauhan, demokratian ja sosialismin puolesta.

* * *

Tällainen on Neuvostoliiton Kommunistisen Puolueen viitoittama kommunismin rakentamisen ohjelma.

Kommunismin rakentaminen Neuvostoliitossa on oleva ihmiskunnan monisatavuotisen historian suurenmoisin voitto. Jokainen uusi askel kommunismin siintäviä huipuja kohti innoittaa kaikkien maiden työtätekeviä joukkoja, se on suuri moraalinen tuki taistelussa kaikkien kansojen vapauttamiseksi yhteiskunnallisesta ja kansallisuussorrosta ja jouduttaa marxismin-leninismin aatteiden voittoa koko maailman mitassa.

Kun neuvostokansa alkaa nauttia kommunismin antimia, yhä uudet sadat miljoonat ihmiset maailmassa sanovat: "Me kannatamme kommunismia!" Kommunismin aatteet voittavat kansanjoukkojen mielet ja sydämet puolelleen, ei muita maita vastaan tähdätyn sodan avulla, vaan siten, että näytetään esimerkkiä yhteiskunnan paremmasta järjestämisestä, kehitetään tuotantovoimat kukoistukseen ja luodaan kaikki edellytykset ihmisen onnelle ja hyvinvoinnille.

Yhteiskunnan edistyksen voimat kasvavat väistämättömästi kaikissa maissa, ja se on tukena kommunismin rakentajille Neuvostoliitossa.

Puolue lähtee marxilais-leniniläisestä johtoaajatuksesta: kansa on historian luoja, kommunismin rakentaminen on kansan käsien, sen tarmon ja järjen työtä. Kommunismin voitto riippuu ihmisistä, ja kommunismi rakennetaan ihmi-

siä varten. Jokainen neuvostoihminen jouduttaa työllään kommunismin riemuvoittoa. Kommunistisen rakennustyön menestykset tuovat yltäkyläisyyttä ja onnekasta elämää kaikille, kohottavat entistä korkeammalle neuvostosynnyinmaan mahdin, kunnian ja maineen.

Puolue on varma siitä, että neuvostoihmiset ottavat NKPN uuden ohjelman sydämenasiakseen, elämänsä suureksi päämääräksi ja lipuksi koko kansan taistelussa kommunismin rakentamisen puolesta. Puolue kehottaa kaikkia kommunisteja ja koko neuvostokansaa — työläisiä, kollektiivitalonpoikia ja henkisen työn tekijöitä — ponnistamaan voimansa, jotta ohjelmassa viitotetut historialliset tehtävät täytettäisiin menestyksellisesti.

KOMMUNISTISEN PUOLUEEN KOETELLULLA JOHDOLLA, MARXISMIN-LENINISMIN LIPUN ALLA NEUVOSTOKANSA ON RAKENTANUT SOSIALISMIN.

PUOLUEEN JOHDOLLA, MARXISMIN-LENINISMIN LIPUN ALLA NEUVOSTOKANSA RAKENTAA KOMMUNISTISEN YHTEISKUNNAN.

PUOLUE JULISTAA JUHLALLISESTI: NEUVOSTOIHMIEN NYKYINEN SUKUPOLVI TULEE ELÄMÄÄN KOMMUNISMISSA!
